

6 VELIKI INTERVJU
ZORAN POLJŠAK,
PRESEDNIK OOOZ DOMŽALE

19 OBRAZI DOMŽAL
JOŽE KARLOVŠEK, STAVBENIK,
IZUMITELJ, RAZISKOVALEC IN ZBIRALEC

21 GLAS MLADIH
KIKI SZOMI KRALJ,
GLASBENICA

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

26. JULIJ 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 7 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Karin Božič

V objemu zelenega srca Domžal

Šumberk, ki s svojo gozdno površino predstavlja srce našega mesta, je v poletnih mesecih pravi kraj za oddih od poletne vročine.

Vsakdo poletne počitnice preživlja drugače, večina od nas ne preživi celega poletja izven domačega kraja, zato je dobro, da najdemo aktivnosti tudi v svojem mestu – Domžalah. Pa ne gre le za poletne aktivnosti, pač pa za nekaj, kar v prostem času lahko počnemo skozi vse leto. In seveda prostor, kjer se bomo počutili prijetno, sproščeno in aktivno. Ob naši reki Kamniški Bistrici, ki lepo povezuje Domžale s soslednjimi občinami, se skoraj v središču mesta povzdigne tudi hrib,

Šumberk, ki s svojo gozdno površino lahko predstavlja srce ali pljuča našega mesta. Kar potrebujemo – svež zrak ali le preprosto sprostitev v objemu dreves in zanimivih aktivnosti.

Prav teh aktivnosti pa se v našem mestu, sploh ko govorimo o rekreaciji, najde kar nekaj. Veliko se jih dogaja ob poteh zelene osi naše regije, Kamniške Bistrice, kar nekaj pa jih ponuja tudi Šumberk v svojem objemu. Nekatere poznamo že vrsto let, kot sta trim steza in gozdna učna pot, ne smemo pa pozabiti niti na Čebelarstvo

učno pot, ki pelje tik ob Šumberku. Imamo pa tik pod Šumberkom še eno zanimivost – sončno uro, ki je v obliki okrogle betonske klopi, na kateri je plošča s kazalom, ki ob sončnih dnevih na številčnico meče senco in kaže čas. Sončna ura pod Šumberkom je horizontalna sončna ura, katere horizontalna plošča je usmerjena na sever, kazalo pa je poravnano z osjo Zemlje. Linija sence se ne spreminja enakomerno po številčnici, temveč so oznake ur medsebojno razmaknjene – glede na matematično pravilo. Meri

lokalni sončni čas točno na tisti poziciji, kjer je postavljena, ne glede na premikanje ure. A to ni edina zanimivost, ki jo prinašata okolica Šumberka in sam gozd sredi mesta. Kaj vse zajema in kakšne novosti se na Šumberku obetajo že to jesen, smo tokrat zapisali v Temi meseca, zato le prelistajte Slamnik, preverite kaj zanimivega lahko počnete in se prepustite objemu našega gozda. Že to poletje, pa jesen, zimo in pomlad ...

MATEJA A. KEGEL
> 8

Devetdeset let PGD Homec

Na slovesnem praznovanju prevzeli tudi novo gasilsko vozilo GVM-1.

PGD Homec je nedvomno zaznamovalo in soustvarjalo zgodovino kraja in tudi širše okolice. Stalno strmenje k razvoju, požrtvovalnost, delavnost in sodelovanje z društvi in organizacijami v kraju ter širše, sta tisti pravi recept, ki daje društvu pečat in mu prinaša uspehe. V devetih desetletjih delovanja se je nabralo veliko spominov in stanih prijateljstev. Jubilejnih devetdeset let so homški gasilci konec junija obeležili s slovesnim praznovanjem. > 14

ZDRUŽENJE BORCEV
ZA VREDNOTE
NARODNOOSVOBODILNEGA
BOJA
OBČINE DOMŽALE
IN
KRAJEVNA ORGANIZACIJA
ZB ZA VREDNOTE NOB
RADOMLJE

vabita vse občane na

**SPOMINSKO
SLOVESNOST
OB 78. OBLETNICI
ODHODA PRVIH
BORCEV V
PARTIZANE**

ki bo v soboto, 27. julija 2019,
ob 20. uri
v Preserjeh pri spomeniku
v Kriškarjevih smrekicah.

Slavnostni govornik bo Marjan
Ravnikar, podžupan Občine
Domžale

V kulturnem programu
sodelujejo:
Moški pevski zbor Radomlje,
recitatorji Janka Jerman in
Zlatka Levstek,
pevka Silva Kosec

Vabljeni in dobrodošli!

AKTUALNO

23. etno rock festival

Dva večera, dvakrat po štirje izvajalci, osem nastopajočih zasedb oziroma posameznikov in preselitev festivalskega odra v Češminov park v Domžalah – to so osnovne značilnosti letošnjega 23. etno rock festivala, ki bo v petek, 23. avgusta, in v soboto, 24. avgusta, obakrat z začetkom ob 18. uri. Na njem boste lahko prisluhnili tudi mladi in imenitni 13-letni klarinetistki Kiki Szomi Kralj, ki prinaša v program in skladbe Kontrabanta svojevrstno svežino. V pogovoru vam jo predstavljamo tudi v tem Slamniku. > 3

AKTUALNO

Tridnevni filmski festival v Arboretumu

Velikokrat je bilo zapisano, da je Arboretum Volčji Potok čudovit v vseh letnih časih, pa tudi, da prav vsako leto ponudijo kaj novega. Letos je bilo novosti veliko, skoraj vsak mesec kakšna, posebej pa so za vse ljubitelje parka in filma prijetno presenečenje pripravili v avgustu, ko bodo v parku pripravili tridnevni filmski festival s projekcijo filma Dolina miru, saj je bil Arboretum Volčji Potok s svojimi edinstvenimi parkovnimi prizori izbran za kuliso filmu Dolina miru (1956). > 3

AKTUALNO

Park Martina Krpana

Vsi tisti, ki se radi podate na zeleno os ob reki Kamniški Bistrici, ste zagotovo že opazili, da se travnik za Tenom v Domžalah postopno in skladno z geomantsko večščino celostnega obravnavanja prostora spreminja v Park Martina Krpana, ki v Domžale prinese bioenergijsko učinkovit prostor za prijetno druženje in gibanje na prostem. V parku so že nameščena nekatera igrala in športna orodja, mlada hrastova drevesa, umirjene oblikovane klopi in nadstrešnica, park pa bo v nadaljevanju še nastajal in rasel. > 9

NOVICE

Zaključek projekta EVREKA

Po 21 mesecih se je zaključil izobraževalni projekt EVREKA, na območju LAS za mesto in vas, ki ga je financiral Evropski sklad za regionalni razvoj. Zavod REVIVO, Javni zavod Medvode Sotočje in Center za mlade Domžale so izvedli številne zanimive izobraževalne dejavnosti na temo spoznavanja rečnih organizmov, poteka ekoloških procesov ter vpliva rečnih pregrad in tujerodnih invazivnih vrst na porečju Kamniške Bistrice. Večino projektnih aktivnosti so 25. maja zaključili z medgeneracijskim javnim dogodkom EkoReka. > 11

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **30. avgusta 2019**.

Rok za oddajo prispevkov je v petek, **16. avgusta 2019, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlomkom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:
urednistvo.slamnik@gmail.com

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

poletje se je že izkazalo s svojimi visokimi temperaturami in marsikdo je začutil hvaležnost do dreves, ki s svojo senco omogočajo lažje preživljanje vročine. V Domžalah je Šumberk tiho zeleno srce mesta, ki predstavlja idilično lokacijo za vsakodnevni pobež ali vsaj občasno rekreacijo. V bližnji prihodnosti pa se bo gozd ovil še v pravljlično podobo. Kakšne novice se na Šumberku obetajo že to jesen, smo tokrat zapisali v Temi meseca.

Vročino pa blaži tudi hlad reke Kamniške Bistrice. Del travnika ob njej se skladno z geomantsko veščino celostnega obravnavanja prostora postopoma spreminja v Park Martina Krpana, ki bo v Domžale prinesel bioenergijsko učinkovit prostor za prijetno druženje in gibanje. Več o načrtih za razvoj parka nam je povedal direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Uroš Križanič.

Poletni večeri so kot nalašč za obisk kulturnih dogodkov. Poleg že tradicionalnega Kina v parku prinaša letošnje poletje novost – tridnevni filmski festival s projekcijo filma Dolina miru v Arboretumu Volčji Potok. In to ni zgolj slučaj. Arboretum Volčji Potok je bil namreč s svojimi edinstvenimi parkovnimi prizori izbran za kuliso filma Dolina miru (1956). In tako bo ob obeležju 100-letnice rojstva režiserja filma Franceta Štiglica ta film predvajal tam, kjer je nastajal.

Vabljeni, da obiščete tudi Poletno gledališče Studenec, še posebej domačo predstavo, Lepo je biti muzikant, 2. del. In seveda, 23. etno rock festival: dva večera, dvakrat po štirje izvajalci in preselitev festivalskega odra v Češminov park v Domžalah – to so osnovne značilnosti letošnjega 23. EFR, ki bo potekal v petek, 23., in v soboto, 24. avgusta, obakrat z začetkom ob 18. uri. V okviru EFR boste lahko prisluhnili tudi 13-letni klarinetistki Kiki Szomi Kralj, s katero smo se pogovarjali v rubriki Glas mladih.

Ker domžalska Območna obrtno-podjetniška zbornica letos praznuje 40-letnico ustanovitve, je gost velikega intervjuja njen predsednik Zoran Poljšak, ki je za Slamnik spregovoril o izzivih preteklih let in seveda željah za prihodnost.

Ozirajoč se v preteklost, pa vam tokrat predstavljamo slovenskega stavbenika, izumitelja ter neutrudnega raziskovalca in zbiralca slovenske stavbne dediščine in umetnostne obrti Jožeta Karlovška. Izdal je več knjig o slovenski hiši in slovenskem ornamentu. Še danes velja, da je bil edini, ki je sistematično zbiral slovenske ornamente ter jih zapisoval in prisoval. Ti ornamenti so zdaj odtisnjeni na nekaterih izdelkih, ki so na prodaj tudi v muzejski trgovini Slamnikarskega muzeja v Domžalah. Pogovarjali smo se z njegovo vnukinjo Katarino Karlovšek.

Naj vam poletne dni, poleg sprehodov v blagodejni hlad narave ter kulturno obarvanih večerov, popestri tudi glasilo Slamnik.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Država je naš dom, ki ga moramo skrbno varovati

Ob 28-letnici samostojne Slovenije je pri pomniku državnosti v parku pod Močilnikom v Dobu ter v Letnem gledališču Dob v torek, 25. junija 2019, potekala osrednja občinska prireditev ob dnevu državnosti, ki sta jo pripravili Občina Domžale in Krajevna skupnost Dob.

V uvodu prireditve je podžupanja **mag. Renata Kosec** skupaj s predstavnikoma veteranskega policijskega in vojaškega združenja k pomniku državnosti položila venec, nato pa je nekaj besed zbranim namenila predsednica Krajevne skupnosti Dob **Marija Ravnikar**, ki je med drugim dejala, da se ji ob tej priložnosti zdi potrebno, da izrazimo podporo vsem državljanom, ki s svojim delom, trudom in zgledom ustvarjajo našo državo ter zagotavljajo njeno življenjsko moč in uspešnost: »Bodimo ponosni na uspehe in dosežke, ki jih imamo. Bodimo enotni. Enotnost naroda ne pomeni živeti brez razlik, temveč z razlikami ob zavedanju pomena skupnih vrednot. Ob dnevu države vam vsem skupaj čestitam. Položimo državi vsa naša upanja in ji zaželimo vse dobro. Država je naš dom, ki ga moramo skrbno varovati. Danes praznujemo skupaj z našo državo. Z našo Slovenijo.«

V Letnem gledališču na Dobu je sledil kulturni program, ki ga je povezovala **Marta Starbek Potočan**, nastopili pa so **Godba Domžale**, **duet Uroš in Tjaša**, **Domžalski komorni zbor**, gledališki igralec **Boris Kerč**, **Folklorna skupina Groblje**, **FD Groblje** in **Kulturno društvo Jožef Virk Dob**. Prireditve so se poleg predstavnikov veteranskih organizacij, občank in občanov udeležili podžupanja **mag. Renata Kosec**, podžupan **mag. Tomaž Deželak** in predsednica KS Dob **Marija Ravnikar**.

»Nocoj se bomo spominjali razglasitve neodvisnosti naše države, naših takratnih upanj in hrepenenj, enotne in izjemno močne volje vstopiti v nov dan in boljši čas. Nocoj bomo preverili, v kakšnem stanju je država Slovenija in mi državljani, ali smo na tej demokratični poti v skoraj treh desetletjih uspeli doseči cilje, ki smo si jih zastavili leta 1991, in verjeli, da jih bomo dosegli,« je v uvodu svojega govora dejala slavnostna govornica **mag. Renata Kosec**, podžupanja Občine Domžale.

Po njenih besedah smo si državljani ob razglasitvi neodvisnosti želeli, da Slovenija postane močna demokratična država, ki si bo priborila pomemben status in vlogo na mednarodnem prizorišču in bo enakovredna razvitim državam, in ki bo s svojo mladostno energijo, zagnanostjo in samozavestjo pokazala, da je primerna sogovornica in partnerka na gospodarskem in drugih področjih mednarodne skupnosti. Slovenija nikoli ne bo pozabila na svoje ljudi, državljane, njihovo enakopravnost in pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju demokratičnosti ter pri soustvarjanju okolja, v katerem bomo državljani radi živeli in ga ne bomo želeli zapustiti.

»Realnost pa je žal po mojem mnenju drugačna, kot smo si jo takrat zamislili in si prizadevali, da jo bomo dosegli. Naj začnem z nami, državljani, ljudmi, ki v državi živimo, jo predstavljamo in skupaj vodimo. Ne dolgo nazaj sem bila udeleženka dogodka, na katerem nam je večji slovenski podjetnik v svojem nagovoru omenil, da Slovenci nismo ravno najbolj delavni narod, ker ne želimo delati več kot 8 ur na dan. Po njegovem mnenju je namreč

treba delati 9/9/6, torej od devetih zjutraj do devetih zvečer šest dni v tednu, če želimo uspeti. Moram priznati, da sem bila šokirana kot tudi drugi slušatelji, kajti na ljudi ne smemo nikoli gledati, kot da so stroji, ki jih lahko izkoristimo do onemoglosti, s ciljem, da se ustvarijo vrtoglavi dobički za peščico posameznikov. Izjava gospoda je znova potrdila, da živimo v časih in državi, kjer so kapital, zaslužki in osebne koristi prevladale nad ljudmi in vrednotami, za katere smo želeli, da se v novi državi ohranijo, to so - solidarnost, pravičnost, spoštovanje in strpnost,« je povedala podžupanja.

V nadaljevanju je dodala, da je seveda prav, da so med nami ljudje, ki jim več kot osemurni delavnik ne predstavlja večjih težav, ljudje, ki imajo željo in že začrtano karierno pot. Za to pot so se zavestno odločili, in vedo, da se od njih pričakuje, da bodo pogosto delali v nemogočih razmerah. Vsem drugim posameznikom pa moramo po besedah podžupanje dovoliti in jim omogočiti, da delajo v normalnih delovnih pogojih, kjer bodo imeli občutek, da so ljudje in ne stroji, da so sprejeti in da soustvarjajo okolje, ki bo gradilo na dobrih medosebnih odnosih, sodelovanju, razumevanju in kjer kapital ter pohlep nikoli ne bosta prevladala nad človeškimi vrednotami.

»Država je v marsikaterem pogledu podobna večjemu podjetju. Zato bodo

morali vodilni predstavniki države v prihodnje bolj prisluhniti državljanom in jih slišati, predvsem pa prepoznati naše skupne potrebe, predloge in ideje o prihodnosti,« je v nadaljevanju o vlogi države dejala podžupanja. Po njenih besedah bomo morali skupaj doseči, da bo javni interes presegel zasebni interes ter željo po dobičku in kapitalu. Država smo ljudje. Med seboj smo si različni, mnogokrat imamo drugačna mnenja, želje in ideje, ampak če bomo zmogli toliko poguma in odločnosti, kot smo ga imeli leta 1991, bomo presegli trenutno stanje ter dobili samozavest in ponovni zagon, da pokažemo, da smo Slovenci še vedno sposobni narediti velike in dobre stvari.

»Še vedno verjamem v Slovenijo, državljanke in državljane, in vem, da se tudi tokrat znamo in zmoremo soočiti z izzivi časa. To naj bo naša obljuba in ta obljuba bo najlepše darilo državi ob njenem in našem prazniku,« je svoj govor sklenila podžupanja.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Sobota
6. september
od 10. ure dalje

Tržni prostor
Domžale
Glasbeni nastop:
MAT NA KVADRAT

PONOVNO
KUHA ZA VAS!

KUHNA
NA PLAC

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

23. etno rock festival se seli v Češminov park

Dva večera, dvakrat po štirje izvajalci, osem nastopajočih zasedb oziroma posameznikov in preselitev festivalskega odra v Češminov park v Domžalah – to so osnovne značilnosti letošnjega 23. etno rock festivala, ki bo v petek, 23. avgusta, in v soboto, 24. avgusta, obakrat z začetkom ob 18. uri.

Začnimo pri najbolj občutljivi temi, denarju. Čeprav festival še naprej podpirajo Občina Domžale in drugi dobri ljudje, pa so organizatorji – KUD Kontrabant – razočarani nad odločitvijo Ministrstva za kulturo. Na podlagi prijave na javni razpis za sofinanciranje kulturnih projektov so namreč izvedeli, da denarja ne morejo dobiti, češ da je (tudi) 23. etno rock festival komercialne narave. Tako so se obrisali pod nosom še za morebitna sredstva Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS, saj se na ta razpis niso mogli prijaviti, ker so se že na razpis kulturnega ministrstva.

Le s trdno voljo in z zagnanim delom članov KUD Kontrabant festival torej bo, in sicer v petek, 23. avgusta, od 18.00 dalje in v soboto, 24. avgusta 2019, prav tako od 18. ure naprej. Najprej se bosta v petek zvečer predstavlila brata Jernej (harmonika) in Tomaž Hostnik (klavir, vokal), ki sta leta 2015 kot zasedba Drajnjarjuva Vampa brez kake večje medijske pozornosti in promocije pri založbi Sanje izdala prvenec samosvojega šansona Je pri nas od nekdaj znano. Na njem z vso hudo mušnostjo, pikrostjo in obilico sarkazma zarežeta v družbeni vsakdan slovenskega življa, ki ga pesti nešteto težav, za katere si je sicer delno kriv sam ali pa po njem z nečloveškimi dekreti udriha sistem. Čeprav sta brata vesoljni slovenski publiki dokaj neznan, sta že prehodila bogato glasbeno pot. Oba sta akademsko izobražena glasbenika, skladatelja in aranžerja, ki sta sodelovala v številnih klasičnih in tudi bolj rockovskih zasedbah.

Kika Szomi Kralj bo najmlajša glasbenica, ki bo nastopila na 23. ERF.

Za bratoma Hostnik bo na odru v Češminovem parku s svojim sodobno obarvanim programom nastopila Mengeška godba (19.15–20.30). Kulturno društvo Mengeška godba je bilo ustanovljeno novembra 1884 in neprekinjeno deluje že 135 let. Trenutno šteje 65 aktivnih članov, ki pod vodstvom kapelnika Dimitrija Ledererja izvaja zelo bogat glasbeni repertoar. Poleg tradicionalne narodno-zabavne prireditve Pod mengeško marelo ima godba tudi tematski letni koncert. Zelo obiskan in priljubljen je božično-novoletni koncert, ki je klasično in zabavno obarvan, na njem pa se predstavijo različni domači solisti. Godba vsaj enkrat letno gostuje v tujini. Letno nastopijo na več kot 30 dogodkih oziroma koncertih.

Tretje mesto že po tradiciji pripada domačim izvajalcem, tokrat pod imenom Kika in Kontrabant (20.45–22.15), kar pomeni, da se bodo tokrat na odru srečali kar trije člani družine Szomi, oče Béla s kitaro, harmoniko in petjem ter hči Kika Szomi Kralj s klarinetom in petjem ter Pál Szomi na bobnih in kitari. Prav gotovo bo program v dobršem

delu podrejen nastopu mlade in imenitne 13-letne klarinetistke Kike, ki prinaša v program in skladbe Kontrabanta svojevrstno svežino.

Prvi festivalski večer bodo zaključili Haiku Garden (22.30–24.00). To je ljubljanska glasbena skupina, ki izvaja t. i. shoegazing glasbo v angleškem jeziku. Aktivni so od leta 2015, ko sta bili dve njihovi pesmi (Until Then in Homely) vključeni na kompilacijo Klub-

Redko skupaj na odru: Matej Mijatović (Radio Mondo) in Béla Szomi Kralj (Kontrabant)

ski maraton 2015 Radia Študent. Skupina je septembra 2018 izdala singl Hazel in naznanila, da namerava 25. oktobra izdati svoj prvi studijski album z naslovom Where If Not Now. Album je izšel in prejel izredno dobre ocene s strani kritikov.

Sobotni festivalski večer bo začel Kontra-Kvartet (18.00–19.15). To je akustična slovenska etno skupina, ki izvaja tradicionalno judovsko glasbo – klezmer glasbo v najbolj pristni obliki. Kdor še ni doživel glasbe, polne strasti, dramatičnosti in melanholije, ki seže naravnost do srca, ta je prikrajšan za te užitke. Za nekatere je emocionalna, simpatična, pozitivna, topla, vedno sveža in nikoli staromodna glasba; spet

ba posebej predstavljati. Danes 60-letni glasbenik se je rodil v glasbeni družini. V mladosti je Adi igral klarinet in harmoniko in bil član pevskih zborov. Z osemnajstimi leti je začel igrati tudi na kitaro. Leta 1981 je imel prvi javni koncert v Cerknici, v 90. letih 20. stoletja pa je postal znan širši slovenski glasbeni sceni.

Radio Mondo (21.00–22.15) je zasedba, ki jo vodi in usmerja Matej Mijatović, ki je okrog sebe zbral izvrstne glasbenike, ki znajo zaigrati in zapeti Matejeve zamisli. »Nismo samo glasba in zgodbe v rimah, smo še vse tisto okrog in to bi vam radi povedali. Glasba, ki se vali iz zvočnikov Radia Mondo, je mešanica pripovedk šansona, nagajivega kabareja in poskočne, včasih otožne popevke,« pravijo Radio Mondo.

Del Tuha bodo sklenili 23. etno rock festival (22.30–24.00). Skupina je trenutno najbolj pristna in avtentična romska glasbena zasedba v Sloveniji. Sestavljajo jo odlični glasbeniki, ki prihajajo iz romskih naselij v Prekmurju, okoli njih pa je zbrana tudi preizkušena avtorska ekipa. Avtor večine skladb je Milan Ostojič, sicer tudi vodja nekoč uspešne skupine Halgato band, avtor besedil pa Feri Lainšček, ki je ob skupini Halgato band dolga leta sodeloval še z znano romsko skupino Langa. Gre za ekipo, ki jo navdihuje romski temperament, prepoznavni pa so tudi značilni panonski sentiment. Skupina se torej navezuje na tradicijo znanih prekmursko-romskih zasedb in izvaja predvsem akustično glasbo.

BESEDILO IN FOTO: PRIMOŽ HIENG

Odkritje spominskega obeležja na RTV oddajniku Domžale

Drugega julija 2019 so veterani vojne za Slovenijo skupaj z Občino Domžale in RTV Slovenija na Oddajnem centru v Domžalah postavili spominsko obeležje.

Natanko na isti poletni dan, 2. julija 1991, pred 28 leti so sovražna letala JA raketirala oddajnik. Napadeni in poškodovani so bili še oddajniki na Nanosu, Kumu, Krvavcu, Pohorju in Boču. Namen sovražnega napada JA na oddajnike je bilo vnesti splošno zmedo med prebivalstvo naše, takrat že samostojne države Slovenije.

Malce simbolike si je privoščila tudi narava, med osamosvojitveno vojno smo bili napadeni z bojnimi letali in raketami, tokrat nam je ponagajalo neurje z močnim vetrom in nam onemogočilo izvesti slovesnost na prostem. Vendar, ker smo še vedno uporni kot med vojno, smo vso stvar izvedli na rezervni lokaciji – v prostorih samega Oddajnega centra.

Žal nismo dočakali predsednika vlade Marjana Šarca, ker so vsi šefi vlad v Bruslju na izrednem sklicu Svetu Evrope soustvarjali evropski povo-

Oddajni center Domžale 2. julija 2019

lilni golaž, iz katerega naj bi nastala nova vodstvena ekipa EU.

Po obvezni himni je predsednik OZVVS Domžale Janez Gregorič pozdravil vse prisotne, še posebno predsednika ZVVS Ladislava Lipiča, podžupana Občine Domžale Marjana Ravnikarja, poveljnika pokrajine Ljubljana v letu 1991 Miho Butaro in njegovega naslednika Janeza Lesjaka. Postavitev obeležja naj bo trajni spomin na dogodke iz leta 1991, ko smo bili primorani z orožjem v roki zavarovati neodvisnost naše komaj rojene države.

Generalni direktor RTV Slovenija Igor Kadunc je je izpostavil pomen vodilnega nacionalnega medija v vsesplošni poplavi raznih novic iz različnih, tudi nepreverjenih virov, in nas spomnil na predanost uslužbencev na oddajnih centrih, ki so kljub vojnim razmeram profesionalno opravili svoje naloge.

Direktor direktorata za obrambne zadeve na obrambnem ministrstvu RS Srečko Zajc nas je opozoril na veliko količino lažnih novic, ki nam grenijo življenje. Pred skoraj tremi desetletji nam je bilo lažje zaupati posameznim medijem, zdaj je eden glavnih tudi internet, ki mu ne moremo v popolnosti slepo zaupati.

Kulturni program je izvedla citrarska skupina Banda citrarska s solistom Klemenom Torkarjem in pevka Neža Drobnič Bogataj. Vse skupaj je povezoval Mitja Gregorič.

Po končanem uradnem programu so si prisotni ogledali odkrito obeležje, ki so se mu poklonili tudi praporščaki veteranskih organizacij. Čisto za konec je večina v prijateljskem druženju podoživljala čas, ko smo iz naroda postali nacija in dobili svojo državo.

JANEZ GREGORIČ

Arboretum Volčji Potok preseneča

Tridnevni filmski festival s projekcijo filma Dolina miru

Velikokrat je bilo zapisano, da je Arboretum Volčji Potok čudovit v vseh letnih časih, pa tudi, da prav vsako leto ponudijo kaj novega. Letos je bilo novosti veliko, skoraj vsak mesec kakšna, posebej pa so za vse ljubitelje parka in filma prijetno presenečenje pripravili v avgustu, ko bodo v parku pripravili tridnevni filmski festival s projekcijo filma Dolina miru, saj je bil Arboretum Volčji Potok s svojimi edinstvenimi parkovnimi prizori izbran za kuliso filma Dolina miru (1956).

Ob obeležju 100-letnice rojstva režiserja filma Franceta Štiglica bodo film predvajali prav na samem prizorišču, kjer je nastajal, hkrati pa si vse od 1. aprila do septembra 2019 lahko ogledate razstavo na prostem, ki je tudi del projekta 100 let Franceta Štiglica in prinaša zanimive informacije o režiserju, filmu in snemanju. Del poklona režiserju Štiglicu ob bo tudi projekcija restavriranega filma Dolina miru s filmskim pogovorom v Arboretumu Volčji Potok. Film bodo pod krošnjami dreves predvajali v okviru Filmskih večerov v Arboretumu, pri njem sodeluje tudi Mestni kino KD Franca Bernika Domžale. Spored filmskih večerov med 29. in 31. avgustom 2019 bo objavljen naknadno na spletni strani. V primeru dežja bo dogodek prestavljen.

Ob okrogli obletnici rojstva Ferryja Souvana, ki se je pred sto leti rodil v graščini sredi današnjega arboretuma in pozneje kot mnogostranski ustvarjalec močno vplival na slovensko zabavno glasbo druge polovice 20. stoletja, so prav tako pripravili razstavo, ki vas seznana z njegovim življenjem in delom.

Sicer pa avgust v arboretumu ime- nujejo mesec dalij, saj cvetlice z ra-

znovrstnimi cvetovi najbolj zablestijo prav v avgustu. V zadnjem po- čitniškem mesecu si še vedno lahko ogledate cvetlične iluzije, pa kaktuse in orhideje, balkonsko cvetje, še vedno posebno najmlajše razveseljujejo dinosavri in velikani morskih globin. dežela pravljicnih junakov, vašega obiska bodo veseli tropski metulji. Vabijo vas tudi v parkovni paviljon, kjer so skupaj z Umetnostno galerijo Maribor pripravili razstavo Hortenzije v Arboretumu Volčji Potok, razstavo reprodukcij umetniških del avtoric Avguste Šantel mlajše in Henriete Šantel.

Seveda pa tudi v avgustu ne bo manjkalo delavnic, naštejmo jih nekaj: otroške delavnice: spoznavanje eksotičnih živali (10. avgusta), lutkovna delavnica (3. avgusta) ustvarjalna delavnica s štampiljkami, (17. avgusta).

Dogodek Mantra Gajatri lahko obiščete v spodnjem angleškem parku 3., 10., 17., 24. in 31. avgusta; jogo v parku 4., 11., 18. in 25. avgusta; tapkanje po akupunkturinih točkah 11. avgusta in 8. septembra 2019 ter plese v krogu za naravo 4. in 11. avgusta.

Če pa še ne veste, kako preživeti skoraj zadnje dni počitnic, vas ŠAD Mavrica vabi na naravoslovne počitnice, počitniško varstvo od 19. do 23. avgusta 2019 med 7. in 16. uro v arboretumu.

Za konec pa še povabilo na Čarobni dan v nedeljo, 1. septembra 2019. Preživeli boste nepozaben dan ob najrazličnejših aktivnostih in se poslovi- li ob brezskrbnih poletnih dni. Ampak do tedaj je še mesec, preživite ga brezskrbno, varno in s čim več obiski Arboretuma Volčji Potok.

VERA VOJSKA

Odkrito obeležje

Štejejo tudi vaši predlogi

Na zadnji, 5. seji občinskega sveta so svetniki po vsebinski razpravi sklenili, da je treba odloka o proračunu Občine Domžale za leti 2020 in 2021 ustrezno dopolniti s predlogi svetnikov, krajevnih skupnosti in občanov, nato pa ju vrniti v prvo branje.

V prejšnji številki Slamnika sem v ta namen pozval vse občanke in občane, naj mi pošljejo predloge, s katerimi lahko zvišajo kakovost življenja, krepijo družbeno participacijo in vključenost ter prispevajo h gradnji naše skupnosti. Cilj tega poziva je pridobiti projektne predloge na teritoriju občine Domžale. Na spletni strani www.domzale.si lahko najdete objavljen Poziv za oddajo projektnih predlogov občanov in občanov. Rok za oddajo je 1. september, nekaj predlogov pa je med tem časom že prišlo v moj nabiralnik. Vse predloge bom skrbno preučil, ugotovil upravičenost in jih v največji meri poskušal tudi uresničiti v skladu s proračunskimi možnostmi.

Na spletni strani Danes je nov dan, ki je pred volilno kampanjo zbirala kandidate, ki so se zaobljubili, da bodo omogočili svojim občanom odločati o delu javnega denarja, sem našel zapis, da so v skoraj 30 letih obstoja participativnega proračuna velike organizacije, kot so Svetovna banka, Organizacija združenih narodov, pa tudi večje število univerz in posamičnih raziskovalcev dobrega preučile in identificirale učinke izvajanja participativnega proračuna. Ker sem tudi sam želel, da soustvarjate prostor, v katerem živite, sem se odločil, da tudi Občina Domžale pristopi k sistemu participativnega proračuna. Verjamem, da z upoštevanjem vaših predlogov lahko povečamo učinkovitost porabe sredstev, ustvarimo hitrejšo gospodarsko rast, enako, merneje razvijamo občino, zmanjšamo socialne razlike, bolje ravnamo z infrastrukturo in se bolj identificiramo z njo, povečamo zaupanje v demokratične postopke ter povečamo aktivacijo vas, občan in občanov.

Z mislijo na delovno jesen vas lepo pozdravljam ter vam želim prijeten in miren preostanek poletja.

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Investicije v juliju

V juliju je vroče tudi na gradbiščih, cestah in v parkih. Nekaj investicij je že končanih, glavnina aktualnih poletnih bo zaključena konec avgusta.

Rekonstrukcija ceste Dob-Češenik-Turnše, 2. faza (1)

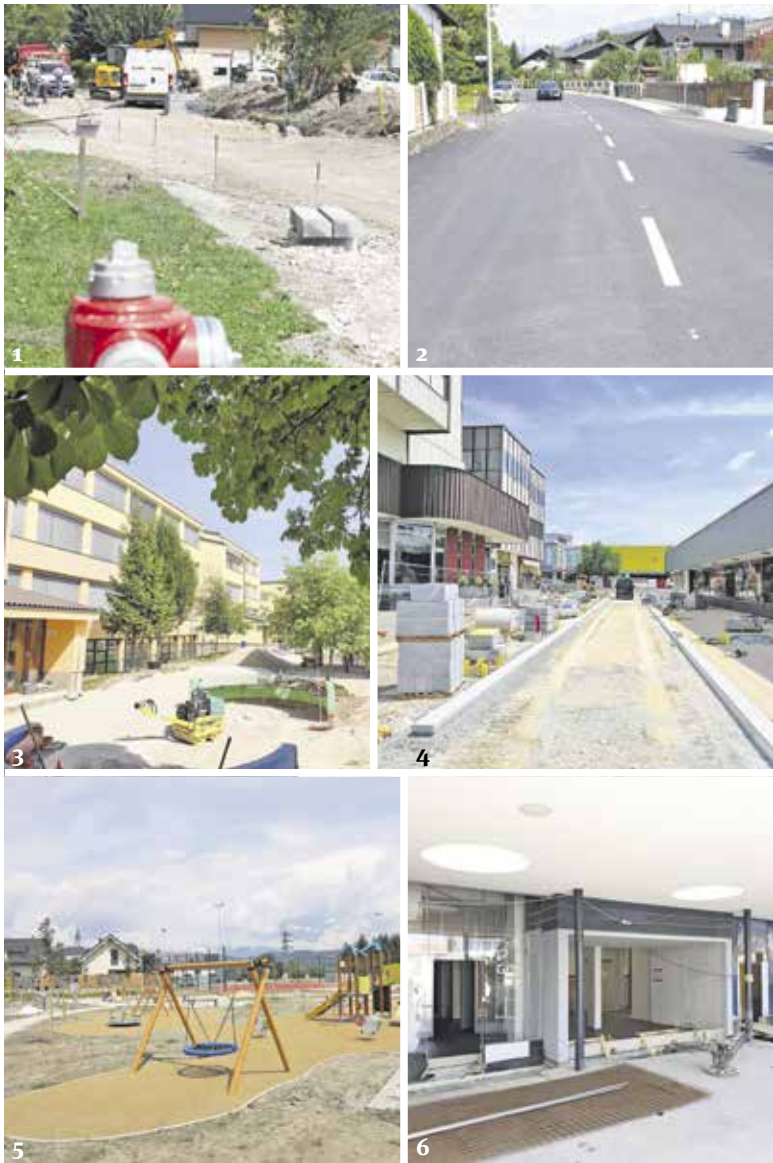
Občina Domžale izvaja investicijsko vzdrževalna dela, celotna trasa 2. faze poteka skozi naselje Češenik. V sklopu rekonstrukcije ceste je predvidena obnova vodovoda in komunalnih vodov. Rekonstrukcija ceste se je začela v maju in bo zaključena predvidoma v avgustu.

Breznikova cesta v Ihanu – preplastitev (2)

Na Breznikovi cesti v Ihanu so od Krožne poti do križišča s Staro cesto izvedli vzdrževalna dela, ki so obsegala sledeča dela: zamenjava pokrovov fekalne, meteorne, elektro in telekomunikacijske kanalizacije; zamenjava spodnjega ustroja vozišča v debelini 60 cm, na manj poškodovanih delih zamenjava spodnjega ustroja v debelini 30 cm; izvedba razširitve ceste na 6,0 m v celotnem odseku; rušenje asfalta in ponovno asfaltiranje v debelini 8 cm nosilni sloj in obrabni sloj v debelini 4 cm, obnova najbolj poškodovanih delov hodnika za pešce in ureditev bankin.

OŠ Vencija Perka – zunanje ureditev na vzhodni strani (3)

Predmet projekta zunanje ureditve je menjava dotrajane zunanje kanalizacije ter delna preureditev zunanje ureditve na vzhodu OŠ Vencija Perka v Domžalah. Površine, namenjene prostemu prehodu pešcev in kolesarjev, asfaltirajo, površine ob šoli, namenjene učencem, pa tlakujejo z betonskimi ploščami večjega formata. Vzdolž telovadnice se zaradi višinske razlike izvede betonski zidec, ki bo hkrati klop. Obnovljena bo tudi kolesarnica.

Obnova Kolodvorske ceste, 2. del (4)

Na Kolodvorski cesti se izvajajo investicijsko vzdrževalna dela, trenutno je v fazi preureditve ceste v javno površino, ki bo tlakovana. Predvidena je nova urbana oprema, nov je načrt krajinske arhitekture, urejena je meteorna kanalizacija, predstavitev kanalizacije, načrt električnih inštalacij in javna razsvetljava ter obnovljen vodovod.

Športni park Krtina Nakrtin (5)

Na Krtini že stoji nov Športni park Krtina Nakrtin, za katerega bo Občina Domžale v avgustu pridobila uporabno dovoljenje in ga predala v upravljanje Zavodu za šport in rekreacijo Domžale. V sklopu novega športnega parka so bili zgrajeni oziroma postavljeni parkirišče, igrišča za nogomet, košarko in odbojko na mivki, steza za skok v daljino, fitness v naravi, tekaška in kolesarska steza, plezalna stena, prostor za slakline in pitnik.

Vhod v Športno dvorano Domžale (6)

Namen rekonstrukcije prenove zahodnega dela Športne dvorane Domžale je zagotovitev kvalitetnega vhoda v dvorano, dopolnjevanje programa športno/kulturne dvorane in zadostnih površin za shranjevanje opreme. Pritlični del bo imel prenovljene sanitarije za invalide, prostor za čistila, prostor za prodajo vstopnic, bistro, večnamenski prostor in priročno skladišče.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

5. seja Občinskega sveta Občine Domžale

V četrtek, 20. junija 2019, je od 16. ure dalje v sejni dvorani Občine Domžale potekala 5. seja Občinskega sveta Občine Domžale.

Po ugotovljeni navzočnosti in sprejemu zapisnika 4. seje z dne 18. 4. 2019, je bil predlagan naslednji dnevni red:

1. Odlok o proračunu Občine Domžale za leto 2020 – prva obravnava
2. Odlok o proračunu Občine Domžale za leto 2021 – prva obravnava
3. Odlok o koncesiji za gospodarski javni službi obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov – druga obravnava
4. Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem lokacijskem načrtu za območje urejanja »Preserje ob Bistrici – jug« - skrajšani postopek
5. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Domžale – skrajšani postopek
6. Odlok o kategorizaciji občinskih cest in kolesarskih poti v Občini Domžale – prva obravnava
7. Odlok o določitvi območja predkupne pravice na zemljiščih v Občini Domžale – prva obravnava
8. Odlok o načinu sprejema ter stroških lokacijske preveritve – prva obravnava
9. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra
10. Letni program športa Občine Domžale za leto 2019 – nadaljevanje prekinjene točke
11. Delovna uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2018

12. Program dela Občinskega sveta Občine Domžale za drugo polletje 2019
13. Vprašanja, pobude in predlogi

Občinski svetniki so sejo začeli s prvim branjem in vsebinsko razpravo o predlaganih besedilih Odlokov o proračunu Občine Domžale za leti 2020 in 2021. Po razpravi so sklenili, da je treba Odloka o proračunu Občine Domžale za leti 2020 in 2021 ustrezno dopolniti s predlogi svetnikov, krajevnih skupnosti in občanov, nato pa ju vrniti v prvo branje.

Svetniki so v nadaljevanju seje opravili drugo obravnavo Odloka o koncesiji za gospodarski javni službi obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov, vendar ga niso sprejeli.

Občinski svet Občine Domžale je sprejel sklep o sprejemu Odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč za Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem lokacijskem načrtu za območje urejanja »Preserje ob Bistrici – jug«. S tem odlokom se sprejme Program opremljanja stavbnih zemljišč za spremembe in dopolnitve občinskega lokacijskega načrta za območje »Preserje ob Bistrici jug«.

Svetniki so v nadaljevanju sprejeli sklep o sprejemu Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Domžale. Skladno z omenjenim sklepom so najprej sprejeli amandma k zadevnemu odloku, nato pa še potrdili njegove spremembe in dopolnitve.

V nadaljevanju seje so potekale prve obravnave Odloka o kategorizaciji občinskih cest in kolesarskih poti v Občini Domžale, Odloka o določitvi območja predkupne pravice na zemljiščih v Občini Domžale in Odloka o načinu sprejema ter stroških lokacijske preveritve. Svetniki so sklenili, da so primerni za drugo obravnavo.

Svetniki so sprejeli sklep o ukinitvi statusa javnega dobra, s katerim se šestim parcelam ukinja status javnega dobra.

Občinski svetniki so nato nadaljevali z obravnavo na prejšnji seji prekinjene točke, Letnim programom športa Občine Domžale za leto 2019 in ga po opravljeni razpravi niso potrdili.

Svetniki so v nadaljevanju obravnavali delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2018 in sprejeli sklep, na podlagi katerega je direktorica javnega zavoda Kulturni dom Franca Bernika upravičena do izplačila dela plače za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2018.

Občinski svet Občine Domžale je s sklepom sprejel program dela Občinskega sveta Občine Domžale za drugo polletje 2019.

Svetniki so sklenili še, da se za predstavnika Občine Domžale v svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Dragomelj imenuje Nina Skube.

Seja se je zaključila z vprašanji, pobudami in predlogi svetnikov.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Jubilantka Francka Urbanija iz Jarš: brez zaupanja in spoštovanja ne gre

Iskrene čestitke ob 90. rojstnem dnevu

O otroštvu in mladosti jubilarntka Frančiška Urbanija, bolj znana kot Francka, s Čevljarske ulice v Spodnjih Jaršah govori s posebnim bleskom v očeh. Rada se spomni, kako sta bila prvega dekleta v družini s tremi fanti na Javoriščici pri družini Cerar, po domače Pr Jergan, vesela skrbna starša. O svojem življenju je jubilarntka pripovedovala županu Toniju Dragarju, ki ji je zaželel predvsem veliko zdravja, enako kot možu Frančišku, s katerim sta lani praznovala 65-letnico poroke. O skrbnih starših je veliko lepega povedala hči Marjana.

Jože, France in Stane so bili njeni starejši bratje, ki se jim je na srednje veliki kmetiji, kjer je oče čevljar s pridnim delom in skrbna mama družini skušala zagotoviti brezskrbno življenje, pridružila 3. junija 1929. Pridno so delali in bili zelo žalostni, ko je v letu 1940 nenadoma umrla zlata mama. Jubilarntka je morala hitro odrasti in prevzeti gospodinj-ska dela. Radi so se imeli in pomagali drug drugemu. Januarja 1943 so Nemci družino odpeljali v izgnanstvo v Nemčijo, kjer jih je čakalo trpljenje in negotovost. Domov – na izropano domačijo ter požgano gospodarsko poslopje in kozolec, so se vrnili julija 1945 – iskreno veselili, da so le doma. Pomagali so sosedje, življenje je bilo polno prijaznih srečanj in vrišča mladih na velikem dvorišču. Oče Ignac je v KS opravljal številne pomembne funkcije, fantje so šli po službah, jubilarntka je ostala doma in gospodinjila ter opravljala druga dela. Rada je šla pogledat tudi kakšno igro in na eni izmed njih srečala Frančiška Urbanijo. Ljubezen in leta 1953 poroka sta jubilarntko, ki je v Jaršah podedovala po enem od stricев manjšo domačijo, odpeljala na nov dom, hkrati pa se

je na očetovo željo, svoje edino dekle je imel neizmerno rad, vračala domov in pomagala, dokler k hiši ni prišla 'ta mlada'.

Skupaj z možem sta skrbela za sina Franca in hči Marjano. Pridno delo, skromnost, zaupanje in spoštovanje so vrednote, ki njo in družino spremljajo vseh 65 let. Veseli se štirih vnukinj, pravnukinj, obletnic v družinskem krogu, med njimi posebno zlate in biserne poroke, ki sta jo z možem praznovala skupaj z njenim bratom Stanetom in žal njegovo že pokojno ženo Ivanko, lepo je bilo tudi lani ob 65-letnici skupnega življenja, saj domači vedno pripravijo kakšno prijetno presenečenje, kot ga je sama pripravila s srečanjem nečakov. Prijetna so ponedeljko-va in torkova srečanja, ko z bratom Stanetom s prijatelji igrajo remi, hkrati pa

izkoristijo prav vsako priložnost, da se imajo lepo. Lepa jesen življenja, ki se je jubilarntka veseli in si želi le zdravja – zase in vse domače, poudarja pa, da sta z možem vse življenje delala skupaj, se spoštovala, si zaupala in pomagala. Potem je vse lahko.

Z možem sta člana Društva izgnancev Domžale in borčevske organizacije, jubilarntka je dolga leta pomagala v Rdečem križu. Rada se spominjata tudi dela v drugih društvih: pomagali smo drug drugemu, se spoštovali in bili radi skupaj, obuja spomine jubilarntka, ki je za praznovanje pripravila imenitne lahke flancate, in se spomnila, kako dobre sta jih delala starša. Lepi spomini, ki ji lepšajo življenje. Iskrene čestitke in navsvidenje ob stoletnici – zakaj pa ne.

VERA VOJSKA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Jubilant Drago Mrdjenovič: »Moje veselje so zdrave in pridne čebele«

Iskrene čestitke ob 90. rojstnem dnevu

»Čebelarstvo zahteva celega človeka in delo ni nikoli poplačano, razen z veseljem ob pogledu na zdrave in pridne čebele,« pravi jubilarnt Drago Mrdjenovič s Količevega, ki je 6. junija 2019 praznoval 90. rojstni dan. In kdo bi to bolje vedel kot gospod Drago, ki se s čebelarstvom ukvarja že od leta 1954, v vsem tem obdobju pa je opravljal vrsto pomembnih funkcij tako v Čebelarški družini Krtina kot Čebelarškem društvu Domžale ter Čebelarškem društvu Krtina Dob. Za dolgoletno prizadevno delo, pri katerem je treba omeniti tudi ženo Cilko, je dobil tako priznanje Občine Domžale kot Red Antona Janše I. stopnje – oboje na predlog ČD Krtina Dob, katerega častni član je.

Ob jubileju ga je v spremstvu Marjana Kodermana, predsednika ČD Krtina Dob, obiskal župan Toni Dragar ter mu zaželel še veliko zdravja in pri-

jetnih trenutkov z domačimi: ženo Cilko, uspešnima sinovoma in štirimi vnuki, predvsem pa s prijateljicami čebelicami. Njegova življenjska pot se je začela v Beogradu, kjer sta se srečala dekle iz Rafolč, ki je šlo v svet za boljšim kruhom, in strojnik, ki je služboval v avstro-ogrski ter pozneje v kraljevski vojski, v mornarici. Družina se je veliko selila, ustalila pa na Količevem, kjer je mama kupila parcelo za hišo. Jubilarnt se je izučil za ključavničarja, nato pa vso delovno dobo preživel v Induplati Jarše kot mojster vzdrževanja strojev. Še prej je bila pestra pot v JLA, srečanje z bodočo ženo Cilko, s katero sta poročena že 65 let, delo v sindikatu, v gasilškem društvu – tako v tovarni kot v PGD Vir, kjer so lepi spomini na gradnjo gasilskega doma. Bil je eden od začetnikov balinarskega športa v BŠK Budničar Količevo in še kaj bi se našlo.

Njegova in ženina življenjska pot je prepletena s skrbjo za uspešna sinova, s pridnim delom na vrtu in v sadovnjaku, jubilarnt je strokovnjak za obrezovanje drevja in stiskanje jabolk ter majhnem vinogradu, veliko je cvetja, prijetna vrtna hišica pa je njun poletni dom. Na Račnem vrhu sta postavila čebelnjak – prijetno zavetišče za nju in čebele. Skupno delo, ki ga nikoli ne zmanjka, je eno samo veliko veselje, pravita jubilarnt in žena Cilka. Še vedno imata doma kar nekaj panjev, včasih jih je bilo blizu 50. Najraje imata cvetlični, gozdni in kostanjev med, vsi so pomemben del njune prehrane. Zaradi znanja, izkušenj ter pridnega dela so jubilarntu in mu še čebelarji zapajajo. »Čebele moraš imeti rad, vsekoli se moraš strokovno izobraževati, pomembna sta prijateljstvo in izmenjava izkušenj s čebelarji. Nikoli ne smeš pozabiti, da čebelarstvo zahteva celega človeka, delo pa je poplačano z veseljem ob pogledu na zdrave in pridne čebele ter kvalitetni med,« pove jubilarnt, ki je bil vesel številnih priznanj za dolgoletno požrtvovalno delo. Zdaj z ženo pridno delata v ČD Krtina Dob, za katerega imata samo pohvalne besede.

Prijetno praznovanje 90. rojstnega dne se je raztegnilo kar na cel mesec, saj so mu hvaležnost za prizadevno delo izkazala društva, številni prijatelji, predvsem pa domači. In kako do 90 sem ga vprašala. Odgovor je bil kratek, z njim pa se je strinjala tudi žena Cilka: »Z delom in še enkrat z delom.« Iskrene čestitke ob visokem življenjskem jubileju, spoštovani jubilarnt Drago, in še veliko prijetnih in zdravih dni, obema z ženo Cilko, vama želimo.

VERA VOJSKA
FOTO: TEJA HAUPTMAN

Tradicionalni obisk domžalskih tabornikov v Stavči vasi

V sredo, 17. julija, so župan Občine Domžale Toni Dragar in ekipa predstavnikov Občinskega štaba za civilno zaščito obiskali 62 domžalskih tabornikov in 18 vodnikov ter pomočnikov iz Rode skalnih taborov na njihovem taborjenju, ki tudi letos poteka v dolenski Stavči vasi blizu Žužemberka.

Prvih deset dni je tabor namenjen najstarejšim tabornikom, starih od 12 do 15 let, potem se jim za en teden pridružijo še najmlajši, stari od 6 do 12 let.

Starešina tabora Karin Mezek in vodja tabora Kristina Sušnik sta županu in ekipi razkazali tabor z vso pripadajočo naravno infrastrukturo in našela številne aktivnosti, ki so jih deležni tako mladi taborniki kot njihovi vodniki. Vsaka stvar v taboru ima svoje mesto, vse je lepo urejeno in pospravljeno. Sredi tabora plapolata visoko dvignjena taborniška zastava in spodaj gori večni ogenj. Da ogenj nikoli ne ugasne, skrbijo najmlajši udeleženci tabora in nočna straža. Na stenčasu poleg štabca (to je večji šo-

taboru velik tobogan oziroma vodna drča, ki so jo taborniki že preizkusili in se pri tem neizmerno zabavali.

Mladi navdušenci nad naravo vsak dan telovadijo, raziskujejo gozd in bližnjo okolico, se vozijo s kanuji, se kopajo v Krki ter preživljajo nepozabne večere s peštrim programom ob zvočnih kitare in tabornem ognju. Poseb-

tor, v katerem so spravljene pisarniški material, pripomočki za ustvarjanje in izgubljeni predmeti) visi dnevni red, naloge dežurnega voda, seznam za poroke, jedilnik in tabela o ocenjevanju šotorov. V kuhinji se je pripravljalo kosilo (riba na suhem – paniran osliči in pire krompir), v pokriti jedilnici pa so otroci izdelovali sodobno orodje, podobno frači, ki jim bo služilo za zabavo in veselje. Pomembna pridobitev zadnjih let so solarne celice, ki pomagajo pri dobavi dodatne električne energije. Letos je novost v

na dogodivščina pa je vsekakor noč, preživeta pod milim nebom na biva-ku, ko si taborniki uredijo prenočišče in skuhamo večerjo na odprtem ognju. Župan in ekipa so otroke pohvalili, saj hitro priskočijo na pomoč pri pomivanju posode, pospravljanju ali nabiranju vejevja. Pohvale vredni so tudi vodniki, ki s svojim delom in trudom otrokom pričarajo nepozabne taborniške dni, v katerih ni prostora za telefone in računalniške igrice.

FOTO: VIDO REPANŠEK IN
ANDRAŽ LOVŠIN

Dobrodošli v Domžalah

**Predstavitve slovenskih pokrajin z običaji,
kulinariko, kulturo, dogodki, sejmi ...**

**VABLJENI NA TRŽNI PROSTOR
med 8.00 in 13.00 uro. Lepo nam bo!**

**sobota • 31. avgust
TD MENGEŠ**

 OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

VELIKI INTERVJU

GOSPODARSTVO JE DANES BOLJ PRIPRAVLJENO NA NOVO KRIZO

ZORAN POLJŠAK, PREDSEDNIK OBMOČNE OBRITNO-PODJETNIŠKE ZBORNICE DOMŽALE

Domžalska Območna obrtno-podjetniška zbornica (v nadaljevanju Obrtna zbornica Domžale) v letošnjem letu praznuje visoki jubilej, 40 let od ustanovitve, čeprav na tem področju delujejo še kakšno leto dlje. Jubilej so pred kratkim obeležili s slavnostno akademijo. S predsednikom zbornice Zoranom Poljšakom pa smo tokrat spregovorili o izzivih preteklih let, spremembah, ki so zbornico zbudile v preteklih letih ter seveda željah za prihodnost.

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Naj vam zaupamo – zbornica si želi še več projektov, ki bodo v prid ne le podjetnikom, ampak vsem Domžalčanom. Kakšne ideje imajo in kako bi jih realizirali, pa si lahko preberete v nadaljevanju.

Obrtna zbornica Domžale v letošnjem letu praznuje 40-letnico obstoja, običajno začnemo na začetku, pa dajva tokrat na koncu. Kaj je zaznamovalo zadnje leto na OOO Domžale?

Za zadnje leto bi težko veliko povedal, saj smo vse sile uperili v organizacijo obletnice, na kateri je bilo več kot 800 ljudi, in slavnostno akademijo. Ob tem smo skrbeli tudi, da delo na zbornici poteka normalno, delamo na VEM točki, SPOT-u in drugih projektih, saj če ne bi delali na projektih, bi zbornica težko poslovala. Težave so se namreč začele takrat, ko smo izgubili obvezno članarino, saj smo bili do takrat četrta največja območna obrtno-podjetniška zbornica v Sloveniji, s približno dva tisoč člani, danes pa jih imamo manj kot tisoč in to se pozna na finančnem področju. Sicer pa je zadnje obdobje zaznamovala tudi prodaja naše stare zbornice, poslopja, ki ga, čeprav nam je nekdanj tako dobro služilo, hkrati z novo stavbo, v kateri smo danes, nismo več potrebovali. Ne smemo pa pozabiti niti 10-letnice zgradbe zbornice, v kateri smo danes. Tudi ta obletnica je letos.

Če se ozrete po Sloveniji, kako bi danes, v primerjavi z ostalimi zbornicami, pozicionirali domžalsko?

Mogoče smo bolj aktivni na projektih, a je težko ocenjevati vsako zbornico, saj jih je kar 62 in še ljubljanska, ki je, glede na število zaposlenih, najaktivnejša. Prav ljubljanska je tista, ki tudi največ sodeluje z vlado in odbori. Ostale zbornice pa bi težko ocenil, saj je vsaka specifična, manjše so recimo bolj vpete v lokalno okolje, ker se ljudje bolj poznajo. Večje zbornice, med katere spadamo tudi mi, pa se trudimo, da bi ustregle čim več občanom, tudi v okviru VEM točke, ki je namenjena vsem. Lahko pa rečem, da smo še vedno med prvih 10 zbornic v Sloveniji.

Vrniva se v zgodovino, na sam začetek. Katere so bile prelomnice, ki jih na zbornici beležite kot pomembnejše v času od ustanovitve pa do danes?

Prvi mejnik je bila zagotovo ustanovitev. Sicer nismo najstarejša zbornica, večina zbornic je letos praznovala že 50 let, tudi naša krovna organizacija, mi pa smo na začetku sodelovali s SZDL, kjer smo imeli svoj odbor, ki ga je vodil gospod

Vedeti moramo, da je gospodarska rast danes sicer visoka, a govori se, da prihaja nova kriza. Zagotovo pa smo tako gospodarstvo kot vlada bolj pripravljeni na prihod krize. Obrtniki sicer sami po sebi ne čutimo toliko krize, ker delujemo kot manjše organizacije in običajno gledamo na to, da imamo nekaj rezerve, prihrankov za čas krize. Obnašamo se kot dobri kmetje, ki morajo preživeti, saj nikoli ne vedo, kaj se bo zgodilo, toča, poplave ali kaj drugega.

Mušič. Sam sem se zbornici pridružil leta 1983. Sicer pa so od ustanovitve živi še trije ustanovni člani, gospod Smolnikar, gospa Retelj in gospod Počivavšek. Je bilo pa to obdobje, ko se je ustanovila zbornica, prav tako pa smo takrat zgradili oziroma obnovili našo staro hišo. Vmes so bila tudi obdobja, ki so bila težka za obrt. Je bila pa naša prednost, ker smo imeli za seboj Občino Domžale, ki je imela več posluha za obrt kot ostale občine, zato smo se močnejše razvijali, pa ne le v okviru Slovenije, ampak tudi Jugoslavije. Ljudje so k nam hodili gledat, zakaj smo bolj uspešni.

Drugo največje obdobje je bilo v času izgube obveznega članstva. Sam sem bil zelo nezadovoljen, da se je to zgodilo. To je enako, kot če bi dali občanom na voljo, ali bodo plačevali davek ali ga ne bodo plačevali. Normalno, da bodo vsi rekli, da ne, kar tudi ni prav. Težava je, da se večina ne zaveda, da zbornica predstavlja sindikat delodajalcev, in če je prej 60.000 članov plačevalo članarino, jih danes samo še 25.000, naši usposobljeni kadri pa urejajo z vlado in ostalimi zakonodajo in vse. Če je kaj pozitivnega ali negativnega, pa koristijo vsi. Borimo se, da bi dobili prispevek za zastopanje, ki bi ga morali plačevati vsi.

Zaznamovala pa nas je tudi ustanovitev VEM točk po Sloveniji, na katerih bi težko delali tako kvalitativno, kot delamo, če ne bi bilo velike podpore s strani Občine Domžale. Financiramo se namreč iz članarine, na VEM točkah pa vsi lahko urejajo ali ustanovitev podjetja ali popravke. VEM točka je oskrbovana z našimi kadri, našimi resursi.

Za nami pa je tudi izgradnja novega doma pred desetimi leti, s čimer smo res odlašali, a smo uspeli izpeljati še pred krizo s pomočjo rezervnih sredstev in nekaj kreditov. Projekt izgradnje je trajal dve leti, kar pomeni, da je šlo hitro in vidi se, če so obrtniki složni, uredijo stvari.

Pred leti, ko sva že imela pogovor, ste dejali, da če je veliko gospodarstvo v krizi, je tudi malo gospodarstvo v krizi. Kakšni časi so danes za domžalsko gospodarstvo?

Boljši so, kot so bili takrat. Vedeti moramo, da je gospodarska rast danes sicer visoka, a govori se, da prihaja nova kriza. Zagotovo pa smo tako gospodarstvo kot vlada bolj pripravljeni na prihod krize. Obrtniki sicer sami po sebi ne čutimo toliko krize, ker delujemo kot manjše organizacije in običajno gledamo na to, da imamo nekaj rezerve, prihrankov za čas krize. Obnašamo se kot dobri kmetje, ki morajo preživeti, saj nikoli ne vedo, kaj se bo zgodilo, toča, poplave ali kaj drugega.

čajno gledamo na to, da imamo nekaj rezerve, prihrankov za čas krize. Obnašamo se kot dobri kmetje, ki morajo preživeti, saj nikoli ne vedo, kaj se bo zgodilo, toča, poplave ali kaj drugega. Tako se večina obrtnikov tudi obnaša. Vsaj tisti moje generacije. Mlajši imajo pač drugačne poglede. Je pa veliko naših obrtnikov kooperantov, vključeni so v gospodarske verige in čutijo predvsem pomanjkanje na področju delovne sile. Starejši gredo namreč v pokoj, mlajši pa se odpravljajo v druge posle, računalništvo, pravo, ekonomijo, medtem ko delovne sile v obrtništvu, kot je zidarstvo, gradbeništvo in podobne storitve, manjka.

Omenili ste, da je število članov po ukinitvi obveznega članstva padlo, a menda v zadnji letih raste?

Članstvo, glede na številk, ki smo jo dosegli dve, tri leta po razpadu sistema plačevanja članarin, kaže na to, da se danes nekaj več ljudi včlanja kot izstopi. Pa tudi razlog za izstop ni več članarina, ampak odhod v pokoj, bolezen in podobno. Podjetnik, ki sprejme članstvo, ima številne ugodnosti s koriščenjem kartice Mozaik podjetnih, od izobraževanj do zavarovanj, goriva in podobno, tako da denar, ki ga namenijo za članarino, zagotovo dobi nazaj. Žal pa ljudje ne sodelujejo v organih zbornice, saj večina ne samo, da noče, niti nima časa, ampak skrbijo samo za poslovanje svojega podjetja. Mi bi si želeli več sodelovanja.

S prihodom direktorice Karoline Vrtačnik je zavel nov veter. Kako ocenjujete vajino sodelovanje? Je bilo uvedenih veliko sprememb in kako se na te spremembe odzivajo člani?

Odziv je pozitiven, Karolina je po duši topla ženska, podjetnica in nekdanja novinarka, delala je v medijski hiši Delo, je tudi pisateljica. Njen pristop je drugačen, ni toliko direktorica v pisar-

ni, ampak je več na terenu. Veliko truda vложи v projekte, kar je razlika glede na prejšnjo direktorico, ki je bila bolj pisarniška in je skrbela za krog obrtnikov, ki so prihajali sem, sama pa ni bila toliko na terenu. Če se vrnem h Karolini, je torej drug tip direktorice, rada vsakomur ustreže, nima težave iti na teren, do župana, ministra, kamorkoli. Ima veliko volje za delo na več programih, kar je sicer težko, a uspešno usklajuje, na račun tega pa seveda največ trpi družina. Najini odnosi so zelo v redu, ravno zato, ker je ona tako aktivna, sem lahko jaz malo manj, saj vem, da je vse narejeno. Tudi z občino ima zelo dobre odnose.

Z domžalsko občino so odnosi dobri, kaj pa ostale občine?

Smo jih že povabili k sodelovanju, pa se ne odzivajo toliko. Mi delamo za vse, želimo si več sodelovanja, a nekako ne pridemo na skupno pot, saj z njihove strani ni volje. Prav nasprotno pa je v Domžalah, kjer smo našli stik in skupaj delamo na projektih, nam prisluhnejo, dobimo njihovo pomoč, če jo potrebujemo. Če bi vse občine sodelovale na takem nivoju, bi bilo dosti bolje za njih in za nas. Ljudje se moramo pogovarjati, delati za skupne cilje. Pri nas se ne ločujemo na leve in desne, zanima nas samo, kje lahko pomagamo, da se bodo stvari uredile v korist vseh. Niti ne moremo biti opredeljeni, saj smo neprofitna organizacija in delamo za vse – naše člane in druge.

Kako pa se odpiranje zbornice navzven odraža med članstvom?

Člani so še vedno zadržani, čeprav bi mi želeli čim več sodelovanja, da dajo pripombe, predloge, da nam prenesejo svoje potrebe. Nam ni težko organizirati nekega izobraževanja, težava pa je, da moramo imeti vsaj 10 udeležencev. Če jih ni, se potem združujemo z ostalimi člani gorenjske regije, Kamnikom, Kranjem, Škofjo Loko, Trzinom, Radovljico in Jesenicami, kjer skupaj organiziramo izobraževanja, ki se jih naši člani udeležujejo brezplačno, ostali pa plačajo.

Ne moreva mimo projektov, kot je Štartaj Domžale. Spodbujanje mladih k vključevanju v podjetništvo in realizaciji idej, jih pri tem mentorirati in usmerjati ter jim dati sredstva za zagon njihove podjetniške poti, je vsekakor pozitivna aktivnost k pospeševanju gospodarstva. Morda več o tem?

Za Štartaj Domžale je prišla pobuda z naše strani, predstavili smo jo županu in občinskemu svetu ter dobili pozitiven odziv. Seveda so tudi tukaj izzivi, kot je ogromno prijav iz vse Slovenije, mi pa bi jih seveda želeli čim več iz domačega okolja, da lahko res izluščimo najboljše. Projekt sicer predstavlja prvi korak v podjetništvo, pri nas dobimo informacije, kako se podjetništvo razvija, pa ne samo iz delovnega, ampak tudi pravnega vidika. Pri nas dobijo podporno tako zaposlenih kot zunanjih članov. Moram omeniti, da smo letos naredili korak naprej, saj smo se z dvema ekipama predstavili v Bolgariji, ena ekipa je prejela tudi

mednarodno priznanje. Napredek je očiten, stik med zbornico in občino daje pozitivne rezultate.

Mlade je treba usmerjati, saj ideje imajo, le potegniti jih je treba na plan in temu so namenjeni takšni projekti. Sicer pa smo nasploh odprti tudi za druge projekte, četudi je s tem veliko dela.

Lepo je zaživel tudi coworking prostor – na kakšen način se vanj vključujejo mladi podjetniki?

V tem projektu sodelujejo člani programa Štartaj Domžale, ki pa lahko povabijo tudi svoje prijatelje, da se jim pridružijo in morda v nadaljevanju tudi sami postanejo del programa. Še naprej se bomo poskušali odpirati predvsem mladim. S tem namenom tudi naše sodelavke obiskujejo šole, predstavljajo pogled na obrtništvo.

Domžale so bile vedno poznane kot obrtniško mesto. A kot šva že omenila, je za nami gospodarska kriza, pa potem spet zagon gospodarstva ... Smo danes še vedno obrtniško, podjetniško mesto?

Mislim, da smo še vedno podjetniško mesto. Imamo obrtne cone, in čeprav nam je Trzin vzel največjo, pa imamo eno polno v Jaršah. Kakšnega večjega prostora za gradnjo novih sicer ni, je pa res, da danes mladi podjetniki ne potrebujejo več proizvodnih dejavnosti, ampak so bolj storitvene, največ je računalniške dejavnosti. Želja po velikih projektih je veliko manjša. Se pa še vedno stvari pri gradnji podjetja, obrti pogosto začenejo v garaži, dnevi sobi ...

Omeniti pa velja, da danes ni več toliko spodbud za ustanavljanje novih podjetij, kot so bile pred nekaj leti. Pa še takrat je od 100 ustanovljenih podjetij preživelo morda 10, vsi ostali pa so jih zaprli. Če nimaš želje, nekega konkretnega cilja, tudi ni uspeha. Dejstvo pa je, da obrtništvo vedno niha, enkrat imaš več možno-

sti, spet drugič manj. Je pa še vedno najlepša počasna rast.

Kolikšen izziv ob vsem tem predstavlja bližina glavnega mesta – je to prednost ali slabost?

Vsekakor je to prednost. Ljubljana je veliko mesto, ogromno Domžalčanov dela v Ljubljani. Včasih smo rekli, da so Domžale spalno mesto, ker so se pri nas gradila stanovanja, delalo pa se je v Ljubljani. Glavne operacije se dogajajo v tej smeri, velike industrije, veliko možnosti za sodelovanje, predelava hrane, proizvodnja, gostinski lokali ... Bližina Ljubljane pritegne, ljudje iz mesta hočejo na deželo. Mi res nismo dežela, a smo predmestje. Tudi kupna moč je v Ljubljani večja kot drugod, in glavno mesto v času krize ni izgubilo toliko kot recimo Maribor, ki je izgubil veliko industrije.

Sodelujete tudi z nacionalno zbornico. Kako ocenjujete sodelovanje države z gospodarstvom v zadnjih letih? Ima politika posluh za razvoj gospodarstva?

Politika ima posluh za razvoj gospodarstva pred volitvami, iskreno povedano. Sicer je naša krovna organizacija prisotna v pogovorih, tudi sam sem bil dva mandata v izvršnem odboru skupščine v Ljubljani in imam vpogled v njihovo delo. Je pa tako, da lahko vse uskladimo z vlado, a ko pride do parlamenta, lahko en amandma vse poruši. In to na koncu, ko nimaš več vpliva. Četudi se trudiš od samega začetka sodelovati, je na koncu pomembno le, ali imaš dovolj politične podpore ali ne. Tam argumenti ne zdržijo, pač pa svoje naredi politika, čeprav delamo za istega človeka. Sodelovanje je, sodelovanje bo, a z našimi predlogi gremo vedno 'skozi Ljubljano'. Za vsako podporo moraš imeti za sabo veliko podporo ljudi, 25.000, kot jih ima v obliki članstva vsa Slovenija, je že nekaj. Se pa pozna večji posluh, saj se je

od stotih včasih izpolnilo le nekaj naših obljub, tri, štiri, pet, danes pa se zagotovo kakšna več. Naše pobude ne škodijo državi, koristijo pa obrtnikom, gre predvsem za ureditev lažjega poslovanja podjetnikom.

Kaj pa mednarodno poslovanje? Tudi v okviru zbornice organizirate mednarodna srečanja, koliko se člani odzivajo na to?

Vsako leto boljše. Na srečanja prihajajo zlasti tisti, ki so v upravnem odboru, skupščini, ali pa če sami zaznajo priložnost za posel. Vsakega podjetnika pa še posebej pokličemo po telefonu in stimuliramo, mu predstavimo prednosti. Na nas je, da damo predlog, oni pa ga morajo potem izkoristiti ali pa ne.

40 let delovanja zbornice je torej za vami. Kakšni so cilji in usmeritve za naprej?

Nuditi čim več pomoči našim obrtnikom, čim boljše sodelovanje z občinami, želja je tudi, da bi dobili prispevek za zastopanje, ki bi ga plačevali tudi obrtniki, ki niso člani. S tem bi dobili stabilno finančno ozadje, na račun katerega bi lahko dodatno zaposlili ljudi in nudili pomoč še več ljudem – ne samo podjetnikom, ampak tudi občanom. Naredili bi lahko tudi še kakšen projekt več skupaj z občino, ki bo koristen za vse, ki bo sledil skupni ideji. Mi si ne želimo samo finančne pomoči, ampak da dobimo delo, projekte, ki jih naredimo v soglasju z občino in njihovimi interesi ter na podlagi izvedbe dobimo sofinanciranje.

Prav tako je naša želja ponuditi čim več pomoči vsem občanom in če vse to uresničimo, bo dela za nas več kot dovolj. Gre namreč za to, da si želimo, da bi se ljudje za splošne stvari obrnili na nas kot infotočko, kjer lahko vprašajo vse, od tega, kako priti do vodovodarja, pogrebni storitev in podobno. Je pa vse to stvar pogovora, volje in sodelovanja ter seveda financiranja.

Filmski večeri V ARBORETUMU

29.8. | **DOLINA MIRU** | brezplačna projekcija
Digitalno restavrirana večna klasika jugoslovanskega vojnega filma v režiji Franceta Štiglica.

30.8. | **BELI VRAN**
Napeta zgodba baletnika Rudolfa Nurejeva v trenutku, ko se odloči iz Sovjetske zveze prebežati v Francijo.

31.8. | **PAVAROTTI** | predpremierno
Presunljiv in intimen portret legendarnega tenorja in enega najbolj priljubljenih opernih pevcev vseh časov.

zadnji konec tedna v avgustu

Mestni Domžale

Arboretum
VOLČJI POTOK

www.kd-domzale.si
www.arboretum.si

Rumena družina vabi ...

Celje - 11. avgust

Aluminij - 24. avgust

Maribor - 31. avgust

20 % popust ob nakupu sezonske vstopnice NK Domžale

Kupon za

SEZONSKÉ VSTOPNICE NK DOMŽALE

ODRASLI: 70 EUR

DIJAKI, ŠTUDENTI, UPKOJENCI: 40 EUR

NA VOLJO V NK BARU (KOPALIŠKA 4)

TEMA MESECA

AKTIVNO POLETJE V OBJEMU ZELENEGA SRCA DOMŽAL

Šumberk je tisto zeleno srce našega mesta, ki je oddaljeno le nekaj minut sprehoda od samega centra na eni in nekaj deset metrov od avtoceste na drugi strani. Idilična lokacija za vsakodnevni pobeg ali pa vsaj občasno rekreacijo, bo kmalu dobila še svojo pravično podobo.

Mateja A. Kegel

Foto: Iztok Dimc in Karin Božič

V Domžalah se marsikaj dogaja, a poletje je vendarle čas, ko iščemo alternativne načine preživetja prostega časa. Marsikdaj imamo nekaj pred seboj, pa to kar spregledamo, preprosto ne opazimo, da se najboljše ideje in priložnosti lahko odvijajo takorekoč na pragu našega doma.

Verjetno ni domžalskega osnovnošolca ali osnovnošolke, ki se ne bi kdaj, vsaj v okviru šolskih aktivnosti, sprehodil čez trim stezo, morda raziskoval Lisičkino pot ali se drugače udeležil številnih aktivnosti, ki jih ponuja Šumberk. Ker pogosto pozabimo in potrebujemo 'aha trenutek', da se ponovno spomnimo, v čem vse smo nekoč uživali, smo tokrat zbrali nekaj aktivnosti, ki nam jih že danes ponuja srce našega mesta. Prav tako pa smo preverili, kaj se že pripravlja in kakšna je dolgoročna strategija razvoja Šumberka.

Gozd s posebnim namenom

Šumberk je osamel predel gozda s površino 31,52 ha, ki ga na severu omejuje reka Rača, na zahodu Kamniška Bistrica, na južnem priključek na avtocesto iz smeri Domžal in na vzhodnem priključek na avtocesto iz smeri Vir pri Domžalah. Na zahodni strani se ob sam gozdni rob naslanja še del naselja Zaboršt z individualnimi stanovanjskimi objekti, si lahko opredeljuje, od kod do kod se razteza Šumberk, preberemo o odloku o razglasitvi Šumberka za gozd s posebnim namenom, ki ga je Občinski svet Občine Domžale sprejel leta 2007. Več o tem v nadaljevanju.

Domžalski Šumberk ima oznako gozda s posebnim namenom in spada med gozdove, ki so to oznako prejeli, ker varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, so gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, so gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, so gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatrto odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije.

Gozdovi s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo so gozdni rezervati, to pa so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti ter varstva naravnih vrednot in kulturne dediščine.

Od rekreacije do biotske raznovrstnosti

Razlogi za razglasitev Šumberka za gozd s posebnim namenom so naslednje socialne funkcije gozda: rekreacijska, poučna, estetska, zaščitna, higiensko zdravstvena, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter funkcija varovanja kulturne dediščine.

Funkcija varovanja naravnih vrednot se nanaša na varstvo naslednjih naravnih vrednot: Dolga jama v Šum-

berku, ki predstavlja biospeleološko pomembno jamo zvrsti podzemeljska geomorfološka ter zoološka naravna vrednota državnega pomena; Podreška jama, ki predstavlja jamo z bogato jamsko favno, zvrst je podzemeljska geomorfološka in zoološka naravna vrednota državnega pomena; Dolga jama v pobočju Šumberka, ki je priznana kot netopirjev in predstavlja ekološko pomembno območje.

Funkcija varovanja kulturne dediščine zajema naslednje enote in objekte: Zaboršt – prazgodovinska naselbina Šumberk; Zaboršt – spomenik aktivistom pod Šumberkom. Druge funkcije, ki jih ima območje razglasitve: izjemno poudarjene funkcije, ki so ekološke, kot je klimatska, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter hidrološka funkcija in pa poudarjene funkcije, kot je biotopska funkcija.

Sicer pa se na območju Šumberka ne le ne spodobijo, ampak tudi ne splača izvajati prekrškov, kot so obsekovanje, lomljenje, zarezovanje ali drugač-

no nasilno uničevanje ali poškodovanje drevja in grmovja ali uničevati opremo in ureditev na tem območju. Pravne osebe so kaznovane z globo 800 evrov, še dodatnih 200 evrov globe pa prejme odgovorna oseba ali posameznik, ki stori katero od kršitev.

Prostor za prijetno rekreacijo

Šumberk predstavlja tako prostor za rekreacijo kot kratek počitek od vsakodnevnih skrbi. Na vrhu Šumberka je razgledna točka, od koder se razprostira čudovit pogled na mesto in bližnja naselja. Ponuja se možnost za prijetna srečanja, počitek in rekreacijo, ki jo že vrsto let ponuja urejena trim steza. Rekreativne poti v obliki trim steze nam omogočajo hitro in enostavno rekreacijo, če si želimo le sprehoda, pa tega lahko naredimo tudi okoli in okoli Šumberka, saj vse naokrog poteka pot.

Šumberk se med drugim priključuje k sklopu rekreativnih površin, ki jih nudi Kamniška Bistrica. »Pred leti je bila urejena naravna plezalna ste-

na Knezove skale, brežina kot mestna plaža ter prostor za počitek s kurošcem na rekreacijski poti ob Rači. Zavod za šport in rekreacijo Domžale in TVD Partizan stalno vzdržujeta trim stezo na Šumberku,« o vzpetini povedo na Občini Domžale.

Prihaja pravični Šumberk

Kot omenjeno, je občina že pred nekaj leti na Šumberku uredila prijetno in manj zahtevno Lisičkino pot – Gozdno učno pot Šumberk. Ob poti so table z naravoslovno vsebino, dodatne zanimivosti pa si obiskovalci lahko preberejo v vodniku po Gozdni učni poti Šumberk. Po poti nas, kot omenjeno, popelje lisička, ki jo srečate na tablah, ki so postavljene na vsaki učni točki, od koder vam bo lisička pokazala pot naprej. Domžalski otroci se po učni poti običajno sprehodijo z učiteljicami ali vzgojiteljicami, da pogledajo v največjo odprto knjigo, ki pripoveduje o gozdnih tleh, kjer se zgodba o gozdu sploh začne, kakšni

so in kako se imenujejo najpomembnejši prebivalci gozda, kako si človek po svoje predstavlja gozd, kako veliko je zeleno ogrinjalo gozda, ki daje človeškemu bivališčem varnost in udobje, kje se skrivajo čudežna bitja, drugač- na od nas, pa naj vanje verjamemo ali ne, o skrivnostnih kraških tleh, o tem, katera drevesa se najraje družijo in zakaj, o življenju drevesa od male kali do orjaško neme mogočnosti, o drevesnih nadlogah, ki sploh niso nadloge, ampak del večnega kroga življenja in še kaj. Seveda pa se z otroki lahko sprehodite tudi starši in iz tega naredite družinski izlet.

»Obstoječo traso Lisičkine poti bomo nadgradili z novo vsebino. Učna pot bo še vedno ostala v polni funkciji, na njeni osnovi pa bo nastal nov turistični produkt, pravično-doživljajska pot Pravični Šumberk. Produkt bo z izvirno, avtorsko in z lokalnim okoljem povezano zgodbo vzpostavil nov celovit turistično-kulturno-športni produkt, namenjen v prvi vrsti družinam, šolam in vrtcem. Pot bo povezala ključne identitetne točke lokalnega okolja in na inovativen način prezentirala naravno in kulturno dediščino Domžal (slamnik-hrošček Simon-kraški svet Šumberka z jamami-mlinščice-prazgodovinske najdbe na domžalskem območju),« so nam povedali na Občini Domžale. Naročnik projekta Pravični Šumberk je sicer služba za turizem Občine Domžale.

Za pokušino kratek odstavka iz avtorske pravljice Izgubljeni slamnik, ki nas vodi na poti:

»Na ravnici, ob modro-zeleni reki stoji prav poseben kraj. Ni dolgo tega, ko je bil v tem kraju slamnik nad vse pomembna in imenitna reč. In slamnikov je bilo tu res mnogo! Majhnih, velikih, olepšanih s pisanimi svilnimi trakovi, rožicami ali gumbi, pa pokončnih in okroglih. Slamnik je bil tu oh in sploh, krasil je velike in majhne glave, pa dame in gospode ter bil poznan daleč naokoli.« Več o poti, o pravlji in tudi to, kaj imajo skupnega slamnik, Lisička in hrošček Simon, boste izvedeli na 2. hroščkovem festivalu, ki bo v soboto, 14. septembra.

V okviru projekta je načrtovana tudi prenova vstopne točke ob vzhodni Šumberku in razgledišča, kjer se nam odpre čudovit razgled na Kamniško Bistrico in ravnico pod Kamniškimi planinami.

Šumberk že jutri dobiva ...

In kaj se na Šumberku obeta v bližnji in morda tudi nekoliko daljni prihodnosti? Vsekakor prihajajo dodatne aktivnosti že to jesen, še več pa tudi v prihodnje. V prostor Šumberka bo namreč kmalu, s čim manj posegi, kot so nam zaupali na občini, umeščeno novo vadbišče za gorske kolesarje. »Kmalu pa bo na vrsti tudi gradnja novega mostu čez Kamniško Bistrico pri Šumberku. Občina Domžale bo v prihodnje nadaljevala z odkupi zemljišč na Šumberku z namenom, da uredimo razgledni stolp,« pa so še dodatne, večje investicije, ki se obetajo v gozdnem osrčju našega mesta.

Za konec pa še izziv za vas – Šumberka je 'dovolj' za vse občane, zakaj si ne bi zadali, da ga boste v avgustu obiskali vsaj enkrat in uživali ali v rekreativnem duhu ali pa se z najmlajšimi prepustili raziskovanju gozdne učne poti. Jeseni pa potem skupaj zakorakamo na pravično šumberško popotovanje ... ☐

Park Martina Krpana, bioenergijsko učinkovit prostor

Vsi tisti, ki se radi podate na Zeleno os ob reki Kamniški Bistrici, ste zagotovo že opazili spremljajočo podobo travnika za Ten Tenom v Domžalah, ki se postopno in skladno z geomantsko večino celostnega obravnavanja prostora spreminja v Park Martina Krpana, ki bo vsem občankam in občanom Domžal prinesel bioenergijsko učinkovit prostor za prijetno druženje in gibanje na prostem.

Miha Ulčar
Foto: arhiv Zavoda za šport in rekreacijo Domžale
Foto iz zraka: Primož Krisper

Za šport in rekreacijo imamo v občini Domžale na voljo veliko površin, med njimi je zagotovo najbolj priljubljena zelena rekreacijska os ob reki Kamniški Bistrici, kjer se lahko sprehodimo v objemu narave, tečemo, kolesarimo, se poslužujemo športnih rekvizitov in igral ter fitnes naprav ali pa samo sanjarimo na klopci. Prav tako lahko rečemo, da v občini skorajda ni kraja, da ne bi imel na voljo kakšnega igrišča, na katerem se lahko sprostimo z žogo ali kakšno drugo obliko športa, najmlajši pa se lahko podajo na otroška igrala. V Parku Martina Krpana, v katerem poti razigrano vijugajo po zelenici in se združijo v centru parka, kjer se nahaja veliko kurišče, so že nekatera igrala in športna orodja, mlada hrastova drevesa, umirjene dizajnirane klopi in nadstrešnica, park pa bo v nadaljevanju še nastajal in rastel.

Na Zavodu za šport in rekreacijo Domžale se zavedajo, da se urbana okolja z veliko hitrostjo širijo in zapolnjujejo vedno več površin. Javne zelene površine so nepogrešljivi del mest in igrajo osrednjo vlogo pri izboljšanju kakovosti življenja, saj omogočajo prostor za šport, rekreacijo ter vse prostočasne dejavnosti, hkrati pa so odličen kraj za odnosno druženje in skupno preživljanje časa na prostem. Zelene površine povečujejo ekološko raznolikost mesta, spodbudno vplivajo na zdravje prebivalcev in ustvarjajo urbano okolje, ki je prijetnejše za bivanje. Nikakor pa ne smemo pozabiti, da so zelene javne površine dostopne prav vsem prebivalcem in to brezplačno.

Park poimenovali po epskem junaku

Zgodbo o Martinu Krpanu poznamo vsi, ne pa tudi tega, kako je prišlo do poimenovanja novega domžalskega parka po tem epskem junaku. **Uroš Križanič, direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale**, nam je povedal, da je ravno epski motiv o Krpanu vodilo. Osnove ležijo v ljudskem izročilu o junakih, kot so Kresnik, Hudi Kljukec in Jože Štempihar; tako se Kresnik oziroma Lambergar s troglavim nasprotnikom bojuje na dunajskem viteškem turnirju, Jože Štempihar pa je za šalo prestavljal vozove, skale ali strešno kritino, kot je Krpan prestavil kobilico s tovorom soli. Zgodba o Martinu Krpanu se navezuje na poročila iz leta 1610 o uporabi srednjeveških tovornikov proti okrutnim in krivičnim najemniškim carinsko-mitninskim nadzornikom (ibljatarjem). »Železo in ogenj sta močna elementa, ki sovpadata z zgodbo Martina Krpana, ki je močna osebnost. Določil sem ga sam, imel sem še nekaj predlogov, pa sem na jesenskem šolskem krosu izvedel anketo med otroki in dobil potrditev imena Martin Krpan. Gre za prostor, ki ga ne gledam le kot športno-rekreativno površino, ampak je odnosni prostor do ljudi in

prostora. Dodatna znanja pa poiščem v sodelovanju s stroko. Tudi ime se je že prijelo, ob dodatnih razlagah in panoi bo to zaokrožena celota,« o odločitvi, da park poimenujejo po Martinu Krpanu, pojasni Križanič.

Bolj pristen stik z naravo in samim seboj

Park Martina Krpana vsebuje geomantsko zaokrožene poti, veliko kurišče s prostorom za sedenje v krogu, nove mlade hraste, umirjeno oblikovane klopi, pajkovo mrežo in nadstrešnico. V prihodnosti bodo po besedah Križaniča park še nadgradili z nekaterimi zanimivimi stvarmi, in sicer v ravno pravnjini meri, da prostor ne bo prenasladen in da bo tako stik z naravo in samim seboj veliko bolj pristen. Prav tako bodo na veliki travnati površini, ki je odlična tudi za družinske piknike, ležanje na odejah, igranje frizbija in vseh vrst iger, v prihodnosti posadili še nekaj primernih dreves, ki bodo obiskovalcem

parka v vročih poletnih dneh nudila senco. Že v kratkem bo park pridobil toaletne prostore, ki jih ob rekreacijski poti ob Kamniški Bistrici primanjkuje. In ravno slednje so obiskovalci parka ter rekreacijske osi tudi najbolj pogrešali. Kar nekaj občank in občanov, ki smo jih povprašali v zvezi z novim parkom, je poleg navdušenja nad novim parkom izpostavilo potrebo po toaletnem prostoru ter tudi pitnikih za vodo.

Skladnost z geomantsko večino celostnega obravnavanja prostora

Pri nastajanju parka sodeluje tudi stroka, saj park nastaja postopno in skladno z geomantsko večino celostnega obravnavanja prostora, ki bo vsem občankam in občanom Domžal prinesel bioenergijsko učinkovit prostor za prijetno druženje in gibanje na prostem. »Geomantija je ekološka večina celostne obravnave prostora za zdravje človeka, narave in prostora.

Izhaja iz ljudskega izročila in življenja v sožitju z naravo naših prednikov. Po tradiciji znana kot bajaličarstvo in staroverstvo, iz obdobja najstarejših arhitekturnih stvaritev. Danes znana kot geobiologija in holistična medicina okolja,« nam pojasni **Robi Lavin**, ki sodeluje pri razvoju prostora v občini Domžale z načeli geomantije, s katero se poklicno ukvarja od leta 1999.

Vedenje o življenjski energiji Zemlje, narave in prostora domovanja skupnosti

»Geomantija prostor obravnava kot živ organizem. Življenjsko okolje in prebivalce kot ekosistem. Uporablja se v pregledih zdravja bivanja, raziskavah prostora, izdelavi geomantijskih študij – strokovnih podlag za urbanistično projektiranje, reševanju bivalnih boleznih, ekološkemu varovanju okolja, zelenemu geo turizmu in trajnostnemu načrtovanju,« nam o geomatiji pove Lavin, ki je v Sloveniji uresničil prvi geomantijski OPPN.

Dodana vrednost za izboljšanje kvalitete življenja

Posebnost parka v bio/energijski funkciji je blagodejna interakcija med naravnim okoljem in mestom. S primarno vpetostjo v obrečni prostor vodne hrbtenice Kamniške Bistrice. Zasnovan je v skladu z geomantičnimi načeli upoštevavanja življenjske energije za zdravje prostora in ljudi. Poživlja ritem pretokov biopolja med mestom in širšo geografsko regijo, ob dinamiki naravne osi reke. Z aktivnim obiskom parka si obiskovalec krepi vitalni stik z Zemljo in krajinsko identiteto Domžal. Prostor parka so vrata za Domžale. Vstopanje in izstopanje v bioritmu organizma okolja.

Občani so park že posvojili

Križanič je povedal, da jih veseli, da so park Domžalčani že posvojili: »Odzivi so iskreno zelo hvaležni in ljudje so ponosni, da v našem okolju nastaja takšna površina. Prostor že dobro služi svojemu namenu, to je igri, sproščenem sprehodu, branju knjig, kurjenju ognja, predvsem ob obeleževanju dni, kot so sončevi obrati/solistici ...« Da je temu res tako, smo se prepričali tudi sami, odzivi občank in občanov, ki smo jih povprašali po novi pridobitvi, pa so bili v vseh primerih pozitivni, in sicer, da gre za lep in umirjen park in da je nova pridobitev dobrodošla. In ravno to potrjuje, da se ljudje zavedamo, da je kvalitetno preživljanje prostega časa izredno pomembno. Park so za svoje aktivnosti posvojila že tudi nekatera društva, ki tam izvajajo svoje aktivnosti, med drugim tam vsako jutro poteka telovadba društva Šole zdravja, v parku se odvijajo tudi taichi in qi gon, šola teka ... Redni obiskovalci parka so tudi otroci iz vrtcev. Trenutno tam potekajo počitniške dejavnosti za otroke, ki jih izvajajo nekatera domžalska športna društva. Če ga še niste obiskali, ga ob priliki le obiščite in se iz prve roke prepričajte, da gre za prostor, ki Domžalam prinaša dodano vrednost. □

NOVICE

V CENTRU ZA MLADE
AVGUSTA DOGAJA

UČNA POMOČ ZA OSNOVNO- IN SREDNJEŠOLCE

Prehiti težave v šoli! Da bo letošnje šolsko leto bolj prijetno, se že jeseni vključi v učno pomoč in se sooči z izzivi še preden ti postanejo težava. Prijave sprejemamo do zapolnitve prostih mest.

**PRIJAVE ZBIRAMO OD 19. 8.
DALJE NA 040 255 568
ALI 01 722 66 00.**

SVETOVALNICA ZA MLADE

Si se znašel/znašla v dilemi? Bi se rad pogovoril z nekom, a se ti zdi, da ne najdeš pravega sogovornika? Potrebujete zaupen pogovor? V Centru za mlade Domžale imamo na voljo tudi svetovalnico za mlade, ki jo izvaja uni. dipl. psihologinja.

Predhodna rezervacija termina je obvezna.

CZM STROKOVNA KNJIŽNICA

Iščete strokovno literaturo, vendar jo težko dobite? Imamo rešitev za vas – MALO STROKOVNO KNJIŽNICO CENTRA ZA MLADE DOMŽALE. Pri nas si lahko izposodite knjige z različnih področij – vzgoja in razumevanje otrok in mladostnikov, spopadanje z odvisnostmi in depresijo pri mladostnikih, psihologija, preživljanje prostega časa...

Seznam literature si lahko ogledate na spletni strani Centra za mlade Domžale.

Pregledno razstavo mladih ustvarjalcev Centra za mlade Domžale si lahko ogledate v prostorih Centra za mlade Domžale vse do konca poletja. Lepo vabljeni!

NAPOVEDUJEMO

ZA USTVARJALNE

Sredine ustvarjalnice so naša stalnica. Potekajo v treh skupinah pod vodstvom Mateje Absec. Pridružite se nam lahko jeseni.

ZA LJUBITELJE FOTOGRAFIJE

Tudi v novem šolskem letu bomo nadaljevali z našimi že tradicionalnimi fotodelavnicami za otroke (8-15 let) in mlade (15-30 let). Delavnice vodi fotograf Klemen Brumec.

DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA

Jeseni pričnemo z novimi delavnicami animiranega filma.

JEZIKALI BOMO PO...

Tudi v novem šolskem letu bodo imeli mladi priložnost učenja tujih jezikov. V šolskem letu 2018/19 so potekali tečaji francoščine, nemščine in španščine. Naš prostovoljec Ricardo pa je vodil tudi konverzacije v španskem jeziku.

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

Dr. Uroš Lipušček o usodi Prekmurja po prvi svetovni vojni in sodobni Kitajski

Z dolgoletnim dopisnikom RTV dr. Urošem Lipuščkom, ki svetovno dogajanje trenutno spremlja s Kitajske, iz države, ki igra vse pomembnejšo vlogo v mednarodnih odnosih, se je Cveta Zalokar na Srečanju z ustvarjalci pogovarjala o tem, kako dobro poznamo vlogo Kitajske v sodobnem svetu. V drugem pogovora pa je spregovoril o svoji knjigi Prekmurje v vrtincu Pariške mirovne konference 1919, posvečeni 100-letnici priključitve Prekmurja k matičnemu narodu. Srečanje z ustvarjalci, ki je potekalo v torek, 28. maja 2019, v organizaciji Rotary kluba Domžale, Cvete Zalokar, ki je vodila pogovor in Knjižnice Domžale, je v domžalsko knjižnico privabilo veliko število obiskovalcev.

Vse zbrane je v uvodu srečanja nagovoril Janko Velkavrh, predsednik Rotary kluba Domžale, in se zahvalil gostu dr. Urošu Lipuščku, da si je vzel čas za pogovor, saj je še pred tremi dnevi za RTV Slovenija poročal s Kitajske. Zatem pa je z znamenitim govorom naznanil začetek pogovora.

Dr. Uroš Lipušček, dolgoletni dopisnik RTV Slovenija iz ZDA, urednik, svetovalec misije OVSE na Kosovu, rektor univerze AAB v Prištini, je avtor vrste del iz obdobja pred prvo svetovno vojno, med njo in po njej. Posebej je analiziral vlogo velikih sil, predvsem ZDA, pri spreminjanju meja na Balkanu in v srednji Evropi, kar je usodno vplivalo na življenje Slovencev. Vendar pa zdaj svetovno dogaja-

nje spremlja s Kitajske, države, ki igra vse pomembnejšo vlogo v mednarodnih odnosih.

V drugem delu je pogovor tekkel o njegovi knjigi Prekmurje v vrtincu Pariške mirovne konference 1919, posvečeni 100-letnici priključitve Prekmurja k matičnemu narodu. Pogovor pa je popestril s prikazom fotografij na projekcijskem platnu. Dramatično dogajanje v Prekmurju tistega časa, ko skoraj do zadnjega diha ni bilo jasno, kako bodo velike sile na pariški mirovni konferenci odločile o usodi Prekmurja, je v knjigi, ki jo je izdala Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, razčlenil dr. Uroš Lipušček.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Dogodek EkoReka

Na letošnji dan mladosti smo Zavod Revivo s pomočjo HD&H, projekta AMBER, WWF in Gimnastičnega kluba Leon v okviru projekta EVREKA izvedli javni medgeneracijski izobraževalni dogodek EkoReka ob Kamniški Bistrici na Viru pri Domžalah.

Celodnevni dogodek smo začeli ob 7.30, ko smo skupaj s Šolo zdravja izkoristili obrečni prostor Kamniške Bistrice za telovadbo in druženje.

Sledila je ena izmed najpomembnejših aktivnosti za lokalno skupnost – okrogla miza na temo preteklega in prihodnjega upravljanja s Kamniško Bistrico. Razpravo, ki jo je zasnovala strokovna direktorica Zavoda Revivo dr. Polona Pengal, je spretno vodil moderator Damjan Habe, na njej pa so sodelovali mag. Renata Kosec (podžupanja Občine Domžale), dr. Urša Koce (občinska svetnica Občine Mengeš), dr. Marjetka Levstek (CČN Domžale - Kamnik/Slovensko društvo za zaščito voda – SDZV), Martin Movern (predsednik RD Bistrica - Domžale), dr. Aleš Bizjak (Direkcija Republike Slovenije za vode – DRSV), univ. dipl. inž. kem. inž. Petra Repnik Mah (DRSV) in predstavnica evropskega projekta AMBER Roxanne Diaz. Teme, ki so se jih lotili, zadevajo vse prebivalce na območju porečja Kamniške Bistrice, kar je bilo razvidno tudi iz številnih komentarjev in predlogov iz občin-

stva. Kot rezultat okrogle mize so bili v obliki deklaracije podani prvi predlogi o skupnem upravljanju celotnega porečja Kamniške Bistrice, pobuda za vzpostavitev vodne demokracije, namere o uvajanju modernjših pristopov ipd. Deklaracija je namenjena usmerjanju in spodbujanju modernega, celostnega in vključujočega upravljanja s porečjem Kamniške Bistrice, ki bo sočasno zagotavljalo okoljske, socialne in eko-

čilnosti ptic, ki jih dnevno videvamo ob Kamniški Bistrici, in o posebnostih njihovega pisanega perja. Številne obiskovalce so presenetile tudi raznolike vrste rib, ki smo jih strokovnjaki Zavoda Revivo prikazovali v akvariju, in ogromen ribji poligon, kjer so morali otroci kot ribe v času gorvodnih selitev prečkati številne antropogene in naravne ovire in lahko na lastni koži spoznali, kako pomembni so funkcionalni ribji preho-

nomske koristi lokalnemu prebivalstvu. Deklaracijo bomo z glavnimi zaključki okrogle mize objavili v naslednji številki Slamnika.

Preko celega dneva smo na številnih naravoslovnih delavnicah z Društvom Biodiva spoznavali biotsko pestrost reke in odkrivali, katere ličinke žuželk živijo med rečnimi prodniki in nas v stadiju odraslih živali obletavajo med sprehodi. Slovensko odonotološko društvo je predstavilo kačje pastirje in njihove značilnosti, Društvo za opazovanje ptic pa imena in zna-

di za vodne organizme. Taborniki iz Roda skalnih taborov Domžale pa so dogodek popestrili z različnimi igrami. Popoldan so otroci in mladi dobili priložnost, da skupaj z Zavodom 1-2-3 iz lego kock predstavijo obrečni prostor, ki si ga želijo – in ob njihovi reki ni manjkalo niti zelenja niti raznolikih koticov v strugi.

Naložbo financirata Republik Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt se izvaja v okviru LAS Za mesto in vas.

OBČINA **DOMŽALE**
prostor zadovoljnih ljudi

Zaključek projekta EVREKA

Po 21 mesecih zaključujemo z izobraževalnim projektom EVREKA, na območju LAS za mesto in vas, financiranega s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Zavod REVIVO, Javni zavod (JZ) Medvode Sotočje in Center za mlade Domžale (CZM) smo izvedli številne zanimive izobraževalne dejavnosti na temo spoznavanja rečnih organizmov, poteka ekoloških procesov ter vpliva rečnih pregrad in tujerodnih invazivnih vrst na porečju Kamniške Bistrice.

Z zainteresiranimi udeleženci smo ocenili, da je ekološko stanje Pšate pri OŠ Mengeš nezadostno, predvsem zaradi oblikovanosti reke v kanal. CZM je posnel promocijski video, v katerem prikažemo, kako lahko aktivno in v raziskovalnem duhu preživimo dan ob Kamniški Bistrici. Prevedli in objavili smo izobraževalno animaci-

jo Vrnimo prosti tok našim rekam, ki nam v nekaj minutah pojasni, zakaj je pomembno, da imajo reke prostor za meandriranje in poplavne ravnice ter kako to vpliva na (ob)rečne organizme. Na vsaki od osnovnih šol Dragomelj, Komenda Moste, Mengeš in Preserje pri Radomljah smo za učence v njihovem obrečnem lokalnem okolju izvedli po tri izobraževalne delavnice. JZ Sotočje je na filmski delavnici z mladimi udeleženci pripravil zanimiv film – Ljudje in voda, v katerem starejši in mladi občani pripovedujejo, kaj jim voda pomeni, in delijo svoje izkušnje z rekami. Tudi likovni in literarni natečaj ter razstava CZM sta nam na bolj abstrakten način razkrila pomen vode za nas in prihodnje generacije.

Večino projektnih aktivnosti smo 25. maja zaključili z velikim medgeneracijskim javnim dogodkom Eko-

Reka, na katerem smo izvajali številne aktivnosti – izobraževalne delavnice, igre, organizirali okroglo mizo na temo upravljanja s porečjem Kamniške Bistrice, pripravili deklaracijo o renaturaciji porečja Kamniške Bistrice, izvedli jutranjo telovadbo, predvsem pa vsem na dogodku na kreativno izobraževalen način približali reko in njene organizme.

Vse rezultate projekta si lahko ogledate na spletni strani www.evreka.si, kjer bomo sproti objavljali tudi vse prihajajoče aktivnosti. Zaključek projekta za nas namreč ne pomeni tudi zaključka aktivnosti, temveč priložnost za nova sodelovanja in iniciative, ki jih bomo na takšen ali drugačen način nadaljevali, saj reke potrebujejo našo podporo.

EVA HORVAT, POLONA PENGAL
FOTO: ZAVOD REVIVO

Jubilantka Stanka Gregorin

Ko sem v letu 2007, skupaj s Francijem Gotarjem, v imenu krajevne organizacije borcev za vrednote NOB Dob, Krtina, obiskala Janka Gregorina ob njegovi 80-letnici, sem spoznala tudi njegovo ženo Stanko, ki naju je prese- netila s poznavanjem vseh pomembnejših datumov v svojem in moževem življenju, s katerim sta skupaj prežive- la kar šest desetletij.

V juliju letos me je pot spet zane- sla v ta prijazen del občine Domžale. V Žejah sem namreč jublantko Stan- ko Gregorin v imenu borčevske orga- nizacije obiskala ob njenem 90. roj- stnem dnevu. Po čestitkah in dobrih željah sva se najprej spomnili moža Janka, ki se je po hudi bolezni poslovil 25. avgusta 2011, nato pa sva se vrnili v čase pred 90 leti, ko se je v družini sed-

jih preživela skupaj, vam lahko pove. Poročila sta se 20. septembra 1951 in Stanka je šla z možem v Slovenijo, kjer življenje ni bilo vedno lahko, ampak vse se potrpi, če se imata dva rada, se spomni, in po smehljaju na ustnicah, ki nikoli ne manjka, ko govori o možu Janku, veš, da je bil čas z njim zanj najljepši. Veliko sta se selila, v letu 1972 pa v Žejah začela z gradnjo doma. Sin Milan danes z družino živi v Ljubljani in je, ko to pove, se ji posebej zasve- tijo oči, najboljši sin na svetu, pohva- li tudi snaho in vnukinjo. Skupaj so ji pripravili prijetno praznovanje viso- kega življenjskega jubileja. Mož je bil vseskozi v službi v vojski, sama pa je doma veliko izdelovala ročna dela, ču- vala otroke ter obdelovala vrt in majh- no njivico. Vrt obdeluje še zdaj in je ve-

mih otrok 2. julija 1929 v majhni vasi Banjica v bližini Čačka rodila Stanka. »Nikoli se ne bi hotela vrniti v čase otroštva, v revščino, ki ji kljub skrbni mami in očetu ni bilo videti konca, v čas vojne, ki mi je vzela 23 let starega brata, v čas, ko smo trepetali za očeta, ko nismo vedeli, ali bomo preživeli,« se s solzami v očeh spominja jublantka. Pri 20 letih je šla v Beograd k sestri, se zaposli- la in si želela boljših časov. Sreča je na njeno življenjsko pot stopila 4. januar- ja 1950, ko je srečala podoficirja Janka Gregorina, se vanj zaljubila in 29. jan- uarja dobila njegov prvi poljub. Vse v zvezi z možem Jankom, partizanom, ki je po vojni služboval v vojski, je še da- nes skrbno shranjeno v njenem srcu. Ne samo datumi, tudi za ure, ki sta

sela obiskov domačih, saj skoraj ne mine dan, ko ne bi sin ali kdo drug od domačih potrkal na vrata prijaznega doma. Rada rešuje križanke, vsak dan najmanj dve uri, veliko gleda televizi- jo in je najbolj srečna doma. Njena ži- vljenjska pot je bila polna preizkušenj, tudi njenih in moževih bolezni, nikoli ni pozabljena izguba sina, pa vendar bi jublantka skupaj z možem Jankom življenjsko pot prehodila še večkrat. Žal moža Janka ni več, živi pa v njenih spominih in sreči, ki je prišla z njim in ne bo nikoli pozabljena.

Iskrene čestitke v imenu krajevne organizacije borcev za vrednote NOB Dob, Krtina, gospa Stanka, in lepo se imejte.

VERA VOJSKA

Društva, sodelujte v akciji NVO gre v šolo, naj vas osnovnošolci spoznajo

Izkoristite možnost predstavitve na OŠ Preserje pri Radomljah in OŠ Dob. NVO gre v šolo je akcija, kjer šole za en dan odprejo vrata nevladnim organizacijam (društvom, zavodom in ustanovam – v nadaljevanju NVO) in vam omogočijo, da se predstavite

učencem. Otroci bodo v času pouka spoznali vaše aktivnosti in dejavnosti, ki jih izvajate. S svojimi programi, de- javnostmi in aktivnostmi se predstavi- te osnovnošolcem, ki so lahko vaši po- tencialni člani. Akcija se bo izvajala v tednu otroka, ki poteka med 7. in 11. oktobrom 2019, na zaenkrat sedmih osnovnih šolah osrednjeslovenske in zasavske regije.

NVO s svojim delom na področju kulture, izobraževanja, športa, var- stva okolja, pomoči sočloveku in šte- vilnih ostalih področjih bogatite naš vsakdan, spodbujate prostovoljstvo, medgeneracijsko učenje in prispevate k bolj kakovostnemu življenju v dru- žbi. Ker je pomembno in družbeno ko- ristno, da se z vašimi aktivnostmi in

pomenom delovanja seznanijo čim šir- ši krog ljudi, že v zgodnjih letih odra- ščanja, Stičišče NVO osrednje Sloveni- je pripravlja akcijo NVO gre v šolo.

Z zanimivo in interaktivno predsta- vitvijo boste nevladne organizacije pri mladih vzbudile zanimanje za članstvo in spodbudile praktično učenje med mladimi, okrepilo pa se bo tudi sodelo- vanje osnovnih šol z lokalnim okoljem. Prijave nevladnih organizacij zbiramo prek spletnega obrazca, ki ga najdete na spletni strani www.consulta.si.

Za dodatne informacije smo na vo- ljo prek elektronske pošte nina.groboljske@consulta.si ali tjasa.bajc@consulta.si oziroma po telefonu: 01 320 94 84.

NINA GROBOLJŠEK

Poletni oddih v srcu narave

Kraj sprostitve in odličnega počutja, s tradicijo delovanja, ki sega v leto 1403. Bližina neokrnjene narave nudi obilo priložnosti za aktiven oddih vseh generacij. Termalna voda z bogato mineralno sestavo, za revitalizacijo in zdravje telesa.

Poletne počitnice
Velja do 1. 9. 2019
1 x polpenzion že od 41,90 €
na osebo na noč (min. 2 noči)
Do 2 otroka bivata brezplačno, počitniški klub.

Senior oddih
Velja do 29. 12. 2019
5 x polpenzion že od 205,00 €
na osebo za 5 noči
Brezplačen prevoz do Term Dobrna in nazaj.

080 22 10
info@terme-dobrna.si / www.terme-dobrna.si

NOVICE

Fakulteta izbrala Domžale za študijski prostorski primer

Mesto in občina Domžale sta odličen primer hitrega spreminjanja rabe mestnega in obmestnega prostora. Mesto svojo prilagodljivost dokazuje, če se hitro odziva na zapuščene ali zapuščajoče stavbe, parcele in zemljišča. Svojo vitalnost pa dokazuje, če novo rabo čim bolj prilagodi potrebam občanov, nove dejavnosti pa vpne v dolgoročni razvoj. Urejanje prostora je izziv za geografe in geografijo, saj ta znanost najbolj celostno, ne le prostorsko-plannersko ali arhitekturno, pristopa k rabi prostora. Zato je bila 9. mednarodna poletna šola mreže GeoRegNet v okvi-

vezal tudi prostorske spremembe in hitro menjavanje potreb, ki sta jih nekdanj narekovala promet in industrija, danes pa stanovanjska gradnja, drugačne nakupovalne in prometne navade in pristočasna infrastruktura. Našel je tudi nekaj objektov v Domžalah, plod političnih odločitev, ki so bili zastavljeni preambiciozno, kratkoročno in brez občutka za to, kako se bodo v prihodnosti uporabljali, obnovljali in prilagajali novim potrebam.

Nato je študente povedel do SPB-ja, na osrednje parkirišče ob tržnici, na parkirišče pred nekdanjo tovarno

SPB-ju, enem od tlorisno največjih stanovanjskih objektov v Sloveniji, bo težko vdihniti polno življenje.

ru evropskega projekta CEEPUS posvečena trajnostni rabi regionalnih virov.

Poletna šola je potekala od 30. junija do 12. julija na oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Člani mreže, ki omogoča izmenjavo študentov in učiteljev, so univerze od švicarskih Alp do Črnega morja in od Baltika do Sredozemlja; iz Slovenije so vključeni oddelki za geografijo iz Kopra, Ljubljane in Maribora. Letošnjo poletno šolo, ki je redna letna dejavnost mreže univerz in se seli iz države v državo, je pripravil ljubljanski oddelk za geografijo v okviru praznovanja 100-letnice geografije na Univerzi v Ljubljani. Sestavljen je zanimiv, pester in uporaben program izobraževanja za 21 študentov s Poljske, Češke, Hrvaške, Madžarske in iz Srbije, Romunije, Bosne in Hercegovine, Kosova, Severne Makedonije in Nemčije. Večina udeležениh študentov namreč vidi svojo poklicno pot v prostorskem načrtovanju.

Del izobraževanja temelji na terenskem raziskovanju. Za raziskovane kraje so organizatorji izbrali Koper, Vitanje, Domžale in Ljubljano. »V Domžalah bodo študenti preskušali metodologijo popisovanja in vrednotenja degradiranih območij. Mesto in njegova okolica imata precej nazornih in tipičnih primerov, ki lahko služijo za raziskovalno izhodišče,« pove dr. Simon Kušar, ki poletno šolo vodi. Profesor je študentom tudi nazorno in izkustveno orisal spremembe, saj je doma iz Moravč.

Domžalska železniška postaja, kamor so se pripeljali raziskovalci, je bila izhodišče – del nekdanjih neuporabnih tirov je spremenjen v parkirišče. Na postaji jih je sprejel Jure Košutnik, vodja občinskega oddelka za urejanje prostora. Predstavil je občino in mesto ter njun družbeni razvoj v zadnjih dvesto letih. Še posebej je poudaril vlogo Kamniške Bistrice, kmetijstva, železnice, industrije in prebivalstvene rasti. Ustavil se je pri nekaterih mejnih prostorskega razvoja: uvedba slamnikarstva, prihod železnice, svetovni vojni, socialistični razvoj, osamosvojitve Slovenije in gospodarska kriza pred desetimi leti. Na hitri razvoj je na-

Univerzale in mimo nekdanje usnjarne, kjer sta zdaj knjižnica in trgovski center, ter nekdanjega skladišča Pelati do teniškega središča TEN TEN. Na vseh točkah so udeleženci izvedeli koristne informacije; bodisi o razlogih, zakaj je revitalizacija območja uspela, bodisi, kateri razlogi preprečujejo, da se speče in opustelo območje ne prebudi v novi dejavnosti ali namenu.

Dr. Barbara Lampič je pojasnila različne načine revitaliziranja degradiranih območij, pri čemer imajo Domžale zaradi bližine Ljubljane lahko prednosti. Po drugi strani pa je bližina glavnega mesta lahko tudi ovira, saj se manjše mesto, tudi zaradi hipnega denarnega računa, podredi potrebam prestolnice, ne upošteva pa lastne identitete, želja in razvoja. Omenila je težavo v kratkoročnem razmišljanju: težko je razvijati središče občine, če je večinski interes prebivalcev, da bi imeli v njem brezplačna parkirišča. Nejc Bobovnik je udeležencem razložil popisno metodologijo, ki je nastala leta 2017 in jo s takšnimi pilotnimi projekti poskušajo izboljšati in narediti univerzalno. Po tej metodologiji se za degradirana območja upoštevajo tista, ki so večja od pol hektarja; znotraj kraja pa tista, ki so večja od 1/5 hektarja. Po vrsti pa gre lahko za opuščene hiše, delavnice, proizvodne hale, skladišča, dvorišča, parkirišča ali pa tudi zapuščena kmetijska zemljišča.

Po ogledu in predstavitevah so študenti spraševali o priselitvenem valu v Domžale, o vzrokih za propad industrije, ponudbi športno-rekreacijskih dejavnosti za občane – vedeli so tudi za športne dosežke domžalskih društev, o kulturni ponudbi, prehajanju občine iz industrijskega v spalno območje, tekmovalstvu s soslednjimi mesti, vplivu brniškega letališča, kolesarjenju in cestni ter železniški poveztivosti v Ljubljano. Zanimalo jih je tudi, kaj si občina želi na ozemlju nekdanje ihanske prašičerejske farne. Vprašanja so temeljila tudi na podobnih izkušnjah iz lastnih držav. Po odgovorih na vprašanja so v petih skupinah raziskali mestne opuščene površine, jih fotografirali in popisali njihove značilnosti.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Za prijetnejšo jesen naših starejših članov

KRAJEVNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA DOB, ki jo vodi Betka Tome, se trudi, da z različnimi aktivnostmi, tudi v sodelovanju z Območnim združenjem RKS Domžale, blaži težave posebej socialno ogroženih družin, obenem pa je njena naloga tudi skrb za starejše krajanke in krajanke, ki jih vsako leto povabijo na prijeten izlet. Posebno skrb namenja najstarejšim in bolnim, ki jih obiščejo in jim s prijazno toplo besedo skušajo polepsati starost.

S tradicionalnimi vsakoletnimi izleti, ki jih namenja članom in članicam, starejšim od sedem desetletij, so spoznali že vrsto slovenskih zanimivosti in znamenitosti. S prijetnim druženjem skušajo popestriti življenje starejšim krajanom, jim na izletu omogočiti prijeten klepet, ki mnogim veliko pomeni. Hkrati se velikokrat zgodi, da prav ob tovrstnih srečanjih pridobijo informacije o socialnem

stanju v KS, ki jim pomagajo pri njihovem nadaljnjem delu. Tokratna pot jih je vodila v Belo krajino. Razveselili so se jutranjega pozdrava predsednice, sladkega flancata, ki jih je spekla Brežda, ter sendvičev in pijače, da so laž-

je počakali organizirano kosilo. Lep sobotni dan se je končal s kosilom in prijetnim druženjem ter hvaležnostjo vseh udeležencev, da niso pozabljeni.

VERA VOJSKA
FOTO: IVAN REMS

Pomoč tistim, ki jo potrebujejo

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA DOMŽALE se s svojimi krajevnimi organizacijami trudi, da bi skupaj blažili socialne stiske družin z otroki, hkrati pa si prizadevajo, da bi polepsali življenja tudi starejših ljudi in jim pomagali v njihovih stiskah, ki tudi niso tako redke. Med tovrstne aktivnosti, ki naj bi polepsale življenja starejših, so tudi organizirana srečanja, ki jih nekatere krajevne organizacije pripravijo ob posebnih prazničnih priložnostih, pa obiski starejših bolnih ljudi, ki so jim namenjeni tudi obiski ob npr. osmem marcu, novem letu, ob njihovih jubilejih ... Ena iz-

med oblik tovrstnega druženja pa so tudi tradicionalni izleti za starejše, o enem izmed njih lahko berete tudi v Slamniku, saj so prijetno srečanje starejših v KS Dob pripravile članice vodstva krajevne organizacije RK Dob.

Eden izmed večjih stroškov, s katerimi se srečajo socialno ogrožene družine, je tudi nakup šolskih potrebščin ob začetku posameznega šolskega leta, zato ima Območno združenje RKS Domžale že vrsto let v svojem finančnem načrtu tudi tovrstno pomoč. Tako so v juliju razdelili – v sodelovanju z Mladinsko knjigo – njihove bone za pomoč pri nakupu šolskih potrebščin v vrednosti 6000 evrov. Prepričana sem, da je bila finančna pomoč dobrodošla.

Tudi ostala pomoč, s katero domžalski Rdeči križ blaži težave in probleme socialno ogroženih, ne gre na počitnice. Tako so v juliju prejeli prehranske pakete TUŠ iz FIHO sredstev in akcije Lepo je deliti. Razdeljevali jih bodo do septembra, ko pričakujemo tretjo letošnjo dobavo hrane EU Sklad. Pri razdeljevanju prehranskih paketov so jim v veliko pomoč prav aktivisti krajevnih organizacij RK, saj dobro po-

znajo svoj teren in družine ter posameznike, ki potrebujejo tovrstno pomoč.

V dejavnost Rdečega križa Slovenije in posameznih območnih organizacij spada tudi letovanje otrok oziroma organizacija letovanja, predvsem otrok z zdravstvenimi težavami in otrok iz socialno ogroženih okolij. Pri organizaciji letovanj in zagotavljanju denarja za njihovo izpeljavo območna združenja Rdečega križa Slovenije sodelujejo z ZZZRS, s centri za socialno delo, občinskimi sveti in donatorji. Več o tej dejavnosti na našem območju boste lahko prebrali v naslednji številki, že zdaj pa zapišemo, da so naši otroci s sredstvi te humanitarne organizacije letovali prek Rdečega križa Domžale in Zveze prijateljev mladine Domžale. S svojimi sredstvi pa pomagajo tudi pri organizaciji letovanj starejših in invalidov.

Območno združenje RKS Domžale vabi občane in občanke, da s svojimi dobrodelnimi prispevki sodelujete pri njihovih aktivnostih ter se vam za vašo pomoč iskreno zahvaljuje.

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RKS DOMŽALE

Spoštljiv spomin na preboj na Menini planini

»V odločilnem trenutku so vsi, že močno telesno in duševno načeti, z nadčloveško vztrajnostjo, junaštvom, tovarištvom, žrtvovanjem, zaupanjem drug v drugega in prepričljivostjo komandnega kadra vendarle zmogli prelistiti in premagati tako močno sovražno enoto, kot je bila XIX. SS divizija,« je zapisano v publikaciji, ki jo je organizacijski odbor namenil spominski slovesnosti, s katero so na Menini planini 6. julija obeležili 74. letnico legendarnega preboja partizanskih brigad iz sovražnikovega obroča.

Obujanja spominov iz slovenske zgodovine, spoštovanju in hvaležnemu spomenu na vse žrtve druge svetovne vojne, se je tudi tokrat udeležilo veliko ljudi iz vse države, med njimi tudi avtobus članov in članic Območnega združenja borcev za vrednote NOB Domžale s predsednico Marijo Majhenič, kar

nekaj članov območnega združenja pa se je odločilo, da v prijetnem vremenu Menino obiščejo sami. Obisk slovesnosti na Menini planini je namreč del vsakoletnega programa območnega združenja. Ob predsedniku Vlade RS Marjanu Šarcu so številni obiskovalci, med njimi številni prapori in pohodniki, glasen aplavz namenili nekdanjemu predsedniku RS Milanu Kučanu in še živim borcem, ki so sodelovali v preboju, med njimi je bil tudi komandant Franc Sever - Franta. Slovesnost se je začela s polaganjem vencev k spominske mu obeležju na Menini planini in pozdravi županov občin Gornji grad in Kamnik, nato pa so obiskovalci prisluhnili predsedniku Vlade RS Marjanu Šarcu in govor prekinjali s številnimi glasnimi aplavzi. Predsednik vlade je spomnil na dogodka v letu 1945 na Menini pla-

nini in opozoril, da so se takratni borci, ki so bili lačni, sami in praktični niso imeli več nobenega upanja, prebili skozi sovražnikov obroč, ker so vedeli, da želijo svobodno Slovenijo. Spomnil je na življenje v nekdanji skupni državi, ki je tudi del naše zgodovine, nas spomnil na vojno za samostojno Slovenijo in poudaril, da je vsako življenje, dano za narod in svobodo, vredno, da se ga obkupi. Ocenil je, da je življenje v samostojni državi še vedno dobro, da gremo po pravi poti, pomembno pa je, da bi znali spoštovati drug drugega, ceniti to, kar imamo, pomagati drug drugemu ter si skupaj prizadevati, da bi Slovenija ostala v krogu razvitih držav. Zavzel se je za ohranitev Evrope, za njeno širitev, saj nas različnost bogati, hkrati pa poudaril, da je vsak, ki pride k nam, dobrodošel, ampak tako, da spoštuje našo kulturo in identiteto, ne bomo pa se prilagajali samo zato, ker nas je dva milijona. Na svoji zemlji smo mi gospodar, je zaključil slavnostni govor predsednik. Pred koncem prijetne slovesnosti je Aljaž Verhovnik, generalni sekretar slovenske borčevske organizacije, seznanil prisotne s snemanjem filma Preboj, v katerem bodo predstavljeni nepozabni dogodki iz marca 1945.

V kulturnem programu so sodelovali, Godba Zgornje Savinjske doline, Ženski in moški pevski zbor KD Bočna, učenci Osnovne šole Gornji Grad in enota Slovenske vojske.

VERA VOJSKA

Naj bo otroštvo srečno za vse

Skoraj ves mesec počitnic je že za šolarji. Mnogi iz med njih so tudi zaradi aktivnosti Zveze prijateljev mladine Slovenije, v okviru katere aktivno deluje tudi Zveza prijateljev mladine Domžale, in mnogih drugih organizacij, že preživeli dober teden ali več počitnic na morju ali v drugih oblikah prijetnega druženja, ki ga tudi v letošnjih počitnicah ne manjka. ZPM se namreč trudi, da bi, posebno otrokom iz socialno ogroženih družin, omogočila letovanje na morju ter druge počitniške aktivnosti in s tem nabiranje energije za novo šolsko leto. ZPM že razmišlja tudi o uresničevanju letošnjega programa..

Tako je v septembru načrtovano delovno srečanje ZPM v Trenti, kjer bo tudi govora o konferenci o participaciji otrok: Državljeni prihodnosti, ki bo novembra namenjena obležitvi 30. obletnice sprejetja Konvencije o otrokovih pravicah in programa Otroški parlamenti. S konferenco želi ZPM »med otroki povečati zavedanje o pravi do (aktivnega) sodelovanja v družbenem in političnem življenju; odločevalce pa spodbuditi k temu, da se pri odločitvah, ki zadevajo otroke in mlade, posvetujejo z njimi in njihova stališča tudi upoštevajo, ter vzpostaviti stalno sodelovanje med odločevalci in otroki v zadevah, ki nanje vplivajo. V širši javnosti želimo doseči večjo ozaveščenost o otrokovih pravicah, o otrokovi pravici do participacije in o tem, da so otroci in mladi (čeprav še nimajo volilne pravice) kompetentni sogovorniki«.

ZPM je že pripravila predloge osrednjih tem v letu 2020. Tako bodo otroški parlamenti razpravljali o temi: Moja poklicna prihodnost, v okviru tedna otroka bo tema Naše pravice, mladi raziskovalci zgodovine pa

bodo govorili o temi Poklici v preteklosti. Pogovarjajo pa se tudi o temi Evropa v šoli, kjer natančnega naslova še ni določenega, bo pa v povezavi s 13. ciljem trajnostnega razvoja – Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam.

Kot zanimivost pa zapišimo še, da je Eurochild začel s kampanjo za komisarja za otroke, kjer je namen osvetliti dejstvo, da na visoki politični ravni ni osebe, ki bi zastopala interese otrok v vseh zadevah EU. In četudi ne dosežejo cilja (=posebnega komisarja za otroke), pričakujejo, da bo to prizadevanje povečalo ozaveščenost o pomembnosti otrok in otrokovih pravic. Dajejo pa dobro primerjavo 'otroci vs. Ribe', ker za področje rib (ribištva) pa komisar obstaja.

Ob koncu pa še dve povabili: ZPMS in Pošta Slovenije sta 21. junija že sed-

mič zapored začeli akcijo Poštar Pavli polni šolske torbe, ki traja do 12. avgusta. V njej se zbira denar za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin za socialno šibkejš otroke ter materialne prispevke: zvezke, barvice, svinčnike in druge šolske potrebščine, ki jih kupite v poslovalnicah Pošte in odložite v pripravljene škatle.

Finančno pomoč lahko prispevate do 9. oktobra z nakazili na TRR: SI56 6100 0000 3512 232, namen: Poštar Pavli polni šolske torbe, sklic: SI12 0720190000015, ali s pošiljanjem SMS-ov na telefonsko številko 1919 s ključno besedo SMEH, s čimer prispevate 1 evro, ali s ključno besedo SMEH5, s čimer prispevate 5 evrov. Za srečno otroštvo vseh otrok pa lahko 0,5 odstotka svoje dohodnine namenite za programe ZPMS. Hvala.

VERA VOJSKA
FOTO: ZPM

Obisk OECD v programu Socialna aktivacija – priložnost za zaposlitev

Gerontološki raziskovalni inštitut – GeRI izvaja 11-mesečni program Socialna aktivacija – priložnost za zaposlitev za dolgotrajno brezposelnih oseb iz občin Domžal in Kamnika, katerega namen je njihovo opolnomočenje za lažjo vrnitev na trg dela. Udeleženci 2. skupine počasi zaključujejo program, v katerem so prek različnih vsebin pridobili in okrepili svoje socialne, funkcionalne in delovne kompetence, ki se nanašajo na njihov osebni in strokovni razvoj. S tem so udeleženci izboljšali svoje možnosti za vstop na trg dela, na katerem trenutno delodajalci izkazujejo močno povpraševanje po iskalcih zaposlitve.

Udeleženci so v sklopu programa obiskali različne kulturne, izobraževalne in športne ustanove, različne potencialne delodajalce in spoznali različne poklice. Obiskali smo predsedniško palačo in državni zbor, kjer so udeleženci pridobili uvid tudi na politično področje. Prek delavnice so se okrepili iz področij računalniške pismenosti, znanja tujega jezika, digitalizacije, timskega in projektnega dela, komuni-

kacije na delovnem mestu, reševanja konfliktnih situacij na delovnem mestu, izogibanja stresu, uspešnega javnega nastopa, prostovoljstva, osebne rasti, zdravega sloga življenja ter zdravega in varnega delovnega okolja. Imeli smo tudi dneva odprtih vrat, organizirali smo okroglo mizo na tematiko zaposlovanja v našem okolju ter sodelovali tudi pri različnih dogodkih v naši okolici. Udeleženci so se udeležili in preizkusili svoje zmožnosti pri nekaterih potencialnih delodajalcih, kjer so spoznali različne poklice in postopke dela. Nekateri udeleženci so se pri delodajalcih tudi zaposlili.

Glede na dosežene dobre rezultate je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v našem programu prepoznalo primer dobre prakse, tako nas je sredi junija v programu obiskala Kristine Langenbacher iz Direktorata za zaposlovanje, delo in socialne zadeve pri OECD skupaj s predstavniki ministrstva. Predstavili smo delovanje našega programa, sodelovanje z drugimi deležniki, dosežene rezultate v programu, pred-

stavili smo tudi izzive, s katerimi se soočamo pri opolnomočenju brezposelnih oseb za vstop na trg dela. Udeležena programa sta predstavila svoj pogled in izkušnje v programu ter ga ocenila kot priložnost za osebni razvoj in zaposlitev.

Ob tej priliki bi se zahvalili projektne partnerju Domu upokojencev Domžale, ki nam je v času izvajanja programa omogočil uporabo njihovih prostorov ter ponudil priložnost spoznavanja njihovega delovnega okolja. Prav tako se zahvaljujemo koordinateljema socialne aktivacije Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, strokovnim sodelavcem Centra za socialno delo Domžale in Kamnik, Urada za delo Domžale - Kamnik ter vsem delodajalcem, ki so izkazali pripravljenost za sodelovanje v sklopu našega programa, saj brez vseh omenjenih ne bi bilo naše uspešne zgodbe.

DR. BARBARA GRINTAL IN
DR. PETER SELJAK
GERI, IZVAJALCA PROJEKTA
FOTO: ARHIV GERI

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

KRONOS IN KAIROS – DVA VIDIKA ČASA

Kolikokrat na dan slišimo ali si celo rečemo, da nimamo časa, da moramo biti točni, da ne smemo zamujati, da čas zaceli rane ... Dandanes je čas res nekaj, kar težko obvladujemo. In tega, da je čas relativen, se zavedamo.

Einsteinova teorija o relativnosti časa je ravno čas zrelativizirala na človeško zavest, vendar nam je prav Einstein že tako davno nazaj prišepnil nekaj, kar presega zgolj uro in merjenje dejanskega časa. Vsakodnevno smo vpeti v tehtanje med časom kot simbolom in časom, ki si ga ustvarimo v umu in ki nam narekuje kakovost življenja.

Ker družinsko odhajamo na popotovanje po Grčiji, me je čas navdihnil, da razmišljam o grškem dojemaju časa. Grki so zelo duhovno in filozofsko razmišljali o čisto vsakodnevnih stvareh in so nam v marsičem lahko navdih. Zanimivo je, da so za izkušnjo ljubezni imeli kar tri besede, in sicer: eros za intimno posesivno ljubezen, philia za prijateljsko ljubezen in agape za žrtveniško ljubezen. Tako ni presenetljivo, da imajo tudi dve besedi za ubesedenje časa. Kronos je bil bog časa in opisuje čas, ki ga je moč izmeriti; to je čas na uri, koledarju. Kairos pa označuje čas, ki ga določa kakovost, čas, ki ga doživimo in živimo in ki ga ne more izmeriti nobena ura; gre za čas, vezan na čustva in ustvarjen znotraj človeka, gre za fantazijo. Je poduhovljenost časa in pravo nasprotje kronosu, ki nas omejuje in nam krati svobodo. Oba delujeta kot protiutež drug drugemu: kronos nas utesnjuje, kairos nam osmišlja življenje. Kairos je bil v bistvu bog sreče, ki je oblikoval različne trenutke časa v naše nove srečne izkušnje. Kronos tog in uokvirjen, kairos ustvarjal in kreativen. Čas – naš prijatelj ali sovražnik?

Lahko rečemo, da imamo v vseh življenjskih izkušnjah, ob prelomnicah in spremembah možnost združitve obeh časov. Šolanje, poroka, starševstvo, otroci, kariera ... Vse se zgodi na neki časovni premici. S prevzemanjem ideje kairosa časovnim intervalom lahko dajemo bogate priložnosti za navdih v prav vseh življenjskih izkušnjah in dogodkih; to pomeni, da prav vsak trenutek lahko vplivamo na naše doživljanje časa.

V družini ima čas posebno mesto. Družina gre v svojem razvoju skozi različne spremembe in dogodke, ki jo vsak po svoje oblikujejo. Kakovosten čas pomeni, da zmoremo v odnos vključevati druge, da je posameznik izpolnjen le ob vključevanju drugega v svoje življenje. Smo v času dopustov in poletnih počitnic, ko bi moral kronos izgubiti svojo veljavo in bi moral kraljevati kairos. Kairos je odnos, in odnos je povezanost, je fizična bližina in čustvena globina. Več skupaj preživetega časa je pomembna popotnica za življenje naših otrok, saj jim tako omogočimo čim več izkušenj, ki si jih zapomnijo. Ko se dan zaključi, ga merimo s tem, koliko stika smo imeli med seboj. In če ga je bilo kar nekaj, si lahko čestitamo in damo priznanje. To pač ni tako lahko, kot se sliši. Vsakodnevno se znajdemo v vrsti neprijetnih in težkih čustvenih situacij, v katerih se je treba znajti.

Kairos se v vsej polnosti pokaže prav v partnerstvu. Partnerski odnos skozi leta lahko zgolj preživimo, vendar nam bo tako ali dolgčas ali pa bo

preveč boleče. Vsekakor se nam bolj splača, da ga poskušamo narediti bolj radoživega in čarobnega. Najpomembnejše se mi zdi, da je partnerski odnos izzivalen, pa četudi to pomeni, da je včasih poln nepredvidljivosti, izrazen s celotnim spektrom čustev. To vodi v nepovnljiva doživetja, ki si jih zapomnimo. V partnerskem odnosu preprosto ne sme biti prostora za dolgočasje in melanholijo! Dobrodošla je izkušnja, da v partnerstvu še komaj slediš dogajanju. Včasih je duhovito, vzneseno, polno prijetnih zvijač in smeha, spet drugič malo bolj boleče, z občutkom tektonskih premikov, ki niso ravno prijetni, pa vseeno dajejo občutek upanja o tem, da bo vsakič boljše in lažje ter vero v vedno večjo povezanost. Najbolj duhovito je opazovati otroke in njihovo odzivanja ob tem, ko sta partnerja v medsebojnem odnosu igriva drug z drugim in polna energije. Navzven kažejo, kako neumno se jim zdi njuno obnašanje, po drugi strani pa je čutiti, da se ob tem varnem odnosu tudi oni počutijo popolnoma varni.

“ Kairos je odnos, in odnos je povezanost, je fizična bližina in čustvena globina. Več skupaj preživetega časa je pomembna popotnica za življenje naših otrok, saj jim tako omogočimo čim več izkušenj, ki si jih zapomnijo.

V letu 2010 so naredili obsežno analizo med mladimi z namenom, da spoznamo, kdo so naši mladi v času odrasčanja. Ugotovitve so bile zaobjete v tri točke, in sicer: Današnji mladi so zelo sposobni, hitri in imajo trden vrednostni okvir. So manj ustrahovani, bolj neposredni in manj konformistični. Se počutijo navezovani, pogrešajo pa močnejši stik, vodenje, podporo in usmerjanje ter sodelovanje (tako staršev, učiteljev, profesorjev, mentorjev, trenerjev, skratka družbe v celoti).

Te ugotovitve bi morale biti za nas pomembne informacije. Nekaj, kar presega preteklo držo do odnosov, nekaj, kar zagovarja, da mora biti otrok čimprej in čimbolj samostojen ter čim manj moteč. Novejši pristop, ki ga mladi svet potrebuje, je suverena odrasla oseba, ki se otrokove in mladostnikove suverenosti ne boji, temveč jo vzame kot izziv za stik in povezanost. Mnoge raziskave v zadnjih dvajsetih letih, ki temeljijo na nevroznanosti, namreč dokazujejo, da sta stik in povezanost med odraslimi ter odraslimi in otroki temeljna vzvoda zdravega in polnega razvoja, ki vodi v odgovornost, sočutje in vnaprejšnjo povezanost.

Imamo torej izziv in cilj: vsak dan sproti poskušajmo pri sebi presegati svoj kronos – zavest, da kar koli počnemo, delamo s ponosom, poštenostjo in strastjo. Da ne izgubljam dragocenih priložnosti, temveč jim dajemo smisel in poln pomen. ☐

Kolumna: medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podajanju novih pogledov ali rešitev za vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovanem centru za družino in nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ter Šole za družino v Domžalah, ki ju sofinancira Občina Domžale, ter predstavnica LAS-a (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti) (lidijabancar.com).

DRUŠTVA

Gasilci PGD Homec že 90 let rešujejo življenja in premoženje

Prostovoljno gasilsko društvo Homec v letošnjem letu obeležuje 90-letnico delovanja, kar je spoštovanja vredno dolgo obdobje.

PGD HOMEČ V teh devetih desetletjih je društvo, katerega primarni cilj je izvajanje preventivnih aktivnosti in zagotavljanje pomoči ljudem ob naravnih in drugih nesrečah, nedvomno zaznamovalo in soustvarjalo zgodovino kraja in tudi širše okolice. Stalno strmenje k razvoju, požrtvovalnost, delavnost članov in krajanov ter sodelovanje z društvi in organizacijami v kraju ter tudi širše, sta že ves čas tisti pravi recept, ki daje društvu pečat in mu prinaša uspehe. V devetih desetletjih delovanja pa se je nabralo veliko spominov in stkanih prijateljstev. Jubilejnih devetdeset let so homški gasilci konec junija obeležili s slovesnim praznovanjem, na katerem so prevzeli tudi novo gasilsko ozilo GVM-1.

Eden izmed razlogov, da so na Homcu ustanovili svoje gasilsko društvo, so bili čedalje pogostejši požari, drugi razlog pa je bil finančne narave, saj je morala tedanja občina Homec sosednjim društvom plačevati gašenje in reševanje ter jim dajati finančno podporo za opravljeno delo. Zardi tega je takratni župan in gostilničar Gregor Repanšek javno izrazil pobudo za ustanovitev lastnega gasilskega društva. Pri tem so župana podprli nekateri krajan s Homca in iz Preserij. Vendar pa so bili v vasi tudi tisti, ki jim ideja gasilskemu društvu ni bila po godu in so ji močno nasprotovali, zato so priprave potekal počasi. Trud in vztrajnost župana pa sta se poplačala, saj so se za gasilske ideje vneti fantje in moške 15. avgusta 1929 srečali na pripravljalnem sestanku, kjer so izvolili pripravljali odbor, ki je nato pripravil vse potrebno za ustanovni občni zbor, ki je potekal 8. septembra 1929.

Jubilejnih 90 let so homški gasilci najprej obeležili s slavnostno sejo, ki je potekala v četrtek, 27. junija, nadaljevali pa v soboto, 29. junija, z osrednjim praznovanjem in gasilsko povorko, ki je potekala po Bolkovi ulici vse do gasilskega doma, kjer je bilo slavnostno prizorišče. Gasilsko povorko, ki jo je vodil domači poveljnik Luka Repanšek, so sestavljali konjenik s slovensko zastavo, Mengeška godba, narodne noše, botra novega gasilskega vozila, ki sta se popeljala s konjsko vprego, gasilski praporščaki, gasilska mladina, gasilci v slavnostnih uniformah in gasilska vozila.

V velikem prireditvenem šotoru pred gasilskim domom na Homcu je v nadaljevanju sledila še slovesnost z govori, kulturnim programom, podelitvijo priznanj in zahval ter prevzemom in blagoslovom novega gasilskega vozila GVM-1. V kulturnem programu sta sodelovala Mengeška godba in Mladinski cerkveni pevski zbor župnije Homec pod vodstvom Maruše Škrjanec.

Slovesnosti, ki jo je povezovala Katja Černelič, so se poleg domačih gasilcev, krajanov, predstavnikov okoliških gasilskih društev, podpornikov in ostalih obiskovalcev udeležili tudi podpredsednik Gasilske zveze Slovenije Jože Derlink, podpredsednik Gasilske zveze Domžale Tone Pavlič, poveljnik gasilske zveze Domžale Matjaž Merkužič, častni poveljnik Gasilske zveze Domžale Janez Brecljnik, podžupan Občine Domžale Marjan Ravnikar, predsednica KS Homec - Nožice Marjeta Rode, upravitelj župnij Homec in Vranja Peč Gašper Mauko ter botra novega gasilskega vozila Andrej Repanšek in Toni Žekar. S svojo prisotnostjo so jubilej homških gasilcev

počastili tudi gasilci iz pobratenih Odrancev in Pravutina ter delegacija Gasilske zveze mesta Koprivnica iz sosednje Hrvaške, ki jo je vodil njen predsednik Ivan Golubič.

Predsednik PGD Homec Andrej Ulčar je v svojem slavnostnem govoru dejal, da si ustanovni člani, ki so daljnega leta 1929 ustanovili društvo, verjetno niso mogli predstavljati, kaj vse bo društvo doseglo v svojem razvoju do današnjih dni: »Vsi uspehi društva zagotovo niso slučaj, ampak plod pridnega, trdega dela tako gasilcev kot krajanov ter sodelovanja z vsemi organiza-

zaslug, da je zdajšnja generacija društva prevzela v dobri kondiciji, ter dobre odnose s članicami, ki so skoraj nepogrešljive pri vseh dogodkih, na tekmovanjih pa dosegajo odlične rezultate. Spomnil je tudi na zadnji dve novi pridobitvi; novo gasilsko vozilo GVC 16/25, ki so ga homški gasilci prevzeli lani, in novo gasilsko vozilo GVM-1, ki so ga prevzeli na letošnji osrednji slovesnosti ob 90-letnici društva. Ob zaključku govora se je dotaknil tudi izzivov, ki homške gasilce čakajo v prihodnosti. Eden večjih izzivov je zagotovo razširitev in obnova gasilskega doma.

Kot sem že večkrat poudaril, smo homški gasilci ponosni, da delujemo v okolju, kjer imamo podporo krajanov, podjetij, občine Domžale in seveda naše gasilske zveze, kar je še dodatna potrditev in motivacija za izzive, ki so še pred nami,« je še povedal Ulčar ter ob 90-letnici delovanja gasilskega društva čestital vsem članicam, članom in krajanom njihovega požarnega območja ter se zahvalil za vso izkazano pomoč, podporo in zaupanje.

Med slavnostnimi govorniki so bili tudi podpredsednik GZ Domžale Tone Pavlič, podžupan Marjan Ravnikar in podpredsednik GZS Jože Derlink. Vsi govorniki so gasilcem PGD Homec čestitali ob njihovem jubileju, se jim zahvalili za njihovo neutrudno in požrtvovalno delo ter jim zaželeli uspešno tudi v prihodnje.

Na prireditvi so homški gasilci prevzeli novo gasilsko vozilo, ki ga je blagoslovil upravitelj župnij Homec in Vranja Peč Gašper Mauko, botra Andrej Repanšek in Toni Žekar pa sta ključke novega vozila izročila predsedniku tehnične komisije PGD Homec Domnu Ulčarju. Ta jih je nato izročil vozniku Samu Vrankarju. V nadaljevanju sta botra opravila še krst vozila, voznik pa se je nato odpravil na slavnostno vožnjo. Ob zaključku so še podelili priznanja Gasilske zveze Domžale in Gasilske zveze Slovenije ter tudi priznanja Gasilske zveze mesta Koprivnica. Po uradnem delu se je praznovanje nadaljevalo z veliko vrtno veselico, na katerem je letos za zabavo in 'znucane' podplate skrbel ansambel Viharnik. Za dobro hrano in pijačo ter bogat srečlov so poskrbeli homški gasilci.

MIHA ULČAR
FOTO: TONI IGLIČ

cijami na našem območju ter seveda z Gasilsko zvezo Domžale in Občino Domžale.« V nadaljevanju je izpostavil pomen izobraževanja in usposabljanja članov ter poudarek na delu z mladino, čemur v društvu ves čas posvečajo veliko pozornosti. Prav tako lepo negujejo odnose z veterani, saj imajo veliko

»Vsakič, ko realiziramo oziroma dosežemo en cilj, ponosno gledamo na to, te občutek pa z nami delijo tudi krajan. Seveda nam to ne bi uspevalo brez krajanov našega požarno operativnega področja, ki vsa ta leta podpirate in spremljate naše delo, kar pa nam daje še dodatni zagon za naše delovanje.

Starejši za starejše

Kjer je volja, je tudi pot.

DRUŠTVO UPKOJENCEV DOMŽALE »Skupina prostovoljcev, ki delamo v projektu Starejši za starejše in v komisiji za socialna vprašanja pri Društvu upokojencev Domžale, ne počitniku-jemo. Tkemo prijateljske vezi in sodelovanja z institucijami ter društvi, ki skrbijo in delajo za starejše prebivalce občine Domžale,« je povedala voditeljica projekta in komisije Marija Radkovič. Povedala je še, da tudi pri tem delu spoznavajo, da rek 'upokojenci nikoli nimamo časa', močno drži. Čedalje bolj so vpeti v delo in uresničevanje načrtanega programa. Tako so bile prostovoljke na prijateljskem pogovoru na Centru za socialno delo Domžale, kjer še kako poznajo problematiko starejših. S skupnim dogovarjanjem in nudenjem samopomoči, bodo tako lažje in hitreje prišli do vseh, ki jih potrebujejo, in si morda želijo, da jim na nek način pomagajo.

V okviru projekta Starejši za starejše jim namreč lahko nudijo laično pomoč, kot so: družabništvo, opravljanje malih gospodinskih opravil, pomoč pri sprehodih, pomoč pri nakupovanju, obiskih zdravnika, vključevanju v razne skupine in društva idr. Z dogovori in obiski drugih insti-

Marija Radkovič: Kjer je volja, je pot.

tucij in društev s tega področja bodo prostovoljke nadaljevale skozi vse leto. Prostovoljke so pridobile veliko koristnega gradiva in informacij tudi s področja organiziranja Dnevnihih centrov za starejše – DCA, ne nazadnje bi tovrstni center nuno potrebovali tudi v Domžalah. Obiskale so že dolgo delujoče centre v Ljubljani in drugod. Tam so videle in začutile utrip teh centrov, se pogovarjale

tako z vodstvenim kadrom kot z uporabniki njihovih storitev, dobile vrsto strokovnih nasvetov in izkušenj, ob tem pa ugotavljale, da je organizacija dnevnega centra izredno dobra rešitev pri nudenju pomoči starejšim ljudem. Ob obisku centrov so prejele tudi vrsto strokovnih gradiv, v katerih je podrobneje prikazano in razloženo delovanje, pomen in delo centrov. Pri tem jim je bila v veliko pomoč strokovna vodja vseh 13 DCA Ljubljana Katja Krivec. Gradivo so poslale tudi občinskemu svetu, kjer tudi načrtujejo obravnavo tovrstne problematike.

»Skušali bomo napeti vse moči, voljo in entuziazem, da do takšnega, prepotrebne dnevnega centra v Domžalah tudi pridemo. Upamo na pozitiven odziv vseh občinskih moči in žena ter si želimo, da tudi oni prepoznajo, kako zelo je to dobro za starejše. Marsikdo bo zaradi tega, ko bo vključen v razne programe centra, lahko dlje aktiven in bo lahko še dolgo ostal doma, v svojem ljubem, domačem okolju,« poudarja Marija Radkovič. Ob tem pa tako ona kot prostovoljke vedo, da jih čaka še mnogo dela, truda, skrbi in dogovorov, pa tudi, da je vsak začetek težak, pa tudi: Kjer je volja, je tudi pot.

Vsaka pot pa se vedno začne s prvim korakom, ki so ga prostovoljke že naredile in že skupaj stopajo po skupni poti ter vas vabijo, da jim sledite. Želijo namreč, da se pridruži čim več prostovoljk in prostovoljcev. Hvaležni vam bomo, če se boste odločili za naše skupno sodelovanje za dobrobit vseh nas. Do tedaj pa vam prostovoljke v projektu Starejši za starejše in komisija za socialna vprašanja pri Društvu upokojencev Domžale želijo: Zdravi bodite in radi se imejte.

VERA VOJSKA

Kako smo dosegli odškodnine za prisilno delo

Predsednica Društva izgnancev Slovenije Ivica Žnidaršič je v svoli najnovejši knjigi ob številni dokumentaciji opisala skoraj tri desetletja dolgo pot za doseglo osnovnih pravic za vse žrtve vojne.

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945 je bilo ustanovljeno 9. junija 1991 s ciljem, da ohrani zgodovinski spomin na genocidno okupacijo Slovenije in izgon Slovencev kot najhujši ukrep raznarodovalne politike okupatorjev, in da doseže osnov-

nic društva o novostih na področju pravic žrtev vojne, kar je Društvo izgnancev Domžale uspešno opravljalo vse od začetkov svojega dela, ko se je začel vzpostavljati pregled žrtev druge svetovne vojne z območja celotne Upravne enote Domžale. Pri svojih aktivnostih smo dosledno sledili številnim aktivnostim slovenskega društva, ki je prav pod vodstvom predse-dnice Ivice Žnidaršič zbralo vse zakone, predpise in pravilnike nekdane države o popisu vojne škode ter vse-skozi o tem vprašanju zbrali in objavljali številna gradiva, s katerimi je društvo opozarjalo na neuresničevanje pravic žrtev vojne. V knjigi avtorica predstavlja svoja prizadevanja, pa tudi prizadevanja društva in krajevnih organizacij, ki so dneve, tedne in mesece zbirale gradivo od posameznikov, na osnovi katerega so žrtve vojne med drugimi pravicami prejele tudi odškodnino za prisilno delo po nemškem in avstrijskem zakonu.

Knjigo Kako smo dosegli odškodnino za prisilno delo bodo člani našega društva lahko kupili na srečanjih društva, že zdaj pa iskrena hvala vsem, ki so ob predsednici Ivici Žnidaršič veliko pomagali pri uveljavitvi in ohranitvi pravic civilnih žrtev vojne-nega nasilja in zgodovinskega spomina o nasilju nad Slovenci med drugo svetovno vojno.

Vsem članom in članicam krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 želimo dolgo, pa ne preveč vroče poletje!

VERA VOJSKA

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o.
01/72 45 106
031/353 347
(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)
Krajšanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.
Zaupajte našim strokovnjakom.

ne pravice za žrtve vojne, je zapisala predsednica društva Ivica Žnidaršič, v uvodnih mislih svoje najnovejše knjige z naslovom Kako smo dosegli odškodnine za prisilno delo, in v njej ob številni dokumentaciji opisala skoraj tri desetletja dolgo pot za doseglo osnovnih pravic za vse žrtve vojne. Ena od zelo pomembnih nalog Društva izgnancev Domžale je tudi sprotno seznanjanje članov in čla-

Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale

Smo kot velika družina, ob ustvarjanju se plemenitimo, se veliko nasmejimo in uživamo.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE Za uvod tokratnega prispevka o Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale – društva Lipa sem si izposodila misel literarnega krožka, ki zanesljivo velja za vse oblike dela v naši univerzi, ki spada med najboljše v Sloveniji. »V našem društvu lahko pridobivate ali obnavljate znanje

ljem v šolskem letu 2018/19. Ob koncu leta so pridni študentje in študentke, skupaj s 25 mentorji ugotavljali, da so program uresničili v celoti, številne aktivnosti tudi presegli, predvsem pa skupaj preživeli veliko prijetnih trenutkov v univerzi za tretje življenjsko obdobje ter polepsali tudi življenja vseh, ki so sodelovali z njimi.

ti na prijetnih urah društva Lipa, kjer ne manjka niti strokovnih ekskurzij in pogovornih večerov. Najprej so tu študijski krožki tujih jezikov: angleščine, italijanščine, nemščine in španščine, kjer lahko izberete med začetnimi in nadaljevalnimi krožki; priljubljena je etnologija, kjer je govora tako o naravni kot kulturni dediščini, slušatelji pa svoja znanja dopolnjujejo, spoznavajo in bogatijo. Zgodovina je namenjena vsem, ki jih zanimajo dogajanja v preteklosti, pri geografiji pa posebno skrb namenja jo spoznavanju novih držav, študenti radi obiskujejo računalništvo, vse bolj priljubljeno je zeliščarstvo, kjer ne manjka praktičnih nabiranja in izmenjavi izkušenj, ustvarjalne delavnice: klekljanje, likovna in keramična delavnica; pa se ob nenehnem ustvarjanju čudovitih izdelkov lahko pohvalijo tudi z razstavami, kjer se pogosto srečamo tudi z eno najbolj humanitarnih aktivnosti društva Lipa Unicef – izdelava punčk iz cunj, katerega izključni namen je dobrodelnost, saj je izkupiček od prodaje oziroma posvojitve ročno izdelanih fantkov in punčk namenjen nakupu cepiva za afriške otroke.

V Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale poskrbijo tudi za gibanje in šport, v okviru katerega potekajo programi pohodništva, koleksarjenja, telovadbe in joge, nepogrešljivi večerini za ohranjanje celostnega zdravja, vitalnosti, čustvenega ravnesja in umskih sposobnosti pa sta tudi zdravilni qigong in meditacija. Za telo slušatelji in slušateljice lahko poskrbijo tudi z orientalskim plesom.

Kot ste lahko že večkrat brali, je društvo Lipa v več kot dveh desetletjih postalo pomemben kulturni dejavnik v občini Domžale in širše, saj z dejavnostmi na področju glasbe (citarke, kitaristke), ljudskih plesov (Folklorna skupina Češminke) in literarnega krožka prispeva k pestrejši kulturni ponudbi na našem in širšem območju. Z nekaterimi tradicionalnimi prireditvami, literarnimi večeri, nastopi ob prazničnih dneh, izdajo posameznih literarnih del in zbornika so študentje in študentke teh krožkov postali prepoznani ustvarjalci in skupine, ki so vedno dobrodošli.

Še več o naši Lipi najdete na lipa.domzale@t-2.net ter na spletni strani www.drustvo-lipa.si.

In ne pozabite, vpis v novo študijsko leto je v septembru 2019, še prej pa vas bodo povabili na dan odprtih vrat. Do tedaj pa prijetne, sproščene in sonca polne počitnice!

VERA VOJSKA

Piknik Medobčinskega društva Sožitje

Na lepo sončno nedeljo, 16. junija 2019, smo se člani Medobčinskega društva Sožitje iz Mengša družili na letnem pikniku v Hiši na travniku v Dobu pri Domžalah, kjer nam je družina Vilar prijazno odstopila piknik prostor.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO SOŽITJE Prostovoljci so že zjutraj začeli z delom, da so do začetka piknika, ki je bil ob 11.00, pripravili prostor, šotore, klopi, mize, žar in dobitke za srečelov.

Ob začetku piknika sta najprej vse navzoče pozdravila predsednica dr. Tatjana Novak in podpredsednik Franci Rozman, posebno glasbenike Kvinteta Dori, ki so z nami že četrto leto, in seveda Stanislava Poglajna, župana Občine Komenda, Petra Ložarja, župana Občine Trzin, Boga Ropotarja, podžupana Občine Mengeš, in Cirila Kozjeka, župana Občine Šenčur, ki se nam je pridružil prvič.

Ob veseli in poskočni glasbi Kvinteta Dori smo se vrteli in uživali ob petju. Prisluhnilni smo petju članice društva in prostovoljke na programih VŽU Maje Keržič, ki je zapela skupaj s Kvintetom Dori. V kulturnem programu so sodelovali plesalke skupine Kavboj ritem ter plesni skupini društva Face in Sončki. Nasmejali smo se ob vragolijah poštarja Peške, ki je poskrbel, da so se župani pomerili v pripravljanju praženega krompirja. Iz Šenčurja so namreč prišli tudi člani KD Šenčur s predsednico Damjano Pečnik, ki so skupaj z župani in podžupanom pripravili izvrsten pražen krompir. Za lačne želodč-

ke je poskrbela gril ekipa prostovolj in prostovoljcev, ki je pekla dobrote na žaru, prav tako so prostovoljci posrbeli, da nihče ni ostal žejen. Mojca in Vesna sta nam pridno kuhali kavo in promovirali Atlantic group z Barcaffe kavo, kokto in vodo Droge in Kolinke. G. Ruždi iz sladolednega butika Catipi iz Mengša nam je postregel odličen sladoled. Razgibalne vaje in poligon je pripravil športnik Klemen Dolenc, tako da smo se z veseljem preizkusili v njem. Prostovoljke so prodajale srečke, vsaka je bila dobitna, mame, rejnice, skrbnice in prostovoljke pa so napekle sladke dobrote.

Za uspešno organizacijo in izvedbo piknika iskrena hvala vsem prostovoljkam in prostovoljcem, med njimi mnogim staršem, skrbnikom, rejnicam, sorojencem in prijateljem družin, prav tako zahvala mnogim donatorjem, ki so prispevali dobitke za srečelov.

Pikniško druženje je minilo v prijetnem vzdušju, našli smo čas za pogovore, izmenjavo mnenj, pretok informacij, veselo razpoloženje in druženje, saj je vsak izmed nas lahko našel nekaj za svojo dušo ter nabiranje energije za naprej.

METKA MESTEK

tujih jezikov, se udeležujete kulturnih dogajanj in delavnic, v športno-rekreativnih skupinah poskrbite za svoje fizične sposobnosti, v zanimivih strokovno vodjenih izletih pa si ogledate kulturne, naravne in zgodovinske zanimivosti doma in v tujini,« so zapisali v programu, ki ga je društvo Lipa namenilo vsem slušate-

Ob predmetih, s katerimi smo se mnogi srečevali že v osnovni in srednji šoli, z nekaterimi tudi na višjih in visokih šolah, univerza nadgrajuje in bogati znanje slušateljev, hkrati pa jim omogoča, da nova pridobljena znanja koristijo tudi v praksi. Poglejmo, kaj vse je mogoče obiskova-

Zdravju naproti

Na dan državnosti, 25. junija, je TD Jarše - Rodica organiziralo nabiranje zdravilnih zelišč na Veliki planini.

TD JARŠE – RODICA V današnjih dneh se pogosto sprašujemo; kaj lahko naredimo, da bi si okrepili svoje zdravje, da se bomo lahko spopadli z vsem, kar se od nas pričakuje v tem hitrem tempu življenja. Kako poskrbeti za zdravje na bolj naraven način? Kot eno izmed metod za krepitev zdravja se lahko odločimo tudi za nabiranje planinskih zdravilnih zelišč. V veliko pomoč nam je bila naša Metka Klemenc, ki nas je poučevala, kazala in nam povedala, kako pripraviti različne pripravke iz nabranih zelišč. Iz njih lahko pripravimo čaje, tinkture, oljne izvlečke, mazila, kreme, sirupe in tonike.

Nabrale smo ranjak, ki je za spiranje ran, čaj za pospeševanje presnove, za kožo ima močne regenerativne sposobnosti. Plahtica ali planinska

resa krepki in krčki tkiva, ustavlja krvavitev, uravnava težave z menstruacijo in meno. Materina dušica je eden najpomembnejših naravnih antibiotikov in antiseptikov za dihalna in slabokrvnost. Majnica zdravi jetra, tinktura arnike razkužuje, prepreči modrice od udarca ali padca, vršički in storžki iglavcev pa so za sirup proti kašlju. Pomembno pa je, da dosežemo zelen učinek, da se uporabljajo v manjših količinah. Vsa zelišča blagodejno vplivajo na različne vsakodnevne težave.

Seveda pa brez smeha in manjših padcev ni šlo. Zadovoljne smo se spustile v dolino. Za naš prevoz so poskrbeli člani PGD Jarše - Rodica, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

VIDA STRAJNAR
FOTO: VILI KAKER

Hausmart!

vrhunska okna, vrata, senčila

Izkoristite brezplačne izmere!

Ob 10. obletnici podjetja Vam podarimo dodatni **10 % popust** na okna, vrata in storitev.

Akcija velja do 31. 8. 2019.

Sveti Duh 139, 4220 Škofja Loka, info@hausmart.si www.hausmart.si

MODRA ŠTEVILKA
080 87 74

VELIKA PONUDBA
PVC, PVC/ALU,
ALU OKEN, VRAT
TER SENČIL

DOGAJA SE ...

Druženje ob družabnih igrah: Odklopi se
Knjižnica Domžale, 2. avgusta

Film: Hitri in drzni - Hobbs in Shaw
Mestni kino Domžale, 3. avgusta

Predstava: Lepo je biti muzikant II. del
Poletno gledališče Studenec, 3. avgusta

Film: Levji kralj
Mestni kino Domžale, 9. avgusta

Animirani film: Raziskovalka Dora
Mestni kino Domžale, 10. avgusta

Animirani film: Angry Birds film 2
Mestni kino Domžale, 11. avgusta

KOLEDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ AVGUST

1. avgust, četrtek

Mestni kino Domžale
20.30 | ANGEL VARUH
Triler / 102' / posnet po resničnih dogodkih o skrivnostnem nizu umorov pod hipnozo, ki so se odvijali na Danskem v petdesetih letih.

2. avgust, petek

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
10.00 | SVET IGRAČ 4
Animirana družinska pustolovščina / 89' / sinhronizirano, 6+ / Woodie se poda na novo pustolovščino, polno prijateljstva, humorja in starih prijateljev.

20.30 | LEVIJ KRALJ
Družinska pustolovščina / 118' / podnapisi, 6+ / v novi verziji animiranega filma iz leta 1994 se bomo znova podali v ostrje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali.

3. avgust, sobota

Otroško igrišče, Arboretum Volčji Potok
10.00-12.00 | LUTKOVNA DELAVNICA
Otroška delavnica / kako naredimo lutke, ki so enostavne za izdelavo in privlačne za otroke, vam bo pokazala igralka animatorka Sonja Kononenko / izdelali boste praprario, praprapolža ali praviljčnega junaka po svoji izbiri / plača se vstopnino v park, delavnica je brezplačna / obvezna prijava na pridrevite@arboretum.si do petka pred napovedanim datumom do 12. ure / prosimo, da ob prijavi pripišete še število svojega mobilnega telefona (le za obveščanje o odpovedi dogodka).

Mestni kino Domžale
18.30 | SKRIVNO ŽVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2
Animirana komedija / 86' / sinhronizirano, 6+ / po tem ko smo v prvem delu spoznali hišne ljubljence, ki so nepriznani zapustili varen in topel dom in se preganjali po ulicah New Yorka, se bomo v drugem delu bolj poglobili v njihove osebnosti.

15. avgust, četrtek

Mestni kino Domžale
20.30 | LEVIJ KRALJ
Glej opis pod 2. avgust.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL
Domača gledališka predstava – krsna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krsna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletena z melodijami bratov Avsenik.

16. avgust, petek

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 2. avgust.

Mestni kino Domžale
10.00 | ANGRY BIRDS FILM 2
Glej opis pod 9. avgust.

20.30 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Komična drama / režija in scenarij: Quentin Tarantino / igrajo: Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie, Al Pacino, Kurt Russell / 161' / film je poln zadnjim trenutkom hollywoodske zlate dobe in režiserjevo najbolj osebno delo doslej / eden najtežje pričakovanih filmov nedavnega festivala v Cannesu.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL
Domača gledališka predstava – krsna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krsna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletena z melodijami bratov Avsenik.

17. avgust, sobota

Otroško igrišče, Arboretum Volčji Potok
10.00-12.00 | USTVARJALNA DELAVNICA S ŠTAMPILJKAMI
Otroška delavnica / vodi: spletna trgovina Frido-

23. avgust, petek

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 2. avgust.

Mestni kino Domžale
10.00 | LEVIJ KRALJ

Družinska pustolovščina / 118' / podnapisi, 6+ / v novi verziji animiranega filma iz leta 1994 se bomo znova podali v ostrje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali.

20.30 | YESTERDAY
Glasbena komedija / 116' / kaj bi naredili, če nihče na svetu ne bi slisal za eno najbolj priljubljenih skupin vseh časov, vi pa bi znali zaigrati vse njihove največje uspešnice?

Češminov park
18.00 | 23. ETNO ROCK FESTIVAL
Nastopajoči: Drainarjuva Vampa, Mengeska godba, Kika in Kontrabant, Haiku Garden

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec

20.30 | NUNE V AKCIJI
Muzikal / domiselna zgodba o petih redovnicah, ki se znajdejo v denarnih težavah in so prisiljene pripraviti dobrodelni šov, v katerem pa boče biti vsaka izmed njih prva zvezda / vstopnice: Even-tim, Poletno gledališče Studenec

24. avgust, sobota

Češminov park
18.00 | 23. ETNO ROCK FESTIVAL
Nastopajoči: Kontra Kvartet, Adi Smolar, Radio Mondo, Del Tuha

Mestni kino Domžale
18.30 | ANGRY BIRDS FILM 2
Glej opis pod 9. avgust.

20.30 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Glej opis pod 16. avgust.

25. avgust, nedelja

Mestni kino Domžale
18.30 | 100 KILOGRAMOV DO ZVEZD

30. avgust, petek

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
10.00 | ANGRY BIRDS FILM 2
Animirana pustolovščina / 96' / sinhronizirano, 6+ / Zabavni jezni ptiči, ki so najprej osvojili mobilne telefone in računalnike, nato pa leta 2016 še velika platna, se vračajo v kino in obljubljajo še eno divjo pustolovščino.

Arboretum Volčji Potok
20.30 | BELI VRAN
Biografska drama / brezplačna projekcija / po biografiji avtorice Julie Kavanagh / 127' / o ključnem trenutku v življenju mladega Rudolfa Nurejeva, ki jo britanski igralec Ralph Fiennes zrežira kot preplet globokega poklona velikemu baletniku in napetega trilerja iz obdobja hladne vojne.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec
20.00 | BEDŘICH SMETANA: PRODANA NEVESTA
Komična opera v treh dejanjih / SNG Opera in balet Ljubljana na Studencu gostuje s komično opero Prodana nevesta / Vstopnice: Poletno gledališče Studenec.

31. avgust, sobota

Mestni kino Domžale
18.00 | RAZISKOVALKA DORA
Družinska pustolovščina / podnapisi, 9+ / najstniška raziskovalka Dora svoje prijatelje popelje na dogodivščino, med katero bodo rešili njene starše in raziskali skrivnost izgubljenega mesta zlata.

Arboretum Volčji Potok
20.30 | PAVAROTTI
Dokumentarni film / brezplačna projekcija / 114' / filmski pogled v življenje in delo operne legende, velikega tenorja Luciana Pavarottija.

NAJSTNIKI
Digitalni najstniki med 14. in 17. letom vabljeni na workshop svetovalne delavnice: seksing, bullying, trolling, cyberhate, flaming, chatting, selfiji, zasvojenost ... Kul pogovori, zaupanje, primeri, rešitve.

STARŠI
Analogni zhegani starši in digitalni otroci: delavnice za starše, ki bi radi izvedeli osnove: kaj moj otrok dela na spletu, kje so meje, kako ohraniti nadzor in kako mu pomagati.

SENIORJI
1) Brezplačni računalniški tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta).
2) Brezplačni nadaljevalni računalniški tečaj, kjer boste spoznali pametni telefon, e-pošto, facebook ...
Za vse delavnice se prijavite na: helena.prelc@dom.sik.si ali 01 724 12 04.

COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije
Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade: vsako sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04.

Predstavitve aplikacij
V Knjižnici Domžale vam lahko po pokazemo delovanje mCOBISSa, DomLiba, Biblosa ... Prijave: vojka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si.

Prva računalniška pomoč
Vsak drugi petek v mesecu med 12.00 in 14.00 brezplačna pomoč pri uporabi računalnika. Prijave: 01 724 12 04 (Gorazd Jesihar, Janez Dolinšek).

Natečaji

BOOKFACE - OBRAZI KNJIG
V knjižnici poiščite knjigo s takšno naslovnico, ki jo boste pri fotografiranju lahko združili s svojim obrazom, telesom ali kako drugače vključili sebe, naslovnico in okolico v novo fotografijo naslovnice. Več informacij o nagradnem fotografskem natečaju na spletni strani www.knjiznica-domzale.si.

LIKOVNO DRUŠTVO SENOŽETI RADOMLJE VPISUJE NOVE ČLANE
Likovno izobraževanje poteka vsak teden po tri šolske ure:

20.30 | HITRI IN DRZNI: HOBBS IN SHAW
Akcijski pustolovski triler / 133' / zaprisežena tekmeča Luke Hobbs in Deckard Shaw bosta morala v novem 'spinoftu' franšize Hitri in drzni sodelovati, da bi premagala anarhista Brixtona.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec
21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL
Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletana z melodijami bratov Avsenik.

4. avgust, nedelja
Mestni kino Domžale
18.00 | LEVIJ KRALJ
Glej opis pod 2. avgust.

20.30 | DIEGO MARADONA
Športni dokumentarni film / 130' / dokumentarec, sestavljen iz 500 ur nikoli videnega gradiva, se osredotoča na kariero slavnega nogometaša Diega Maradone, ki je zaslovel v osemdesetih letih, ko je igral za nogometni klub iz Neaplja.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL
Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletana z melodijami bratov Avsenik.

5. avgust, ponedeljek
Mestni kino Domžale
20.30 | 3 DNEVI Z ROMY SCHNEIDER
Biografska drama / 115' / film, zgrajen okoli igralninega zadnjega intervjuja in navdahnjen z znamenitimi črno-belimi fotografijami Roberta Lebecka, ni portret ene najsilavnejših evropskih igralrk svojega časa, ampak intimna zgodba o zlomljeni ženski, ki skuša še zadnjič prevzeti nadzor nad svojim življenjem.

6. avgust, torek
Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 2. avgust.

Mestni kino Domžale
20.30 | ČRNA REKA
Kriminalka / 114' / zapiti detektiv prevzame primer izginulega najstnika ... ko za izginotje izve fantov učitelj, mu ponudi pomoč, a zdi se, da ga preiskava malce preveč zanima ...

Film: Diego Maradona
Mestni kino Domžale, 12. avgusta

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec
21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL
Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletana z melodijami bratov Avsenik.

10. avgust, sobota
Mestni kino Domžale
18.00 | RAZISKOVALKA DORA
Družinska pustolovščina / podnapisi, 9+ / najstniška raziskovalka Dora svoje prijatelje popelje na dogodivščino, med katero bodo rešili njene starše in raziskali skrivnost izgubljenega mesta zlata.

20.30 | ZVESTI MOŠKI
Glej opis pod 8. avgust.

11. avgust, nedelja
Mestni kino Domžale
18.30 | ANGRY BIRDS FILM 2
Glej opis pod 9. avgust.

20.30 | HITRI IN DRZNI: HOBBS IN SHAW
Glej opis pod 3. avgust.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL
Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletana z melodijami bratov Avsenik.

12. avgust, ponedeljek
Mestni kino Domžale
20.30 | DIEGO MARADONA
Glej opis pod 4. avgust.

13. avgust, torek
Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 2. avgust.

Mestni kino Domžale
20.00 | DELO BREZ AVTORJA
Glej opis pod 7. avgust.

14. avgust, sreda
Mestni kino Domžale
20.30 | ANGEL VARUH
Glej opis pod 1. avgust.

Film: Bilo je nekoč ... v Hollywoodu
Mestni kino Domžale, 16. avgusta

lina / poigrajte se z motivi in barvami ter s seboj prinesite knjigo ali zvezek, kamor bi želeli narediti odtis / delavnica je primerna za otroke, starejše od 5 let / plača se vstopnino v park, delavnica je brezplačna / obvezna prijava na prireditve@arboratum Volčji Potok

Mestni kino Domžale
18.30 | ANGRY BIRDS FILM 2
Glej opis pod 9. avgust.
20.30 | ZVESTI MOŠKI
Glej opis pod 8. avgust.

18. avgust, nedelja
Mestni kino Domžale
18.30 | RAZISKOVALKA DORA
Glej opis pod 10. avgust.

20.30 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Glej opis pod 16. avgust.

19. avgust, ponedeljek
Mestni kino Domžale
20.30 | ČRNA REKA
Glej opis pod 6. avgust.

20. avgust, torek
Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 2. avgust.

Mestni kino Domžale
20.00 | DELO BREZ AVTORJA
Glej opis pod 7. avgust.

Bazen Domžale
21.00 | GAJIN SVET
Mladinska romantična komedija / režija: Peter Bratuša / 89' / primerno za 8 + / brezplačna projekcija.

21. avgust, sreda
Bazen Domžale
21.00 | YESTERDAY
Glasbena komedija / 116' / kaj bi naredili, če nihče na svetu ne bi slišal za eno najbolj priljubljenih skupin vseh časov, vi pa bi znali zaigrati vse njihove največje uspešnice?

22. avgust, četrtek
Mestni kino Domžale
20.30 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Glej opis pod 16. avgust.

Film: Črna reka
Mestni kino Domžale, 19. avgusta

Družinski film / 85' / podnapisi, 11+ / sočuten film, ki odraščajoče opogumi za pobeg pred družbenimi normami, da lahko sledijo svojim sanjam, vse tja do občutka breztežnosti.

20.30 | YESTERDAY
Glej opis pod 21. avgust.

26. avgust, ponedeljek
Mestni kino Domžale
10.00 | SVET IGRAČ 4
Glej opis pod 2. avgust.
20.30 | 3 DNEVI Z ROMY SCHNEIDER
Glej opis pod 5. avgust.

27. avgust, torek
Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 2. avgust.

Mestni kino Domžale
10.00 | RAZISKOVALKA DORA
Družinska pustolovščina / podnapisi, 9+ / najstniška raziskovalka Dora svoje prijatelje popelje na dogodivščino, med katero bodo rešili njene starše in raziskali skrivnost izgubljenega mesta zlata.

20.30 | BILO JE NEKOČ ... V HOLLYWOODU
Glej opis pod 16. avgust.

28. avgust, sreda
Mestni kino Domžale
10.00 | LEVIJ KRALJ
Družinska pustolovščina / 118' / podnapisi, 6+ / v novi verziji animiranega filma iz leta 1994 se bomo znova podali v ostje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali.

20.30 | YESTERDAY
Glej opis pod 21. avgust.

29. avgust, četrtek
Mestni kino Domžale
10.00 | SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2
Glej opis pod 3. avgust.

Arboretum Volčji Potok
20.30 | DOLINA MIRU + POGOVOR
Drama / 88' / 7+ / brezplačna projekcija / zgodnja klasika jugoslovanskega vojnega filma v režiji Franceta Štiglicta, ki je igralcu Johnu Kitzmillerju leta 1957 prinesla nagrado za najboljšo moško vlogo v Cannesu, je bila ob svoji šestdesetletnici in v restavrirani različici leta 2016 kot prvi slovenski film predstavljen v prestižni sekciji Canneske klasi-

Film: Gajin svet
Bazen Domžale, 20. avgusta

Razstave
SLAMNIKARSKI MUZEJ

Muzej bo poleti zaprt od 15. julija do vključno 15. avgusta 2019. V tem času je možna predhodna najava obiska na telefon 01 722 50 50 ali 040 722 831 ali 041 809 667 ali e-naslov info@kd-domzale.si.

Občasna razstava
TOKO DOMŽALE – Tovarna TO(rbic) in KO(včkov)
Razstava o nekdanji pomembni usnjeno-galante-rijski tovarni v Domžalah

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Poleti zaprta zaradi obnovitvenih del. S programom nadaljujemo oktobra 2019.

KNJIŽNICA DOMŽALE
METKA STRNIŠNIK: AESTAS
Slikarska razstava bo na ogled od 1. od 31. avgusta..

REVIJA ZMAJČEK: ZMAJČEK
Razstava ilustracij bo na ogled od 2. do 21. septembra.

UČENCI OŠ RODICA: IGRAMO SE. VESELO POJEMO IN PLEŠEMO
Likovna razstava bo na ogled od 23. septembra do 12. oktobra.

KNJIŽNICA DOMŽALE: POČITNICE SO ČAS ZA ...

Razstava knjig s počitniško tematiko bo na ogled od 31. julija do 30. avgusta.

KNJIŽNICA DOMŽALE: PIKINA ČAJANKA
Razstava slikanic, igrač in izdelkov bo na ogled od 2. do 15. septembra.

POLETJE S KNJIGO IN ŽELVINO POLETNO BRALNO POPOTOVANJE
Razstava risb, ki so nastale v okviru projektov, bo na ogled od 16 do 28. septembra.

DR. BOJAN KNIFIC: PEČE, RUTE IN AVBE
Razstava pokrival slovenskih žena bo na ogled do 17. avgusta.

KRISTINA GALUN: PODOBE GRADU BRDO PRI LUKOVICI DANES
Fotografska razstava bo na ogled septembra 2019.

Izobraževanja
Knjižnica Domžale
OTROCI

Varna in pametna raba pametnih telefonov, varno obnašanje na internetu, kaj je res in kaj ni res - za otroke med 6. in 13. letom. Bodi KUL in pridi na delavnico. Tvoj pametni telefon ti bo hvaležen, mami in oči pa še bolj.

Film: Yesterday
Bazen Domžale, 21. avgusta

- v prostorn kulinetnega uolna Radomlje: vsako sredo od 16.00 do 18.30 in od 18.30 do 21.00;

- v prostorih Pionirskega doma Ljubljana, Komen-skega 9, vsak torek od 11.00 do 13.30;
Na obeh lokacijah sta na razpolago opremljena ateljeja. Društvo tudi upravlja z Galerijo Dika Ka-makler. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajsanja prispevkov in informacij. Informacije o dogodkih v **septembru 2019** pošljite do **19. avgusta** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

* Dogodki, ki niso kulturne narave, so objavljeni samo v primeru, če prvih ni dovolj.

Muzikal: Nune v akciji
Poletno gledališče Studenec, 23. avgusta

Življenje je kot reka

Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet je tudi letos organiziralo poletno druženje svojih članov v Izoli.

MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO JESENSKI CVET V poletnih dneh je glavna tema pogovorov in aktivnosti dopustovanje. Res je, po vsakodnevnem ritmu življenja prav vsi potrebujemo malo spremembe in nekaj posebnih ter drugačnih dni v letu, ki se jih veselimo. Tudi starejši si želijo spremembe na morju ali v gorah, vendar marsikdaj te želje ne morejo uresničiti: morda jih ovirajo visoke cene letovanja ali pa ne želijo sami v drugo okolje.

Za dopustniško spremembo članov MD Jesenski cvet Domžale vsako leto poskrbi naše društvo z organizacijo ‘tabora’, ki je tudi letos junija potekal v hotelu Delfin v Izoli.

Za tiste, ki nas še ne poznate: Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet je humanitarno društvo, ki deluje v občinah Domžale, Kamnik, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče, v javnem interesu in skrbi za kvaliteto življenja starejših ljudi predvsem v nematerialnem smislu. Osnovni program se imenuje Skupine starih za samopomoč, kar pomeni, da se starejši vsak teden, na istem mestu ob isti uri za uro in pol srečajo in se družijo ob vodenem pogovoru, ki ga organizira njihov usposobljen voditelj. Tako ohranjajo in bogatijo svojo socialno mrežo, niso osamljeni in bolj kvalitetno preživijo del svojega časa. Skupina nekatere

rim postane skoraj nadomestna družina. Vemo, da je medsebojno druženje velikega psihološkega pomena za ljudi in da je osamljenost marsikdaj hujša od drugih bolečin. Prirejamo pa še druge dogodke za člane, kjer se družimo tako z mladimi kot ostalimi generacijami in eden od teh je tudi Večdnevni medgeneracijski tabor.

Naše ‘taborjenje’ ni le običajno bivanje v hotelu in kopanje v morju ali

bazenu, pač pa aktivne članice in voditeljice skupin iz društva pripravijo pester in zanimiv program, ki člane poveže, razvedri in tudi česa nauči. Vsako leto letovanje zaključimo še s strokovno ekskurzijo in z ogledom kakšne slovenske znamenitosti, ki jo poiščemo na poti domov. Letos je bila to znana vasica Ročtabona v slovenski Istri.

Rdeča nit našega letošnjega druženja je imela naslov Življenje je kot

reka. Naša društvena reka je kar dolga, vijugasta in široka, saj bo naše društvo MD Jesenski cvet naslednje leto – to je leta 2020, praznovalo že 20-letnico svojega delovanja. Skoraj prav tolikokrat so se člani družili tudi na poletnih letovanjih, najprej v termalnem zdravilišču Radenci, zadnjih nekaj let pa v hotelu Delfin v Izoli.

Seveda se je v reki življenja našega društva nabrala vrsto spominov, a tokrat naj vam predstavimo nekaj utrinkov iz letošnjega dopustniškega druženja. Vsak dan smo se srečali v pogovornih skupinah, kjer smo se še bolje spoznali in imeli možnost izraziti svoja mnenja, stališča in spomine. Ker je bila letošnja tema pogovorov Življenje je kot reka, smo razmišljali o naših spominih na to, kako smo se vključili v društvo, kaj nam druženje v skupinah, ki jih organizira društvo, pomeni in posebej, kaj nam pomenijo naši ‘tabori’. Našo reko smo tudi narisali ali pa o njej napisali pesem. Vsi udeleženci tabora so izrazili, da jim druženje in skupinah MD Jesenski cvet pomeni zadovoljstvo, bolj prijeten čas in veselo druženje ter povezavo z ljudmi. Nekateri so navedli, da na teh skupinah izvedo marsikaj novega zlasti o tistih stvareh, ki so zanje pomembne, spoznavajo nove ljudi in kraje ter se tudi veliko zabavajo. Drugi so poudarili, da se pripravljajo na svojo starost in ob vključitvi v skupino jih je le-te manj strah in izgubljaajo predsodke do nje. Najmlajši pa spoznavajo starejše in eden od mladostnikov je slikovito po-

vedal, da je bilo zabavno na letovanju, ker se znajo tudi starejši nasmejati in poveseliti.

Seveda pa so redni ‘taborniki’ največje navdušenje izrazili ravno nad tem, da lahko pridejo na letovanje ali ‘tabor’ po naše. Če le dopušča zdravje, se večina rednih članov tabora vsako leto ponovno udeleži poletnega letovanja. Poudarili so, da je to zato, ker se družimo in še bolj spoznamo med seboj in ker imamo vedno veliko zabave in zanimivih pogovorov, petja in glasbe. Pa tudi sprememba okolja in spoznavanje novega kraja je pomembno, pa seveda kopanje, postrežba v hotelu, ko ni potrebna vsakodnevna skrb za kuhanje in seveda je tu tudi zabaven program. Tudi letos nas je navdušila Marjetka Popovska s svojimi pesmimi, spoznavali smo se s starejšimi iz Izole skupaj z njunima voditeljema Branko Knific in Tonetom Kladnikom. Onadva sta bila med prvimi ustanovitelji programa Skupine za samopomoč starim v Sloveniji in nam vsako leto pripravi tudi kratko in zanimivo predavanje. Zelo zabavna je bila tudi igra ‘lupljenje čebule’, kjer smo sodelovali prav vsi in se nadvse nasmejali. Seveda smo tudi zaplesali in večkrat zaploskali našemu mlademu harmonikarju Blažu.

Naše društvo in s tem tudi kraje od koder prihajamo, smo s posebnim programom predstavili tudi vsem gostom hotela Delfin. V letošnjem celovečernem programu je zaigral harmonikar Blaž, zapele so naše članice, predstavili smo vsebino dela našega društva in predvajali kratek film z naslovom Življenje je kot reka. Le-tega je že pred leti posnela Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije kot strokovno in promocijsko gradivo za svoje delo. Polurni film je Film je režiral g. Mravljak, snemali so ga pet let in res mojstrsko prikazuje življenje starejših in pomen strokovnega programa Skupine za samopomoč starim. Po končanem predvajanju filma sem kar od več navzočih slišala mnenje: »Zdaj pa res razumem, kaj delate v društvu. Gre res za zahteven strokovni program, ki skrbi za počutje starejših in za njihovo vključevanje v družbo. Na ta način marsikomu pomagata osmisliti življenje ter mu povrniti vero in upanje v življenje.«

Veseli smo, da naše društvo bogati življenje vsem generacijam, ki se v njem združujejo – tako starejšim, srednji generaciji in tudi otrokom in mladim.

MAKSIMILJANA MALI

Projekti v KS Toma Brejca Vir

Z lokalnimi volitvami novembra 2018 se je začel mandat nove sestave sveta Krajevne skupnosti Toma Brejca Vir.

KS TOMA BREJCA VIR V svet krajevne skupnosti (KS) za naslednja štiri leta smo bili izvoljeni: mag. Lovro Lončar, Aleš Tekavc, Matjaž Vodlan, Tatjana Podbevšek, Simona Hrovat, Bojan Vodlan, Janez Razboršek, Tina Razboršek, Marko Bergant, Maksimiljan Karba in Martina Jurjevec.

Delo sveta KS poteka v konstruktivnem vzdušju in z ambicijami, da svoje poslanstvo in zaupanje krajanov in krajanov upravičimo s skupnim delom v okviru danih in realnih možnosti. V zvezi s tem je treba izpostaviti omejeno vlogo in pristojnosti KS, a se hkrati zavedati, da je KS prva in krajanom najbližja lokalna skupnost. Na eni izmed prvih sej smo sprejeli plan dela, v katerem smo vključili naše skupne cilje, izoblikovane na podlagi predlogov posameznih članov sveta KS in zaznanih aktivnosti oziroma odprtih vprašanj na območju KS, opredelili ključne načrtovane aktivnosti našega delovanja s poudarkom na sodelovanju oziroma spremljanju obravnave in sprejema prostorskih aktov za območje naše KS, urejanju prometno-komunalnih zadev na ob-

močju KS (prometna varnost, umiritev prometa, gostota in pretočnost prometa, komunalna infrastruktura, protipoplavni ukrepi ...), obveščanju javnosti prek glasila Virjan in drugih komunikacijskih sredstev, spodbujanju društvenih oziroma družbenih dejavnosti in dogodkov na območju KS, vzdrževanju in obnovi prostorov KS ter aktivno sodelovanje z Občino Domžale pri urejanju zadev, ki se nanašajo na našo KS.

V okviru projektov, ki jih v bližnji prihodnosti oziroma naslednjih letih v svojih dokumentih načrtuje Občina Domžale, se bomo zavzemali za čimprejšnji začetek postopkov izgradnje pokopališča ob cerkvi na Viru in gradnje nove šole na Viru, saj sta oba projekta že kar nekaj let v načrtu razvojnih programov Občine Domžale. Zato nas je še toliko bolj presenetil eden izmed predlogov, podan v razpravi na zadnji seji Občinskega sveta Občine Domžale, ob prvi obravnavi proračuna občine Domžale za leti 2020 in 2021, da se sredstva, namenjena za gradnjo Osnovne šole Vir, namenijo za nakup Univerzale, kjer naj se vzpostavi dom za sta-

roštnike kot strateška naložba občine Domžale. Podpiram aktivnosti za čim boljše pogoje življenja starostnikov, vendar ne iz naslova odvzema sredstev, namenjenih za gradnjo osnovne šole na Viru, saj sem prepričan, da se da sredstva za vzpostavitev doma za starostnike najti v drugih proračunskih virih oziroma postavkah občine Domžale. V svetu KS namreč menimo, da območje KS Toma Brejca Vir glede na število in gostoto prebivalstva ter predvidene prihodnje pozidave ter poselitve potrebuje šolo s telovadnico, ki bi krajanom in krajanom služila lahko tudi kot večnamenska dvorana, hkrati pa bi bil nov objekt ob zamišljeni umestitvi v prostor in še kakšnem dodatnem manjšem objektu ob njem lahko novo središče krajevne skupnosti. Zato skladno s prioriteta in planom dela sveta KS Toma Brejca Vir pričakujemo, da projekt Osnovne šole Vir ostane v proračunskih dokumentih Občine Domžale in da bo imela občina tudi v prihodnje posluš za potrebe krajanov in krajanov.

MAG. LOVRO LONČAR, PREDSEDNIK SVETA KS TOMA BREJCA VIR

Knjižnica Domžale in krajevne knjižnice						
POLETNI URNIK						
JULIJ 2019						
AVGUST						
	DOMŽALE	Mengeš	Moravče	Šentvid	Trzin	Ihan
	T 01/ 724 12 04	T 01/ 723 73 74	T 01/ 723 13 59	T 01/ 729 63 20	T 01/ 564 42 90	T 08/ 205 01 73
ponedeljek	12.00 - 20.00	zaprto	zaprto	14.00 - 19.00	14.00 - 19.00	zaprto
torek	7.00 - 15.00	13.00 - 19.00	14.00 - 19.00	zaprto	zaprto	14.00 - 19.00
sreda	12.00 - 20.00	zaprto	9.00 - 14.00	14.00 - 19.00	14.00 - 19.00	7.00 - 12.00
četrtek	12.00 - 20.00	13.00 - 19.00	14.00 - 19.00	9.00 - 14.00	zaprto	zaprto
petek	7.00 - 15.00	8.00 - 14.00	zaprto	zaprto	9.00 - 13.00	7.00 - 12.00
sobota	7.00 - 12.00	zaprto	zaprto	zaprto	zaprto	zaprto
Bibliobus julija in avgusta ne vozi. Knjižnica Domžale bo v soboto, 3. avgusta 2019 zaprta zaradi nujnih vzdrževalnih del.						

KRAJEVNA SKUPNOST DOB

POVABILO

Preživite prijetne trenutke z nami ob prazniku Krajevne skupnosti Dob

Športni park pod Močilnikom
četrtek, 1. avgusta, od 17. ure dalje
tekmovanje v metanju podkve

Športni park Dob
petek, 2. avgusta, od 16. ure dalje
turnirja v balinanju in nogometu

Hrastovec
sobota, 3. avgusta, ob 10. uri
spominska slovesnost in tovariško srečanje
(ob 8. uri skupni odhod izpred trgovine v Dobu)

ploščad pred KS Dob
sobota, 3. avgusta, od 15. ure dalje
golažiada, predstavitev dejavnosti
organizacij in društev ter prijetno druženje

Dobrodošli!
Krajevna skupnost Dob, organizacije in društva

Vnukinja Katarina oživlja dedkove ornamente

Jože Karlovšek, rojen leta 1900 v Šmarjeti na Dolenjskem, je bil slovenski stavbenik, izumitelj ter neutrudni raziskovalec in zbiralec slovenske stavbne dediščine in umetnostne obrti.

Primož Hieng
Foto: Primož Hieng

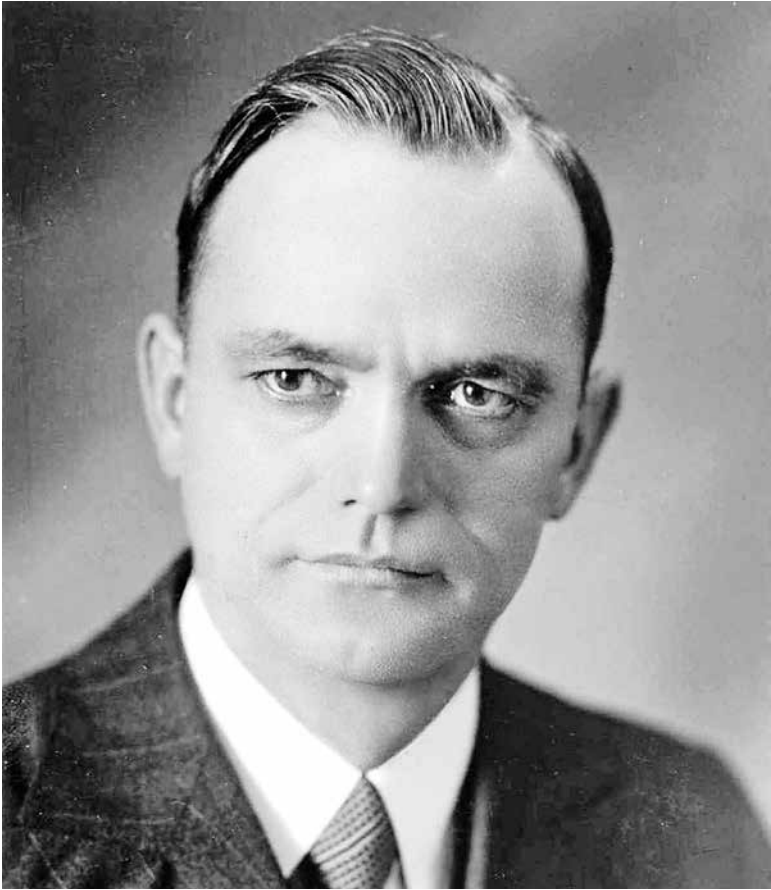
Izdal je več knjig o slovenski hiši in slovenskem ornamentu. Še danes velja, da je bil edini, ki je sistematično zbiral slovenske ornamente ter jih zapisoval in preroval. To je njegovo izjemno poslanstvo, da je vse ornamente, ki jih je našel, skrbno zabeležil in tudi raziskoval, kakšno je njihovo poreklo. Ti ornamenti so zdaj odtisnjeni na nekaterih izdelkih, ki so zdaj na prodaj tudi v muzejski trgovini Slamnikarskega muzeja v Domžalah.

»Ornament se je skozi zgodovino našega naroda seveda spreminjal,« pove Karlovškova vnukinja Katarina. »Karlovšek lepo govori o tem, kako je nastajal slovenski ornament. Pravzaprav je ornament lep oris zgodovinskih sprememb, ki so se dogajale v slovenskem narodu. Prav to ornament lepo izraža.«

Katarina Karlovšek svojega dedka ni poznala, saj je umrl 12 let pred njenim rojstvom. Zanima nas, kako ga je kljub temu spoznavala. »Njegovo delo ali njegovo življenjsko pot je najbolj zaznamovala izredna delavnost,« meni Katarina. »Moj oče Matjaž Karlovšek rad pove, da se spominja očeta Jožeta, kako je dneve in noči presedel v svojem kabinetu in delal. V času svojega življenja je vzljubil vse, kar je bilo slovenskega. To so med drugim ornamenti, tipične slovenske hiše in detajli stavbne dediščine. Že takrat je začutil neko ljubezen do vsega, kar je bilo tipično za slovenski narod. Verjamem, da mu takrat ni bilo lahko, ker te zadeve niso bile tako cenjene, kot so danes. Ko se dnevno spopadamo s spremembami v družbi, ko smo soočeni s prihodom drugih narodov na naše ozemlje, to čedalje bolj cenimo in imamo do tega prav ljubezniv odnos. To je zares neverjetno, da je Jože Karlovšek že

Katarina Karlovšek oživlja dedkove ornamente.

Jože Karlovšek je med drugim izdal knjigo Slovenski ornament.

Zvezek in nalivno pero

Nalivni peresi sta izdelani v Sloveniji.

Življenje in delo Jožeta Karlovška

Jože Karlovšek je bil rojen 12. februarja 1900 v Šmarjeti. Janez je bil posestnik, gostilničar in trgovec, mati Amalija, rojena Kristan, pa gospodinja. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, v Novem mestu pa je končal nižjo gimnazijo. Tehniško srednjo šolo je obiskoval v Ljubljani v letih 1918 do 1923, kjer je z odliko maturiral na gradbenem oddelku. Izpit za stavbenika je opravil leta 1930, po vojni, leta 1949 pa je bil prevečen v poklic višjega gradbenega tehnika. Poročil se je z učiteljico Julijo Veble, v zakonu pa se jima je rodilo pet otrok. V letih 1932 do 1938 je opravil nekaj študijskih potovanj po evropskih državah. Leta 1947 si je postavil svojo hišo v Domžalah. Ves čas je delal v različnih gradbenih podjetjih, od septembra 1948 do oktobra 1963 pa na Srednji gradbeni šoli v Ljubljani, kjer je predaval tehnične predmete ter pisal in izdaljal tehnične učbenike.

V njegovem natančno popisanem življenjepisu med drugim preberemo, da je na šolski razstavi Tehniške srednje šole leta 1923 prejel nagrado 700 dinarjev, leta 1927 pa izdal sedem barvnih razglednic z naslovom Dekorativna umetnost. Poleg tega je bil v tridesetih letih upravnik tovarne fine keramike Dekor v Zgornji Šiški. Po vojni, leta 1953, je prejel Prešernovo nagrado kot sestavljavec najboljših tehniških knjig, pet let kasneje pa je prejel še 3. nagrado Zvezne gradbene zbornice za idejni načrt novogradnje srednje šole v Ljubljani. Naslikal je okoli 50 podob iz slovenskega bajeslovja in pripovedk ter mnogo ornamentalnih podob. Projektiral je votlo opeko, ki je bila patentirana za montažne opečne stropove in montažne opečne pregrade. Leta 1960, tri leta pred smrtjo, je prejel še Trdinovo nagrado v znak priznanja in zahvalo za življenjsko delo in prispevek znanosti.

Jože Karlovšek je bil po poklicu gradbeni tehnik. Bil je učitelj, strokovni pisec in praktični izvajalec gradbeniških del od projektanta do gradbenega nadzornika. Ukvarjanje z ljudskim stavbarstvom, obrtjo in umetnostjo, posebno z ornamentom, pa je bila njegova življenjska zavezanost. Povzpel se je med naše najvidnejše raziskovalce ljudskega blaga v gradbeništvu in slikarstvu ter s samosvojem načinom dela oral ledino na tem področju. Prav ornament je zagotovo pravo jedro Karlovških raziskav in tako je leta 1935 izdal knjigo Slovenski ornament. Poleg tega dela je o tej tematiki izdal še drugo knjigo, in sicer o ljudskih in obrtniških izdelkih. Že leta 1927 je izšel prvi del knjige z naslovom Slovenska hiša, v kateri je obdelal stavbne motive, v drugem delu leta 1928 pa opisuje stavbe in pohištvo. Leta 1938 izide knjiga Umetnostna obrt, ki govori o splošnem razvoju in našem slogu, leta 1939 pa še knjiga Slovenski domovi.

Lonček so izdelali v Emo Celje.

takrat čutil tako željo, da vse to, kar zaznamuje naš narod skozi našo kulturno dediščino, popiše, zapiše in to pusti potem nam, ki smo potem prišli za njim.«

Del tega je verjetno tudi prenos Karlovških ornamentov na izdelke, ki imajo uporabno vrednost. »To je bila dolgaletna želja vseh družinskih članov, da ornamenti, ki so sicer zbrani v knjigah in so bili prikazani na številnih razstavah, pridejo med ljudi z določnimi predmeti, ki imajo neko praktično vrednost. S skupnimi močmi smo v naši družini začeli z delom, da smo te ornamente začeli prenašati na predmete, ki so zdaj že v prodaji. Dnevno nas navdušuje, kako ti ornamenti zdaj potujejo po vsem svetu. Zdaj jih s temi predmeti občudujejo v celo v Avstraliji in Kanadi, kupujejo pa jih kot spominek iz Slovenije. Delo Jožeta Karlovška dobiva neko novo poglavje, saj gre ta ornament zdaj po svetu. Ko ga pogledaš, ti v duši zaigra iskreno veselje.«

Ko pomislimo na ornament, se nam v zavesti največkrat prikaže stiliziran gorenjski nagelj, bogastvo ornamentov Jožeta Karlovška pa je neizmerno in raznoliko. »Pri preučevanju ornamentov

Pisalo z etuijem

sem seveda najprej opazila prav gorenjski nagelj,« pravi Katarina. »Pojem slovenskega ornamenta pa je veliko več kot samo gorenjski nagelj. Bogastvo ornamentov je v neizmernih inačicah, linijah, oblikah in barvah.«

Med paleto izdelkov so najprej pomislili na lepo pisanje. Zanimivo je, da je nalivno pero s Karlovškovim ornamentom izdelano v Sloveniji, drugi izdelek pa je pisalo s posebnim kvalitetenim gel vložkom za lepo pisavo. »S tem nekako spodbujamo ljudi, da spet pišejo na roke,« poudarja Katarina. »To počne čedalje več ljudi. Ornament smo prenesli na zvezek s posebnim papirjem za pisanje z nalivnim peresom, nato še na dnevnik branja z opisom Jožeta Karlovška in mislimi Antona Martina Slomška, ki ga je izdala celjska Mohorjeva družba. Na voljo je tudi etui za vizitke. Omenila bi še emailirane lončke, ki so jih z ornamentom Jožeta Karlovška izdelali v Emo Celje. Primerni so kot darilo ali za praktično uporabo v domači kuhinji. V zadnjem obdobju so se že uveljavljenim izdelkom pridružili še novi, in sicer kozarci iz Steklarne Hrastnik ter uhani, verižica z medaljonom in manšetni gumbi.«

Etui za vizitke

Velika vrednost tega dela je, da vse skupaj razvijajo člani družine Karlovšek. »Vse to nas zelo povezuje. Hkrati smo vsi začutili, ker je to naša obveza, da poskrbimo, da ti ornamenti ne gredo v pozabo. Pomembno se mi zdi, da gredo med ljudi, ker jih je prav zaradi tega Jože Karlovšek tako strastno zbiral in preučeval. Zagotovo bi bil zelo ponosen, da imamo ob vseh sodobnih tehnologijah možnost razpršiti te izdelke z njegovimi ornamenti po vsem svetu. Vse to kaže, da je bil dedek Jože izreden jasnovidec, ki pa morda v svojem času ni dobil ustreznega priznanja za svoje delo. Želimo si, da bi izbor izdelkov z ornamenti Jožeta Karlovška pridno širili, ob dejstvu, da morajo biti vsi izdelki napravljeni v Sloveniji. Dolgoročno želja pa je, da bi Karlovšek v Ljubljani dobil manjši muzej s prodajno galerijo. Prav tako si želimo, da bi fasado ene od ljubljanskih hiš v mestnem središču krasili njegovi ornamenti, da bi tudi turisti, ki prihajajo v Ljubljano, imeli možnost občudovati te ornamente. Prav to si želijo številni tuji turisti, to je občudovati del naše dediščine, tako, kar z ulice,« je sklenila Katarina Karlovšek. □

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

EVREKA delavnice na OŠ Dragomelj in Preserje pri Radomljah

V Zavodu REVIVO in HD&H smo v okviru projekta EVREKA, ki ga izvajamo pod razpisom LAS Za mesto in vas, financiranega s strani Republike Slovenije in Evropskega sklada za regionalni razvoj, ob Kamniški Bistrici pri OŠ Preserje pri Radomljah in Pšati ob OŠ Dragomelj organizirali izobraževalne naravoslovne EVREKA delavnice.

OŠ DRAGOMELJ IN OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH Delavnice smo izvedli v sodelovanju z obema šolama – učiteljico Urško Grad (OŠ Dragomelj) in učiteljem Blažem Mikušem (OŠ Preserje pri Radomljah), ki sta ogromno pripomogla pri izvedbi delavnic na obeh šolah.

Na prostem, ob Kamniški Bistrici,

smo izvedli tri delavnice, tekom katerih so učenci spoznali, kakšne so razlike med tekočimi in stoječimi vodnimi telesi, da se vsebnost hranilnih snovi v reki od izvira pa do izliva močno spreminja, kot tudi hitrost toka, vrstna pestrost, temperatura, sestava sedimenta, ipd. Učenci so med terenskimi ogledi opozo-

rili na različna opažanja neprimerne odlaganja smeti in na odtekanje gnojnice v potoke in reko v spomladanskem času. Podrobneje smo se seznanili s pestrostjo dvoživk in ugotavljali s čim se prehranjujejo žabe, močeradi in človeške ribice. Tekom zadnje delavnice smo spoznavali vrstno pestrost rečnega dna. Učenci so bili navdušeni nad uporabo vodnih mrežic, pincet in lup ter seveda brodenju s škornji po vodi. Vsekakor niso pričakovali velikega števila živali, sploh pa ne organizmov tako nenavadnih oblik in velikosti. Občutenje toplega sonca, raziskovanje okolice, spoznavanje novih organizmov in povezovanje teorije iz učbenikov z naučenim na terenu, so bile stvari, ki so jih učenci izpostavili tekom delavnic in zaradi katerih si želijo, da bi delavnice lahko še ponovili. Ob takšnem pozitivnem odzivu na delavnice pa si tega želimo tudi mi.

EVA HORVAT IN POLONA PENGAL

Srednja šola Domžale v Estoniji

Štirje dijaki SŠ Domžale, s podporo treh učiteljev, so se v maju v okviru projekta Erasmus+ Degradirana območja udeležili izmenjave v Estoniji. Pri tem so zaradi zasilnega pristanka še dan preživeli v Varšavi.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE V projektu Degradirana območja sodeluje pet partnerjev, šole iz Islandije, Švedske, Estonije, Češke ter seveda iz Domžal. Problematiko degradiranih območij na lokalnem nivoju podrobno spremlja skupina dijakinj in dijakov Srednje šole Domžale pod mentorstvom učiteljice geografije Petre Dovč. Da pa bi videli, kako je v tujini, primer-

eno največjih mokrišč v tem delu Evrope. V Viljandiju in Suure-Jaaniju smo spoznavali problematiko degradiranih območij, ki nastanejo zaradi izseljevanja ali opuščanja industrijske dejavnosti, na terenu smo preverili, kako na trajnostni način izkoriščati šoto in kakšne so posledice, če se okoljska škoda ne sanira sproti. Dijaki so se povezali s svojimi gostitelji, ki

Ekipa SŠ Domžale v nacionalnem parku Soomaa

jali rezultate in iskali rešitve, smo se v maju odpravili za teden dni v Estonijo. Partnerska šola Suure-Jaani v okrožju Viljandi je okrog 150 km oddaljena od prestolnice Talin, kamor smo prispeli z letalom z Dunaja, nato pa smo do Viljandija, glavnega mesta okrožja, komaj kaj večjega od Domžal, potovali z vlakom. Dijaki so takoj odšli s svojimi gostitelji, ki so jih spoznali po internetu kakšen mesec prej, na njihove domove. V naslednjih dneh smo bili v šoli v Suure-Jaaniju, ki ima le okrog 60 dijakov v štirih letnikih gimnazije, nato pa so nas popeljali po bližnji in daljni okolici. Videli smo Tartu, skrivno prestolnico Estonije in univerzitetno središče na vzhodu, polmilijski Talin na obali Baltika; šotišča okrog Viljandija ter naravni park Soomaa,

so zaradi redke poselitve živeli do 30 km oddaljeni od šole, tudi ob dejavnostih, ki niso bile usmerjene v projektno temo, temveč v odnose, npr. adrenalinski park, disco večer ali piknik. Polni odličnih vtisov, ki so žal tudi posledica nizkih pričakovanj, povezanih z nekdanjo Sovjetsko zvezo, smo se po tednu dni vračali z letalom domov. Tako smo ostali do jutra v poljskem glavnem mestu in večer izkoristili še za pohajanje po dvomilijskem vele mestu. Po letu do Dunaja naslednji dan pa smo potrebovali še nekaj ur s kombijem do domačih Domžal.

MARKO MAJCE

Marko Hatlak na OŠ Rodica

Šolsko leto 2018/2019 je bilo za otroški pevski zbor OŠ Rodica zelo barvito.

OŠ RODICA Novi pevci so zavzeto sledili tempu dela in zanosu članov, ki so petju v zboru zvesti že več let. Z našimi nastopi smo popestrili dva šolska koncerta in gostovali v domu starejših v Trzinu, vrtcu Palček na Viru ter Medgeneracijskem centru Bistrica v Domžalah. Lepo je, ko se ob teh obiskih nastopi razširijo v skupna druženja in pogovore. Ne le da podarimo našo pesem, hvaležni smo za spodbude, navdušenje in modrosti, ki nam jih naklonijo gostitelji.

Zbor se je v pomladnem času udeležil območne revije, ponovno pa z našim zvestim in odličnim pianistom Urošem Peletom tudi bienalnega regijskega tekmovanja otroških in mladinskih zborov, ki je letos potekalo v Cerkljah na Gorenjskem, od koder smo se tudi tokrat vrnili z zlatim priznanjem in posebnim priznanjem za izvedbo ljudske pesmi Drežniška (prir. Katja Gruber).

Celoletno zavzeto delo ni malenkost, saj so vanj vključeni vsi vzponi, veselje, zvedavost, moč sodelova-

nja, rast v samozavesti kot tudi utrujenost. Poplačila sledijo v dolgih aplavzih, odobravajočih besedah in kdaj pa kdaj tudi vrečkah sladkarij. Letos smo pevce za večletno sodelova-

nje nagradili z ogledom letališča na Brniku, prav vse pa s pevskim potepom po Ljubljani. Gostili so nas v Slovenski filharmoniji, kjer smo prisluhnili vaji komornega godalnega orkestra in zbora SF (člani zbora z zborovodkinjo Petro Grassi pa nam), in na Glasbeni matici, ki s svojim častitljivim, več kot 140-letnim delovanjem, ohranja vrednost slovenskega zborovskega in drugega glasbenega delovanja. Ta dan je zbor mnoge razveseljeval tudi s petjem na ladjici po Ljubljani in pred Prešernovim spomenikom ob Tromostovju.

Da je glasba, če izhaja iz iskrene srčnosti, vir veselja in volje do življenja, ob zavzetem delu, v vztrajnosti in trudu lahko tudi poklic, nas je v juniju ob svojem obisku na naši šoli spet prepričal Marko Hatlak. Koncertni harmonikar, tudi pevec in komponist, gost slovenskih in tujih odrov, se je ponovno odzval našemu vabilu. Tako kot na svojih koncertih mu je tudi v to kratkem srečanju s pevci otroškega in mladinskega pevskega zbora naše šole uspelo razviti izjemno pristen stik. Prav tako pa so naši mladi pevci s svojim iskrenim sodelovanjem in tehtno radovednostjo navdušili njega. Bilo nam je v čast, da je bil po petih letih ponovno z nami! Obenem hvaležni vodstvu šole in učiteljem spremljevalcem za pomembno podporo našemu delu.

Pozdrav iz podaljšanega bivanja

Zadnje dneve pouka tega šolskega leta smo učencem v podaljšanem bivanju OŠ Dragomelj pripravili različne dejavnosti.

OŠ DRAGOMELJ Na sadnem pikniku so si učenci sami pripravili nabodalo iz različnih vrst sadja. Na lesene palčice so natikali koščke marelic in banan ter jagode. Učenci so bili kreativni in sestavljali različna zaporedja barv in okusov, ki so jih seveda tudi pojedli. Z različnimi barvami bonbonov so učenci ustvarjali mavrice, ki so nastale na krožnikih, potem ko smo nanj nalili nekaj vode. Zagotovo bodo tudi med počitnicami staršem pokazali, kako nastane mavrica iz bonbonov.

S pomočjo gasilcev PGD Pšata Dragomelj smo pripravili učencem podaljšanega bivanja še pozdrav počitnicam. V petek, 21. junija, so na asfaltnem igrišču učenci uživali v vodni zabavi. Sprva so učenci pred vodnim curkom mrzle vode bežali. Pozneje so se prepustili užitkom hladne kopeli ter si pripravili tudi blatno kopel. Nekateri so našli svojo zabavo v bazenčku, ki so ga z vodo prav tako napolnili gasilci. Zdaj pa uživajte na počitnicah.

METKA MURN

Druženje ob družabnih igrah

Odklopi se! otroci, mladostniki: 6-15 let

Otroci, preživite čas v dobri družbi! Knjižnica Domžale vabi osnovnošolske otroke na druženje ob družabnih igrah. Druženje bo potekalo **vsak torek** in **petek** v mesecu juliju in avgustu od 10.00 do 12.00.

Vabljeni!

org.: Knjižnica Domžale

NAJPOMEMBNEJE JE, DA GLASBA PRIDE DO LJUDI

KIKA SZOMI KRALJ, KLANIRETISTKA

Kika Szomi Kralj je vse prej kot običajna najstnica, je neverjetno nadarjeno mlado dekle, ki je v svoji zgodnji mladosti izbrala ne le svoj poklic, ampak tudi poslanstvo in seveda instrument, ki jo bo vodil po njeni poti.

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Že danes je nadvse uspešna, kar dokazuje s številnimi priznanji, tako v obliki tekmovalnih diplom in prvih mest kot tudi z nastopi v orkestri, ki združujejo vrhunske glasbenike. Kika je tudi zgovorna mlada dama, ki nam je zaupala, ne le, kako je videti njeno življenje, ampak nam je dala tudi nekaj nasvetov, ki jih sicer slišimo od precej starejših sogovornikov.

Čeprav je odraščala v glasbeni družini, pa danes njen oče, uveljavljen glasbenik, priznava, da je Kika že zdaj pred vsemi domačimi na področju glasbe, in z vsakim dnem se bolj oddaljuje, stopa stopnice višje.

Tako mlada, pa uspešna mednarodna glasbenica. Kdo je Kika?

Stara sem 13 let in v bistvu zelo rada berem, igram klarinet in klavir. Rada se družim s prijatelji in zelo rada igram z očetom v glasbeni skupini Kontrabant, z Mengeško godbo in triom, ki smo ga imeli z mojima dvema prijateljema. Z 12-letnim Gregorjem Bankom in 11-letnim Juretom Krčmer smo namreč skupaj ustanovili trio ter sodelovali pod taktirko profesorja harmonike, našega mentorja Žana Legata, ki je za nas pripravil zanimiv program z originalnimi aranžmaji za harmoniko in dva klarineta. Tako smo igrali Mendelsshona, Piazzollo in Tajčeviča. Marsikdo je takrat menil, da nam ne bo uspelo izpeljati tega akademskega programa, na koncu pa smo trio KLApRipiHA celo osvojili prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju Panonnia Accordion.

Prejela si kar nekaj nagrad. Tudi posebno nagrado kot edina osnovnošolka na EMARS Master. Morda več o tem?

To je v bistvu masterclass, ki je bil lani izveden za tri instrumente, violino, klarinet in flavto. Mentor klarinetistov je bil Jože Kotar, ki je sicer tudi profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo. Na EMARS Master sem hodila celo leto, srečevali smo se skoraj vsak mesec in na koncu programa je izveden koncert, kjer so lani izbrali štiri klarinetiste, štiri flavtiste in štiri violiniste, da bi igrali z Godalnim orkestrom Slovenske filharmonije. In prav jaz sem bila ena izmed izbranih. Bilo je super, nepozabno, že ko sem bila na vajah z njimi, so bili izredno prijazni, zelo sem hvaležna, da sem lahko igrala z njimi. Da sem igrala z njimi, je zame zelo velika čast, saj te priložnosti ne dobi veliko ljudi.

Klavir bi želel igrati marsikdo, klarinet pa ni tako običajen instrument. Kako si se odločila prav zanj?

Sprva sem si zelo dolgo želela igrati violino. Ko pa sem začela hoditi na glasbeno pripravnico, sem na radiu nekega dne slišala skladbo skupine Yxalag, Odessa Bulgar, kjer je imel klarinet posebno vlogo in od takrat naprej sem navdušena za klarinet.

Prejela si tudi druge mednarodne glasbene nagrade, katere?

Pred tremi leti sem nastopila v Požarevacu, kjer sem osvojila prvo mesto in prvo nagrado. Pred dvema letoma

sem tekmovala v Varaždinu, kjer sem na tekmovanju Woodwind & Brass osvojila 100 točk, prvo nagrado in prvo mesto. V Novem Sadu pa sem prejela drugo nagrado in osebno nagrado žirije za interpretacijo skladbe slovenskega skladatelja Alojza Ajdiča. Lani pa sem tekmovala na Svirélu in Emoni, kjer sem prav tako osvojila prvo mesto in prvo nagrado, na Emoni mi je celo sedemčlanska mednarodna žirija podelila 100 točk. V Varaždinu sem nastopila tudi letos ter osvojila 3. mesto in prvo nagrado. Prejšnji mesec sem bila na tekmovanju v Ohridski biseri na Ohridu, kjer sem osvojila prvo mesto in prvo nagrado. Dan po ohridskem nastopu so me z Radia Ars povabili k sodelovanju na mednarodnem tekmovanju mladih glasbenikov Concertino Praga, ki poteka v treh etapah. Sedaj pripravljam 30-minutni program, ki ga bomo posneli enkrat novembra na radiu, potem pa bomo videli, kaj bo.

Si tudi dvakratna državna prvakinja najpomembnejšega tekmovanja za mlade glasbenike v Sloveniji – v skupini klarinet, kajne?

To je tekmovanje, ki poteka vsake tri leta za klarinet, in prvič sem se ga udeležila pred tremi leti, ko sem bila stara komaj 11 let. Letos sem se ga udeležila ponovno, bil je še večji izziv, ker sem imela težak program in sem morala kar vaditi. Ampak delo je obrodilo sadove, saj mi je žirija podelila tudi posebno priznanje za najboljše izvedeno skladbo slovenskega avtorja. Gre za pesem Šala mala Črta Sojerja Voglarja, ki je bila obvezna skladba na tekmovanju in za katero sem veliko pomoči dobila od učitelja klavirja, mojega korepetitorja. Šala mala je namreč skladba, ki mora biti šaljiva in ko jo igraš, mora zveneti, kot da jo je

zelo lahko zaigrati, a na nekaterih delih ni tako zelo lahka. Resnično vesela pa sem bila, da je to opazila tudi žirija in Mihi Nagodetu podelila posebno priznanje za zgledno sodelovanje in umetniško podporo tekmovalcu.

Od leta 2015 se udeležuješ poletnega godbenega tabora Musica Creativa, kako se na taboru izpopolnjujete?

Imamo vaje in sekcijske vaje z odmorji, ker sicer ne bi zdržali. Fino je, ker spoznaš nove prijatelje, tam sem spoznala recimo prijateljico iz Avstrije. Zaradi glasbe se ljudje povezujemo, kar je meni zelo pomembno. Vsako leto je en dirigent, ki izbere program, na taboru zelo uživam in tudi letos se veselim, da se ga bom udeležila.

Ko hodiš na tabore, imaš možnost, da se povezuješ z drugimi, kar je meni veliko dalo. Da greš na tabore, ni samo to, da igraš, ampak spoznavaš in ustvarjaš nova prijateljstva, jaz sem jih veliko ustvarila. Recimo pred dvema letoma, ko so me povabili, da se pridružim mladinskemu simfoničnemu orkestru Jugendsinfonieorchester Oberkärnten za sklop koncertov v Avstriji, sem tam stkala kar nekaj prijateljev. Ko pa pride do glasbe, pa mi je najpomembneje, da glasba pride do ljudi, da oni nekaj začutijo, ko igraš.

Kakšni so tvoji cilji na področju glasbe?

Eden mojih ciljev je, da se tehnično izpopolnim, saj v muzikalnosti sem že danes zelo dobra. Drugi moj cilj pa je, da delim glasbo in interpretacijo glasbe, vse te občutke z drugimi.

Kakšno zvrst glasbe pa najraje ustvarjaš?

Klasiko. Zelo rada poslušam in igram Beethovna, trenutno igram Rabau-

da, Sole de Concours, ki je zelo težka skladba, a jo bom vadila in mi bo na koncu uspelo.

Zelo malo mladih se zanima za klasično glasbo. Ti pa si vstopila prav v svet akademske, klasične glasbe. Te kdaj zamikajo tudi bolj sodobni ritmi, ki se jim prepuščajo mladi?

Da, to tudi rada poslušam, tudi z očetom igramo v bendu drugačno, zelo raznovrstno glasbo, nekakšen world music s primesmi etna, in v tem neskončno uživam.

Si razmišljala tudi o tem že, da bi sama ustvarjala glasbo?

Res je, s klarinetom sicer še nisem začela ustvarjati, sem pa pred nekaj meseci napisala pesem s petjem in klavirjem. Nisem pa je še predstavila javnosti, čakam, da se bo do konca razvila.

Kateri je tvoj najljubši nastop, kateri ti je pomenil največ in zakaj?

Tukaj imam pa veliko izbire. Eden mojih najljubših nastopov je bil letos aprila, ko sem igrala s Simfoničnim orkestrom Domžale - Kamnik, igrala sem Pagina d'album Michela Magnanija in bil je zelo dober nastop, tudi muzikalno sem ga zelo dobro interpretirala in ga še danes zelo rada poslušam, kar je precej redko zame, da z veseljem poslušam svoje nastope. S Komornim godalnim orkestrom Slovenske filharmonije je bil tudi super nastop, sicer nisem perfektno odigrala, a je bila super izkušnja, super je bilo igrati z vrhunskimi glasbeniki.

Verjetno je lažje pa tudi zahtevnejše po drugi strani, ker je glasba v tvoji krvi, tudi tvoj oče, bratje in sestre se ukvarjajo z glasbo, kajne?

Mislím, da bo najtežje za mojo mlajšo sestro Zsuzsiko, ki igra klasično harmoniko in je zelo, zelo dobra za svoja leta. Zame sicer je na trenutke težko, sploh ko mi oče poskuša kaj razložiti in se včasih zelo razjezim nanj, ampak na koncu se zelo dobro izide in sem vesela, da imam to možnost, da mi lahko pomaga, saj mi mogoče čez nekaj let ne bo mogel in se danes veselím teh prednosti.

Kaj pa vzorniki, po kom se zgleduješ?

Zame je eden najboljši klarinetistov na svetu Mate Bekavac, po njem se definitivno zgledujem, zelo mi je všeč kot glasbenik. Potem je tukaj Martin Frost, ki je zelo dober. Potem pa je tukaj še Nemanja Radulović, ki je sicer violinist, ampak ga zelo rada poslušam. Včasih se zgledujem tudi po očetu, ki mi je zelo pomagal na moji glasbeni poti in sem zelo vesela za to.

Kdo skrbi za tvoj glasbeni razvoj, pod mentorstvom koga ustvarjaš in se учиš?

V Glasbeni šoli Domžale sem začela z glasbeno pripravnico pri Lauri Medved Šemrov in potem vstopila v razred klarineta Karla Leskovca, kjer sem igrala kljunasto flavto dve leti, ker moji premajhni prsti še niso pokrivali luknjic na klarinetu. Najpomembnejši tvorec mojega znanja sedaj je Dimitrij Lederer, moj učitelj.

telj za klarinet, z njim in s korepetitorjem, ki mi tudi zelo pomaga, to je Miha Nagode, smo res odlična ekipa. Klavir se učim pri Blažu Puciharju, ki mi je prav tako veliko pomagal. Ogromno veselja do teorije mi je dala nova profesorica Solfeggia na šoli, Neža Žgur. Včasih grem na dodatna izobraževanja, kot je EMARS Master, kjer se učim pod mentorstvom Jožeta Kotarja.

Veliko dodatnih ur sem v našem kletnem studiu vadila tudi z drugimi odličnimi slovenskimi klarinetisti Mihom Koscem, Sašom Debelcem, Gregorjem Dermolom in Boštjanom Dimnikom.

Si osnovnošolka, imaš obveznosti v šoli, a po pouku ne greš domov, nimaš prostega časa, kot večina mladih, ampak greš ustvarjat. Koliko časa na teden ti vzame glasba?

Na začetku letošnjega leta sem bila zelo obremenjena, ker sem bila v šoli skoraj vsak dan do treh. Več kot sedemkrat tedensko imam glasbeno šolo, ob sobotah in nedeljah sicer ne, a imam ostale dni tudi večkrat na dan. Letos sem imela vsak dan glasbeno šolo. Sicer pa grem zdaj v deveti razred.

Veliko mladih ima težave, ko mora stopiti na oder, ti si odra vajena. Kaj bi svetovala svojim vrstnikom, ki imajo težavo z nastopi, kako se ti spopadaš s tremo, jo sploh imaš?

Imam, to imajo vsi, kot sem ugotovila v letih, ko igram. Za vsak nastop se mi zdi, da sem bolj živčna. Je kar pritisk, da vsi pričakujejo vse več od tebe. Po tem, ko sem zmagala na prvem tekmovanju in sem šla na naslednjega, je bil pritisk še večji, in vse to se stopnjuje.

Kar bi drugim svetovala, pa je, da pred nastopom ne pustiš drugim, da te motijo. Sama grem v kot, zamižim in izvedem dve vaji. Ena je, da se osredotočim na vsa čutila, kaj slišim, tipam, voham. To mi pomaga, da pozabim na nastop. Druga pa je, da si predstavljam, kako nastopam in vnaprej podoživim nastop. Tako spravim tremo na manjšo stopnjo.

Kako pa si razvila svoje tehnike?

Svetoval mi je prijatelj, igralec Žiga Čamernik, ki mi zelo pomaga in sem vesela, da sem imela to možnost, da me je naučil.

Kaj pa šola, kakšni so tvoji cilji za naprej?

Že od petega razreda želim naprej na KGBL, Srednjo glasbeno šolo, torej že kar nekaj časa. Ko sem bila mlajša, si nikoli nisem mislila, da bo kaj iz moje glasbe, a zdaj, ko sem starejša pa vidim, da bo.

Zelo dobra si tudi v tujih jezikih, kar ti verjetno prav pride, ko nastopaš v tujini po mednarodnih tekmovanjih. Kam vse te je odpeljala glasba v zadnjih letih?

Recimo, ko sem bila prejšnji mesec v Makedoniji, sem spoznala dva nova prijatelja, enega iz Rusije in enega iz Makedonije in sem še vedno v stikih z njimi. Sicer pa sem bila v tem času v Srbiji, Makedoniji, seveda tudi Sloveniji, na Hrvaškem, v Avstriji pa sem igrala z orkestrom. □

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

Zabavni ansambli na Domžalskem (6)

Prepletanje glasbenih poti

Kitarist Miro Sršen se spominja, da je v letih, ko so potekali na Restavraciji Pošta v Domžalah plesi, tlela celo zamisel, da bi imeli tam stalni ansambel, ki bi igral večkrat na teden, vendar pa ni bila nikdar izpeljana. Na Bledu je v hotelu Jelovica igral s harmonikarjem Tonetom Absecem, v Alp Hotelu v Bovcu leta 1966 pa kakšne pol leta s saksofonistom Tonetom Stražišarjem. Od leta 1967 je več let nastopal v baru Turist v Ljubljani. Z njim je okoli leta 1971 pel Frenk Centa, kar je bila odskočna deska za njegovo prepoznavnost v širšem prostoru. »S svojo pojavo je bil zelo privlačen in bi lahko še toliko lažje uspel, saj je bilo v tistih letih več pevk kot pevcev, zelo dobro se je znal vesti na odru. Vendar se je že zelo zgodaj odločil, da se ne bo poklicno ukvarjal z glasbo,« se spominja Miro, ki je leta 1973 za štiri leta odšel v Švico in bil med profesionalnimi 'muskontarji', zasedbe pa so se spreminjale.

Leta 1976 ustanovljen ansambel Paradox

Ime si je izmislil Miro, nastopal je do leta 1985, v Domžalah bolj malo, zato pa toliko bolj naokoli. »Na bobne je najprej igral Juka Jukić - Dragan, pozneje pa Jože Šraj - Taylor iz Radomelj, na klaviaturi pa Dragan Popović, ki ga je nadomestil Jože Resman - Štajerc iz Celja. Bas kitarist in pevec je bil Kamničan John Maurin, ki je zelo skrbel za naše večglasno petje. Veliko smo nastopali v baru Ilirija v Ljubljani, pa tudi v Savudriji.« Na Mira je nedvomno glasbeno vplival Tomaž Habe. »Še kot najstnik je bil zelo sposoben kot organizator in aranžer. Bil je zelo daljnoviden in je že zgodaj vztrajal na tem, da moramo denimo igrati Beatle. Preprosto je napisal v notah, kaj bo treba zaigrati in to smo morali na vajah in nastopih tudi storiti. Bil je strog tudi do starejših glasbenikov, saj je bil že kot mlad glasbeno zelo izobražen, posebej še pozneje, ko je obiskoval glasbeno akademijo v Ljubljani. Na njegovo šolanje je imel največji vpliv oče Stane, ki ga je postavil pred dejstvo, da mora dokončati študij, zato se je kar precej oddaljil od zabavne glasbe.« Miro rad omeni tudi Milko Vavpetič, poročeno Živulović, ki je zelo dobro obvladala klavir, vendar se je zaradi študija tega instrumenta oddaljila od zabavne glasbe.

Frenk Centa v času The Beggars posnel največ pesmi

Zanimivo je, da je Centa največ svojih pesmi posnel in se pojavljal na sloven-

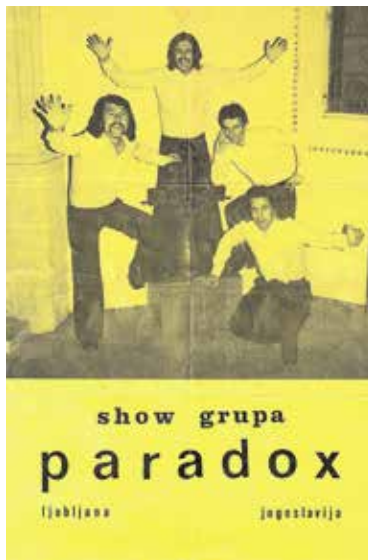
Pelikani v Hali Komunalnega centra v Domžalah 1970. – z leve: Fredi Pichler, Dominik Grmek, Cveto Okršlar, France Rihtar in Janez Klopčič

ski sceni v letih, ko je nastopal v zasedbi The Beggars. Posnetki, teh je na Radiu Slovenija 16, izhajajo iz obdobja od 1965 do 1968, največ skladateljev Mojmirja Sepeta in Jureta Robežnika, kot nam je prijazno pojasnil glasbeni urednik na Radiu Slovenija Jernej Vene, ki je pobrskal po radijskem arhivu.

Naj omenimo pesmi: Joči, Mesto nikdar ne spi, Molči nocoj, Našel sem drugo dekle, Obišči me nocoj. Lirično izvedbo Oprosti mi je napisal slovenski skladatelj, tudi Kozinov nagajenec Alojz Ajdič, besedilo pa Katja Špur. Frenk jo je zapel na Slovenski popevki junija 1966 v hali Tivoli, izvedba je dobila tretje mesto strokovne komisije. Posnel je tudi pesmi Prva lekcija, Veter in jaz in razgibano Sama, ki so jo na radiu precej vrтели, pa Zadnji list. Pesem Želja, besedilo in glasbo je napisal Jože Horvat, aranžma pa Mario Rijavec, je Frenk zapel na Slovenski popevki leta 1967 v hali Gospodarskega razstavišča v Ljubljani in postal vedno bolj iskani pevec.

Pelikani – ansambel, ki se je porodil na dvorišču

Dominik Grmek - Minč iz Stoba pripoveduje: »Moja mama Frančiška je bila izjemno glasbeno nadarjena. Zelo rada je pela in tudi na harmoniko je prva zai-grala, ko sta mi z jo očetom Dominikom kupila. V glasbeni šoli učil sem se je učil

Plakat Paradoxa med igranjem v Švici – z leve: Juka Jukić - Dragan, John Maurin, Dragan Popović in Miro Sršen

tri leta, dve leti pa kitaro. Oče je služil 'vojsko' v Boki Kotorski in zelo rad igral na kitaro dalmatinske pesmi, zato sem se začel z njo ukvarjati že zelo zgodaj. Še pred odhodom na služenje vojaškega roka leta 1967, star devetnajst let. V drugem delu, v 'prekomandi' v Virovitici na Hrvaškem, blizu madžarske meje, je bil v središču mesta bazen brez vode in v njem sem pogosto zvečer poslušal Radio

Luxemburg, ki ga je vlekel manjši tranzistor. Tako sem se zaljubil v moderno pop glasbo in pesmi tedaj izjemno popularnih Creedence Clearwater Revival (CCR), ki so mi odmevale še dolgo potem.«

Leta 1968 so po čudnem naključju pri Grmekovih na dvorišču v Stobu Marjan Ogrinc - Majč, Srečo Rihtar in Dominik začeli razmišljati, da bi ustanovili ansambel. »Najprej bi zaigrali sebi v zadovoljstvo in morda pozneje tudi drugim. Srečo je prinesel prazno škatlo pralnega praška in na njej improvizirano igral ritem tolkal. To je bila zanimiva izhodiščna točka, ki nas je potegnila naprej. Doma sem imel akustično kitaro, Marjan pa si je kmalu kupil električno. Ker sem bil edini zaposlen v Zavodu za avtomatizacijo Iskre v Ljubljani, vsi ostali so bili mlajši od mene, so šli prvi denarci za mikrofone, ojačevalce in mojo prvo električno kitaro. Kupil sem jo v Melodiji Mengeš in nanjo igral ritem, pa tudi solo. Kasneje sem nabavil sintesajzer in mnogo skladb spremljal z njim.« Fantje so spoznali, da ne morejo vaditi na dvorišču pod milim nebom, zato so se preselili na Poljsko pot v Domžalah k Marjanu Ogrincu, kjer so lahko v kleti vadili pozno v noč. »Leta 1968 smo predvsem vadili komade, ki smo jih poslušali prek plošč in radia, za katere so bila besedila znana ali smo jih pridobili na različne načine. Za večino skladb

sem akorde postavil sam, ker sem bil v bistvu neformalni vodja ansambla.«

Brez glasbene izobrazbe bi bilo težko

»Tomaž Habe nam je pozneje, ko smo se z vso opremo preselili v kletne prostore sedanjega Kulturnega doma Franca Bernika, dostikrat kaj pokazal in nam dal inštrukcije, ker je bil glasbeno izobražen. Po teh vajah smo se odločili za svoj prvi javni nastop v Kulturnem domu v Trzinu. Prvi naši zvoki so bili ugaševanje po posluhu, pozneje smo ugaševali kitare po sintesajzerju. Izbrali smo si ime Pelikani, ne vem točno zakaj, morda ker je bilo nenavadno. Plakate sem izdelal sam, šablono in pole A1 formata. Nastopali smo leta 1969, končali pa leta 1971. Problemi so nastopili, ker smo se začeli kadrovske menjavati in dopolnjevati. Sledila je vojaščina ali šolske in študijske obveznosti. Od leta 1970–71 je z nami igral Fredi Pichler. Ko je Srečo Rihtar odšel na služenje vojaškega roka leta 1970, je za bobne sedel njegov brat France. Glavni pevec je bil Cveto Okršlar, imel je veliko plošč, marsikatero besedilo je prepisal z njih. Pozneje je nekaj časa pel tudi Tone Kveder, pel sem tudi jaz, pa Janez Klopčič. Vsak je imel nek svoj komad, Let it Be od Beatlov je pel Janez. Največkrat smo igrali v kulturnih domovih v Vodich in Šentvidu pri Prevojah, pa tudi v Črnučah, Grobljah, Komendi in v Hali Komunalnega centra v Domžalah.«

Posnetki končali v smeteh

V Godbenem domu v Domžalah so pesmi, ki so jih izvajali, posneli, ko pa je Dominik prodal magnetofon, je žal trak s posnetki vrgel stran. Res škoda! »Igrali smo CCR, The Monkees, Beatle, pa Toma Jonesa, Elvisa Presleyja. Včasih sem moral kar med pavzo nastopa kaj zvariti, saj so bili problematični stiki, pa visoka napetost, ker so se naprave pregrevale.«

Tudi Pelikani so imeli težave s prevozi. »Spočetka sem z očetovim velikim osebnim avtom prevažal opremo in kitare, z drugim avtom pa so se peljali preostali člani. Pozneje smo si sposojali kombi. Marjan - Majč je nabavil ojačevalec Meazzi, jaz sem kupil Hofer, vse sem nabavljal sam in se do leta 1971 vsega naveličal. Tudi zaradi problemov, ko največkrat ni bilo pravega časa za vaje in nastope. Tistega leta sem se poročil, prodal vso 'frštekarijo' in kupil pohištvo za spalnico,« in tako se je končala zgodba s Pelikani.

JOŽE SKOK

BOOKFACE

nagradni fotografski natečaj

Sodelujte v fotografskem natečaju. V knjižnici poiščite knjigo s takšno naslovnico, ki jo boste pri fotografiranju lahko združili s svojim obrazom, telesom ali kako drugače vključili sebe, naslovnico in okolico v novo fotografijo naslovnice.

24. junij do 22. september 2019

Foto: #knjiznicaptuj več informacij: www.knjiznica-domzale.si

knjižnica DOMŽALE

MestniKino
Domžale

poletni
KINO

avgust

ZVESTI MOŠKI

8. | 10. | 17. avg

romantična komedija / L'Homme fidèle / režija: Louis Garrel / scenarij: Jean-Claude Carrière / igrajo: Louis Garrel, Laetitia Costa, Lily-Rose Depp, Joseph Engel / 2018, Francija / 75'

Osem let po njunem razhodu Abel sreča Marianne na Paulovem pogrebu. Tragični dogodek vidi kot dobro znamenje. Paulova smrt je priložnost, da spet osvoji njeno srce. A stvari so se medtem spremenile: Marianne ima sina Josepha in Paulova mlajša sestra Eve je zrasla v mlado žensko. Poleg tega začnejo na dan prihajati skrivnosti ... Drugi celovečerec igralca Louisa Garrela je sodobna komedija nravi, romantična dramedija s ščepcem suspenza, ki je prejela nagrado za najboljši scenarij v San Sebastíanu.

BILO JE NEKOČ ...
V HOLLYWOODU

16. | 18. | 22. | 24. | 27. avg

komična drama / Once Upon a Time ... in Hollywood / režija: Quentin Tarantino / scenarij: Quentin Tarantino / igrajo: Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie, Al Pacino, Kurt Russell, Timothy Olyphant, Dakota Fanning, Luke Perry, Margaret Qualley / 2019, ZDA, Velika Britanija / distribucija: Con film / 161'

Los Angeles leta 1969; na vrhuncu hipijevskega Hollywooda. Bivši zvezdnik kavbojske TV-serije Rick Dalton in njegov dolgoletni kaskaderski dvojnik Cliff Booth iščeta svoje mesto v industriji, ki je ne prepoznata več. A Rick ima zelo slavno sosedo: Sharon Tate ... Najnovejši film Quentina Tarantina je poklon zadnjim trenutkom hollywoodske zlate dobe in režiserjevo najbolj osebno delo doslej. Eden najtežje pričakovanih filmov nedavnega festivala v Cannesu.

YESTERDAY

21. (Filmsko kopališče) | 23. | 25. | 28. avg

glasbena komedija / Yesterday / režija: Danny Boyle / scenarij: Richard Curtis / igrajo: Himesh Patel, Lily James, Ana de Armas, Kate McKinnon, Lamorne Morris, Ed Sheeran, Sophia Di Martino, Joel Fry / 2019, Velika Britanija / distribucija: Karantanija / 116'

Kaj bi naredili, če nihče na svetu ne bi slišal za eno najbolj priljubljenih skupin vseh časov, vi pa bi znali zaigrati vse njihove največje uspešnice? To se po spletu nepredvidenih okoliščin zgodi mlademu umetniku Jacku Maliku, ki se skuša uveljaviti kot pevec in se čez noč znajde v svetu, v katerem skupina The Beatles sploh ni obstajala. S pomočjo agentke Debre se nastopi, v katerih Jack zapoje skladbe ene največjih skupin vseh časov, ki jih nihče še nikoli ni slišal, kar vrstijo. Potem ko se njegova slava strmo vzpenja, pa tvega, da bo izgubil svojo najboljšo prijateljico iz otroštva Ellie, ki ga je vedno podpirala in bila edina, ki je verjela vanj. Jack se znajde pred veliko dilemo - ali naj postane svetovno slaven ali naj razkrije, da skladbe niso njegove...

ANGRY BIRDS FILM 2

9. | 11. | 16. | 17. | 24. | 30. avg

animirana pustolovščina / The Angry Birds Movie 2 / režija: Thurop Van Orman / scenarij: Peter Ackerman, Eyal Podell, Jonathon E. Stewart / slovenski glasovi: Peter Poles, Miha Rodman, Štefan Kušar, Andrej Murenc, Sebastijan Cavazza, Mojca Funkl / 2019, ZDA, Finska / distribucija: Con film / 96' / **sinhronizirano, 6+**

Zabavni jezni ptiči, ki so najprej osvojili mobilne telefone in računalnike, nato pa leta 2016 še velika platna, se vračajo v kino in obljublajo še eno divjo pustolovščino. Ampak tokrat se bo sovraštvo med ptiči in pujsi zaradi nepredvidenih okoliščin korenito spremenilo - morali bodo skleniti zelo krhko (in smešno ...) zaveznitvo.

MESTNI KINO DOMŽALE

rezervacije: t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si

Ljubljanska 61
1230 Domžale

www.kd-domzale.si/kino

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Samo Rugelj

Resnica ima tvoje oči

LITERA, 2018

Romaneski prvenec Sama Ruglja je prežet z Istanbulom. Najprej v romantičnem smislu, nato žal v tragičnem. Je zelo realističen vpogled v sodobno (slovensko) vsakdanjost različnih generacij. Osrednji junak je Miha, ki se pred novim letom upokoji in se ob tem sooča z dilemami, ki jih ta življenjska prelomnica neizogibno prinese. Avtor nam ne prizanaša z grenkobo zavedanja minevanja, ki človeka v teh letih ob takih prelomnicah doleti. Miha tolažbo najde v novem cilju, branju. Odloči se, da bo končno prebral vseh sto romanov iz zbirke 100 romanov, ki se je spominja iz otroških let, ker jo je imela v lasti njegova družina. Še prej pa morata z ženo Mijo čez novoletne praznike paziti vnuke, ker gre njun edini sin, ki je plod njune spontane istanbulske ljubezni in vročega seksa na strehi hotela, s partnerko v Istanbul. Tudi o vlogi dedka ima Miha nekaj pomislekov, ki pa pri ženi Miji ne naletijo na dober odziv. Ampak življenje radikalno preseka vse Mihove dileme in pomisleke, saj se zaradi tragičnega dogodka v Istanbulu vse čez noč spremeni in podre ... Odličen roman, ki se sicer ni prebil iz širšega kroga desetih nominirancev za kresnika med prvih pet, bi si pa to vsekakor zaslužil.

Ghada Karmi

Vrnitev: spomini Palestinke

SOPHIA, 2018

Ghada Karmi je zdravnica, predavateljica in pisateljica. Od leta 1972 borka za Palestino. Rodila se je v palestinsko-sirski družini v Jeruzalemu, vse od okupacije leta 1948 živi v Londonu. »Tudi bojevnik kot sem jaz, se na koncu utrdi,« je dejala, vendar še vedno vztraja in opozarja na večni izraelsko-palestinski konflikt. V knjigi na podoben način osvetljuje vlogo, ki jo imajo po svetu razsejani Palestinci. Rojena je bila v današnjem Jeruzalemu, kjer so do ustanovitve izraelske države v miru živeli palestinski kristjani in muslimani. Ko so prišli Izraelci, so bili Palestinci iz te četrtri pregnani, njihovo premoženje in hiše zaplenjene. Izgnancem se je rodilo nekaj milijonov otrok, ki še danes ne vedo, kje stoji dom njihovih babic in dedkov, od katerih še danes mnogi hranijo ključ svoje ukradenih domov. V knjigi opozarja tudi na palestinsko oblast, ki izvaja tisto, kar od njih zahteva okupator. Kot kaže zid med Izraelom in Zahodnim bregom ni bil zgrajen le zato, da bi ločil Izraelce od Palestincev, ampak da bi ločil Palestino od Palestincev.

Ciril Kosmač

Pomladni dan

DZS, LJUBLJANA 2001

Idrija teče, se peni in razliva, hrumi, divja in poplavlja, a se tudi umiri in je tiha in klokotajoča kot tiktakanje ure, ki je ne slišimo več. Ta reka govori in pripoveduje o časih, ki so bili; ko so njeno strugo umazali vojaški škornji soških bitk, ko se je prateško zaledje ustavilo, ko so ukaze sprejemali na njenih bregovih in kuhali živež za tiste, ki še niso padli. Nato so prišli časi preimenovanja, časi, ki so bili tuji in divji v jemanju primorske zemlje. In za takimi časi je prihrumel nov škorenj vojaka. Bila so streljanja in izseljevanja, a bil je tudi boj in upor in reka je postala simbol hrumenja prihajajoče svobode. Penila se je in glasno besnela in udarjala in spreminjala strugo svoje ujetosti, dokler se ni razlila in pokazala svojo moč tujcu in izdajalcu in prijatelju in domačinu in ljubimcu in gošarju. Bili so časi, ki so zaznamovali ta trenutek in ta zdaj že trasira in določa tistega, ki šele prihaja. Kot nova voda, ki počaka, da se stara odteče. Življenje je zato reka, ki teče samo navzdol in nikoli navzgor in nazaj.

Yuval Noah Harari

21 nasvetov za 21. stoletje

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Hararijevi nasveti so opis stanja sveta in nagovor, kako osmisliti bivanje v njem, ko nas stare zgodbe

različnih ideologij in religij ne prepričajo več, novih pa ne vidimo. Zgodovina, osebna vera, tehnološke inovacije, pridelava hrane so teme, ki se jih loteva na bolj ali manj originalen način. Kritiki bi se lahko zapodili vanj, češ da so časi polihistorjev davno mimo, a prepriča s samokritičnostjo in nebahavim slogom človeka, ki verjame v težo argumenta, moč razuma in empatijo.

knjige za otroke in mladino

Gaja Kos

Migiji migajo

MIŠ, 2019

Knjiga Migiji migajo izpod peresa Gaje Kos nosi podnaslov zgodbarski vodnik za aktivno preživljanje prostega časa. Migiji so ata Migi, mami Migi, Cene Migi in Špelca Migi. Živijo v Ljubljani in vsi radi migajo, tečejo, hribolazijo, kolesarijo, rolajo ...V knjigi Migije spoznamo skozi kratke zabavne zgodbe iz njihovega aktivnega življenja. Spremljamo jih na njihovih poteh po Ljubljani in okolici ter izletih po vsej Sloveniji. Zgodbicam so dodane tudi informacije o opremi, ki jo potrebujemo za določene aktivnosti. Knjigo imenitno dopolnjujejo ilustracije Igorja Šinkovca. Knjiga je dobrodošla za vse aktivne družine, ki rade berejo, migajo in spoznavajo Slovenijo, in tiste, ki jih bo morda ravno ta knjiga spodbudila k 'miganju'.

Annie Silvestro

Prvi šolski dan

GRAFENAUER, 2019

Knjižnica je priljubljen prostor začeka in njegovih prijateljev. Tam se vsako soboto srečujejo, ogledujejo in zbirajo knjige, se kratkočasijo ... Zajček nekega dne spozna deklico Katjo. Spoprijateljita se. Zaupa mu, da bo začela hoditi v šolo. Zelo jo skrbi, ali si bo našla prijatelje. Zajček se kot pravi prijatelj odloči, da jo bo spremljal v šolo. Na poti se mu pridružio tudi druge gozdne živali. Ko živali pridejo v mesto, zagledajo veliko šolo. Bo zajčku in njegovi družini uspelo najti Katjo in nove prijatelje?

Suzanne Lang

Tečna opica

EPISTOLA, 2019

Nekega jutra se je opičnjak Jon zbudil in zazdelo se mu je, da je vse narobe. Premočno sonce, premodro nebo, presladke banane. Ni mu bilo jasno, kaj se dogaja, odpravil se je na sprehod po gozdu, da bi dognal, zakaj je tako, ampak situacija se je še slabšala. Ob živce so ga spravljali tudi prijatelji, sploh ker so namigovali, da je vse narobe, ker je Jon tečen. Močno se je uprl temu očitku in se začel truditi, da ne bi deloval tečen in jezen. Slabo mu je uspelo in počasi si je moral priznati, da je mogoče res krivo zgolj njegovo dožemanje tega dneva in ne zunanje okoliščine, ki so bile navsezadnje zelo podobne tudi dan prej. Tako si le prizna, da je res tečen in se medtem, ko tolaži gorilo, ki se je usedla na ježevca, s tem dejstvom pomiri in se zave, da ga bo tečnost verjetno podobno, kot ga je doletela, tudi minila ...

medioteka

DVD

Sodnica

(The Children act)

GO PARTNER, 2019

Film je bil posnet po scenariju Iana McEwana, angleškega avtorja knjižne uspešnice V imenu otroka iz 2015. Gre za kompleksen trk različnih verskih prepričanj, dveh generacij ter čustev in razuma. Soočenje je nadvse boleče za vse strani. Vrhovna sodnica, ki ji je tudi mar, dobi zahteven primer etično občutljive tematike. Kakokoli bo razsodila, ne bo dobro! Vse to po malem načne ne le njen mir, ampak tudi zasebnost. Film odpira neskončen niz vprašanj, s katerimi se smrtniki v življenju poklicno in zasebno srečujemo.

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

O KNJIGI IN DROGI

Nedavno sem se sestal z urednikom mojega zadnjega romana, Mariborčanom Orlandom Uršičem ...

Dočila sva se ob domžalskem izvozu z avtoceste, pred klubom Vaških Boysev. Precej ‘šlampasto’ sva drug ob drugem parkirala najini vozili in priznam, da precej otežila prevoznost ceste, ki od tu pelje proti Ihanu, oziroma konkretnije proti gostilni Mngan. Pač, ustavila sva se le, ker sva morala preložiti vročo robo iz prtljažnika v prtljažnik. Konkretnije: šlo je za dva paketa mojih zadnjih romanov Delci svetlobe, ki so junija izšli pri mariborski založbi Litera. Naj najino ‘šlampavost’ opravičim s tem, da v tistem trenutku dejansko ni bilo kakega posebnega prometa in da ves popravek ni zahteval ne vem koliko časa. Skratka, načrtovano je bilo, da preloživa pakete, si stisneva roke, nato bi šel Orlando naprej po svojih načrtih, jaz pa domov v Žeje, ko se je pripeljal mimo sam domžalski župan Toni Dragar. Pač, tako običajno to gre, ko načrtuješ, da boš neko dejanje speljal hitro in neopazno, te ob tem zasači sama najvišja oblast.

»Kaj pa vidva, pretovarjata drogo ali kaj?« naju je v hecu vprašal župan, obenem pa še okrcal za ‘šlamparijo’ na cesti.

»Pa menda res,« mu je takrat odvrnil Orlando, »knjige prekladava in knjige so ena vrsta droge.«

Po izmenjavi teh besed smo se poslovlili in odšli vsak po svoje.

Pozneje sem kar nekaj časa razmišljal o Orlandovi primerjavi knjig z drogo, pri čemer pa moram priznati, da za resno primerjavo nisem opolnomočen, saj z drogami in njihovim učinkovanjem v bistvu nisem najbolj seznanjen. Vsaj ne v praksi, v teoriji pač nekoliko bolje. Torej vem, da droga, oziroma vsaj določene med njimi, odpirajo halucinacijska videnja, podprta z domišljijo, spreminjajo pogled na svet in odpirajo vrata novim percepcijam, ter intenzivirajo ali pa otopijo senzibilnost čutil, pač odvisno od izbrane droge in verjetno tudi posameznika. Nekdo ima občutek, da so ga popeljale v nebesa, spet drugi, da v pekel. Nekaj v tem smislu sem pred desetletji še kot najstnik bral v romanih Carlosa Castanede. Verjetno bi vse te lastnosti droge, z izjemo halucinogenosti, pripisal tudi knjigam oziroma literarni fikciji. Namreč tudi branje nam odpira pogled v drugačno realnost, spreminja pogled na svet, odpira vrata novim percepcijam ter se poigrava z našimi čustvi in čutili. Vendar za razliko od drog branje vzpodbuja razmislek o prebranem, medtem ko ob svojem poznavanju drog težko trdim, da droga vzpodbuja kakršenkoli razmislek. Seveda ob knjigi odpadejo tudi druge negativne lastnosti drog, recimo bolezenska stanja, ki jih povzroča fizična odvisnost od določenih drog. Moram pa tu opozoriti, da dober roman lahko povzroči neko vrsto adiktivnosti. Namreč, ko ‘padeš vanj’, se težko odmakneš od njega, ali prekineš branje. Knjigo nosiš s seboj, kot maček vlačí naokrog svoje mlade. Bereš v postelji, na stranišču, celo ob rdeči luči v avtomobilu in ko prideš do konca, kamor si ves čas branja tako bezljal, ti je žal, da je že konec, ob čemer občutiš obliko praznine. Kar ne veš, kaj bi sam s seboj počel zdaj, ter v obupu posežeš po novem romanu bodisi istega avtorja bodisi nečem podobnem. Na vsak način hočeš podoživeteti bralni ‘šus’, prejet ob branju neke zgodbe, pa vendar iste ponovitve ni nikoli. Nekoč, pozabil sem že kje, sem bral, da je doživetje uživalca heroína

ob prvem stiku z omenjenim mamilom fantastično, nekaj najboljšega in najlepšega, kar lahko doživi. Vse nadaljnje ponovitve so iskanje tega prvega doživetja, včasih se mu približajo, pa vendar niso nikoli tako intenzivne, kot je bila tista prva omama. No, za knjigo bi težko trdil, da bralec nikoli ne presega ugodja doživetega ob branju najljubše knjige, lahko pa bi rekel, da branje dobrih knjig vodi v vedno novo iskanje doživetja v zgodbi, kar je seveda daleč od heroinske, fizične odvisnosti, pri knjigah gre pač bolj za intelektualno hedonistično odvisnost od užitka branja.

“... tudi branje nam odpira pogled v drugačno realnost, spreminja pogled na svet, odpira vrata novim percepcijam ter se poigrava z našimi čustvi in čutili. Vendar za razliko od drog branje vzpodbuja razmislek o prebranem, medtem ko ob svojem poznavanju drog težko trdim, da droga vzpodbuja kakršenkoli razmislek.

Se pa ob knjigah pojavlja še druga odvisnost, ne bralčeva, ampak avtorjeva. Kot pisatelj lahko rečem, da sem odvisen od kreiranja zgodb, ustvarjanja novih ljudi in svetov, v katerih živijo. Tu pač nimam v mislih materialne odvisnosti, saj bi, če bi se zanašal le na knjižni dohodek, verjetno že zdavnaj umrl v revščini. Govorim o odvisnosti od kreativnosti. Že ko zaključujem nek roman, se mi začnejo porajati ideje za naslednjega, izrisovati novi ljudje, ki hočejo zaživeti v njem. In včasih začutim neznosno fizično napetost, če se novega pisanja ne lotim. Lotim se ga pa seveda ne vse do momenta, ko vse skupaj domislim in, ko v meni dozori do mere, da si zaslужи biti prelito na papir. Je pa ta napetost, ki včasih, še zlasti, ko se v moj kreativni proces vmešavajo na videz nepomembne nujnosti vsakodnevnega življenja, vodi tudi v razdražljivost in nepotrpežljivost do drugih ljudi. Lahko bi rekel, da so mi v takšnih stanjih drugi ljudje popolnoma odveč, in sem najbolj srečen, če sem sam s seboj, podobno kot so odvisniki najraje sami s seboj.

Če na tem mestu potegnem črto, bi lahko rekel, da je imel Orlando kar prav, da je knjiga neke vrste droga. Sicer ne takšna, ki bi uživalca pahnila v pogubo, prej obratno: omogoči mu širši pogled na svet, nova spoznanja in skoznje osebno rast. Celo več, če prava droga jemlje razum in ubije uživalca, obenem pa njen proizvajalec z njeno pomočjo gradi svoja narko-kraljsetsva, je pri knjigi ravno obratno: bralec s pomočjo knjig gradi svoje notranje kraljestvo, medtem ko se njen avtor trudi ohraniti zdrav razum in zdrav stik z realnostjo. □

Glasba, navdih družine Kozjek

Dne 18. junija je bil v dvorani Kulturnega doma Franca Bernika glasbeni dogodek, napovedan kot zaključni koncert Blaža Kozjeka, učenca pozavne, pod mentorstvom prof. Damjana Tomažina v Glasbeni šoli Domžale.

V ospredju sta bili energija in predanost glasbi družine Kozjek. Ta družina je dala domžalski glasbi nekaj nepogrešljivih akterjev, bodisi v Godbi Domžale, v Simfoničnem orkestru ali pri liturgičnem sodelovanju. Uvodna skladba iz Händlove baročne glasbe na vodi, prirejene za trobilni kvartet, so izvedli Anže na trobenti, Blaž na pozavni, Mihael na rogu in Dominik na evfoniju. Naslednje delo je pripadalo solistu večera. Predstavil se je v skladbi J. Guyja Ropartza Piece ob spremljavi prof. Neže Žgur. V samospevu Huga Wolfa je zablestel pevec Martin Kozjek, ki je zaključil izobraževanje na KGBL in je sprejet na AG

v razred prof. Matjaža Robavsca. Na klavirju ga je spremljala Teja Komar. Zanimivo priredbo arije iz suite 3 J. S. Bacha sta izvedla Blaž in Katarina, ki je letos zaključila študij na Akademiji za glasbo in je že do zdaj pogosto sodelovala z radijskim in filharmoničnim orkestrom. Po Blaževem izboru sta bili tudi deli E. Sachse (Concertino) in Garnerjeva Misty. V obeh je pokazal, da dobro obvlada tehniko, z občutkom za fraziranje in lepim tonom. Večer je še enkrat popestril trobilni kvartet. Posebnost večera pa je bila country skladba Nelsona Blue Eyes Crying. Ob spremljavi dveh kitar in medigro orglic sta zapela mati Ksenija

in oče Janez, ki sta vsem že v zibko položila ljubezen do glasbe in vsem sedmim otrokom stala ob strani v njihovem glasbenem razvoju. Zaključek večera je izzvenel vokalno. Vsa družina se je izkazala v Ipavčevi zborovski pesmi: Ej, tedaj in Venturinijevi Nocoj pa, oh, nocoj. Navdušenemu aplavzu je sledil dodatek polke na pozavni in zborovske Ave Marije rodiškega skladatelja Lojzeta Mava.

Večer je bil praznik dobre glasbe, hkrati pa velik praznik družine Kozjek, katere najmlajši član se je podal na pot glasbe, ki je bogatila in še bo vezi družine Kozjek.

TOMAŽ HABE

Čudovito glasbeno doživetje

Devetega junija je v njihovi domicilni dvorani Kulturno društvo Mlin Radomlje z izvajalci Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik priredilo koncert glasbe iz muzikalov, ki sta jih napisala skladatelj Richard Rogers ter scenarist in avtor pesmi Oscar Hammerstein II.

Visokokvalitetne melodije z odlično instrumentacijo so bile ob operetni glasbi v šestdesetih letih kar redno na programih radia, mesta pa so prevzele popevke in sodobnejši pop muzikali. Iz te zakladnice je povezovalac in idejni vodja projekta Nejc Lisjak izbral skladbe petih izmed enajstih najpopularnejših muzikalov. Najprej smo v izvedbi orkestra z dirigentom Slavenom Kulenovičem slišali uverturo iz muzikala Oklahoma, pozneje pa še iz muzikala Carusel. Vrtljak, za katerega je skladatelj menil, da je njegov najboljši, Južni pacifik 1949 s havajskim pridihom, Kralj in jaz 1951 z rahlo eksotiko in njun najpopularnejši Moje pesmi, moje sanje, oziroma v originalnem naslovu The Sound of Music (1959). Slednji je bil na Slovenskem kar nekajkrat uprizorjen, v letu 2013 tudi v izvedbi KD Mlin Radomlje v režiji in tekstovni obdelavi Nejca

Lisjaka. Žal tudi razpoznaven naslov DO – RE – MI ni privabil v zgodnjem večernem terminu toliko publike, kolikor bi si ga odlični izvajalci želeli. To sicer ni pokvarilo odličnega razpoloženja ter dobrih izvedb pevcev, Petre Čebulj, ki je bolj blestela v igralski prepričljivosti in zelo živimi karakternimi izvedbami poleg skladb I Can't Say No še I'm in Love in del vloge iz Moje pesmi, moje sanje. Moške vloge je iz vseh naštetih muzikalov interpretiral Klemen Torkar, za katerega menim, da se kot karakterni operni pevec odlično izkaže s prodornim in spevnim in mikrofonu všečnim tenorjem v specifični vlogi pevca muzikalov. V ljubezenskem songu If I Loved You se je odlično izkazala Gaja Sori, prav tako v solističnih Mr. Snow, pozneje še Hello Young Lovers in v zaključku še v vlogi Marije. Z lepoto glasu in interpretacijami je večer obogatila še Zala Hodnik v

pesmih Balei Hali, Somthing Wonderful ter v Climb Every Mountain. Orkestru je ob zaključku sezone 2018/19 ta program nudil kar nekaj novih izzivov. Odličnega vtisa niso pokvarili redki drobni spodrsjlaji, ki so jih z dirigentovo pomočjo, ki je tenkočutno spremljal vokalne izvedbe, hkrati pa dopustil tudi orkestru, da predstavi bogato paletto Rogersove instrumentacije, dobro izvedli. Moram pohvaliti kar vse instrumentaliste, ki so že kar v dopustniškem času ob odličnem sodelovanju obeh prvih violinistov – predstavila sta se z orkestralnimi soli Karel Žužek in Branka Bečaj –, izkazali, da obvladajo tudi to zvrst glasbe. Pohvala velja seveda tudi predsedniku orkestra Mihi Kozjeku. Upam, da bo orkester ta koncert ponovil v jesenskem času ob polni dvorani navdušenih poslušalcev.

TOMAŽ HABE

S pesmijo v poletje

Koncert Moškega pevskega zbora CZR Domžale s prijatelji

MOŠKI PEVSKI ZBOR CZR DOMŽALE Vsi smo za enega, eden za vse, je delček uvodne pesmi, s katero je Moški pevski zbor Centra za zaščito in reševanje Domžale pod naslovom S pesmijo v poletje prav na prvi poletni dan začel letošnji koncert. Pevci so z gosti pripravili prijeten poletni glasbeni večer, ki ga je povezovala Romana Božič, ki je ob predstavitvi zbora povedala, da pevci ob opravljanju vseh odgovornih profesionalnih nalog najdejo tudi prostor in čas za druge dejavnosti, med njimi tudi za petje v edinstvenem zboru v Sloveniji, za katerega je dal pobudo Bogdan Potočnik leta 2010. Zbor vodi umetniški vodja Primož Leskovec.

Ob 20-letnici nekdanjega Centra požarne varnosti Domžale so fantje uradno prvič pokazali svoje pevske zmogljivosti, od tedaj pa jim vsako leto lahko prisluhnemo na dobrodelnem koncertu Gasilske zveze Domžale. Pesem je ostala njihova zvesta spremljevalka tudi po reorganizaciji v letu 2014, saj tudi v okviru javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale fantje uspešno prepevajo – v svoje veselje in v veselje vseh, ki jim radi prisluhnemo. V zboru pojejo poklicni gasilci Matjaž Korošec, Herman Šlibar, Matjaž Hribar, Jernej Kovač, Luka Pušnik, Robert Koščak, Jani Jeraj, Marjan Bolhar, Robert Hrovat in Matija Korošec.

Vrtec ogradila bodem, Pod to goro zeleno, V dolini tihi, Tri planike so le nekatere od pesmi, ki so jih pevci za-

peli v prvem skoraj polurnem delu koncerta. S petjem so obiskovalcem povedali, da imajo najraje slovenske pesmi. Za njimi je zapela ženska klapa Kamelije. Dekleta prepevajo že tri leta, vodi pa jih Primož Leskovec. Za njimi je že več koncertov, med njimi tudi samostojni koncert. V pesmih se prepletajo kombinacije dekliških glasov in citer ter drugih glasbenih instrumentov, najdemo pa tudi kombinacije tradicionalnega in svežega, kar vedno znova navdušuje.

V drugem delu koncerta so poslušalci še enkrat prisluhnili gostiteljem – Moškemu pevskemu zboru CZR, za njimi pa Tamburaškemu orkestru Vrhpolje, ki igra in poje že 33 let. Glasbenike družijo veselje do glasbe in igranje na tamburice. Zdaj že vrsto let orkester vodi Milan Kontarček, ki je z orkestrom nastopal na številnih prireditvah, tudi širše po Sloveniji. Zaigrali so tri skladbe Oliverja Dragojevića, skupaj s kla-

po pa so se nam predstavili tudi z eno najbolj znanih slovenskih skladb, Poletno nočjo. Navdušili so tudi z znanim dalmatinskima Samo simpatija ter Vino in kitare. Pred koncem je zbranim na najdaljši poletni dan spregovoril Andrej Jarc, direktor javnega zavoda, in izpostavil pogum gasilcev, ki so vedno pripravljeni pomagati, ki se stalno strokovno izobražujejo in sodelujejo z vsemi, ki skrbijo za zaščito in reševanje, saj brez sodelovanja ne bi šlo. Zahvalil se je za prijeten večer in vsem zaželel še naprej prijeten poletni večer ter brezskrbno poletje.

Gostitelji so goste razveselili s cvetjem, vse s prijetnim druženjem, za konec pa vse v dolgo, vroče in prijazno poletje pospremili s skupno zapeto ružo rdečo in prepričanjem, da bo tudi zaradi naših profesionalnih in vseh gasilcev poletje varnejše.

VERA VOJSKA FOTO: MIRO PIVAR

22. junijski večeri pod zvezdami

Najbolj vztrajni obiskovalci gledaliških predstav tako v letnem gledališču kot v kulturnem domu v Dobu se zanesljivo radi spominjamo srečanj gorenjskih komedijantov.

KULTURNO DRUŠTVO JOŽEF VIRK DOB Kar dve desetletji je številne amaterske gledališke skupine v Dobu gostilo Kulturno društvo Jožef Virk Dob, ki že več kot sto let bogati kulturno življenje v Dobu in okolici. Omenjena kulturna srečanja so nadomestili junijski večeri

omogočiti zaljublencem brezmejno srečo. Obiskovalci smo se prisrčno nasmejali ob množici komičnih situacij, ob koncu pa eno najbolj inteligentnih in najbolj učinkovitih situacijskih komedij vseh časov nagradili z gromkim aplavzom.

medijo Komet prihaja predstavila Odrasla gledališka skupina Kulturnega društva Jožef Virk Dob in tako nadaljevala s tradicijo komedij, ki vselej navdušujejo obiskovalce. Le malokrat se zgodi, da je dvorana kulturnega doma na Močilniku premajhna za vse obi-

pod zvezdami, ki so tudi v letošnjem začetku poletja v Dob prinesli veliko smeha in prijetnih trenutkov. Vikend komedije med 21. in 23. junijem 2019 se je kar malce podaljšal, saj je bila 25. junija 2019 v letnem gledališču, še prej pa pri pomniku državnosti v parku pod Močilnikom, osrednja občinska prireditev ob dnevu državnosti, ki je bila tudi letos zelo dobro obiskana.

Prvi večer komedije, vsi trije so bili zaradi slabih vremenskih napovedi v kulturnem domu, je v Dob pripeljal Gledališko društvo Kontrada Kanal, ki se je na prijetnem primorskem prizorišču pod režiserskim vodstvom Petra Harla predstavilo z eno najbolj znanih Molièrovih komedij Skapinove zvižaje. V glavni vlogi prebrisanega služabnika je nastopil Radovan Pušnar, ki so mu zvesto sledili junaki tipične komedije s številnimi komičnimi situacijami in srečnim koncem. Prijeten večer, poln smeha ob obilici zvižaj, s katerimi Skapin rešuje situacije in z njimi pravzaprav doseže oba cilja: kaznovati gospode, ki si domišljajo, da jim pritiče neomejena oblast, in

Ljubezen na predzadnji pogled so, po napovedi vsebine komedije, najbrž z večjim zanimanjem kot predstavniki moškega spola, pričakovale predstavnice lepšega spola, saj je obetala izkušnje iz iskanja novega moža. Najbrž je bila večina po končani predstavi, v kateri je glavna junakinja obljubljala kar nekaj izkušenj iz prizadevanja – kako deset let po smrti moža najti novo 'žrtev', zadovoljna. S predstavo KD Domovina, pred leti razglašeno kot naj ljubiteljsko gledališko skupino na Primorskem, zanesljivo, malo manj pa najbrž s ponujeno izbiro. Ampak nasmejali smo se vsi. Režiserka Edita Frančeskin nam je, skupaj z Darjo Krkoč, Matjažem Skončnikom in Mitjo Cunja pripravila uro in pol smeha, k čemur so prispevali predvsem čisto resni snubci v različnih preoblikah, s svojim navdušenjem nad imenitnimi kandidati, ki si ga je delila s pokojnim možem, pa tudi vdova Nineta. Ob bučnem aplavzu smo ji vsi privoščili pravo srečo z zaljubljenim sosedom, ki naredi prav vse, da pride do cilja.

Tretji večer pod zvezdami je bil posebno težko pričakovan, saj se je s ko-

skevalce, željne ljubiteljske kulture in smeha. Tokrat se je, saj je bila dvorana napolnjena zvrha in čez, obiskovalci pa po dobri uri in pol nasmejani, navdušeni nad predstavo Komet prihaja. Kometa sicer nismo pričakali, smo pa odlično igro domačih gledališnikov, ki so nas zabavali in velikokrat povzročali salve smeha. Zgodbice in zgodbe so se med seboj prepletale in zapletale v pričakovanju kometa. Ta je povzročil bistvene notranje in zunanje spremembe nastopajočih oseb, ki si so ob koncu predstave zaželele še več kometov, srečni konec brez komet pa je povzročil prave ovacije in navdušenje nad predstavo v režiji Miloša Starbka. Tako Odrasli gledališki skupini Kulturnega društva Jožef Virk, ki za predstavo zasluži vse čestitke, kakor tudi vsem sodelujočim pri pripravi in izvedbi letošnjih Junijskih gledaliških večerov pod zvezdami hvala lepa. Bilo je veselo, bilo je odlično zaigrano, sodobno in navdušujoče. Nasvidenje pod zvezdami v juniju 2020!

VERA VOJSKA

FOTO: KD JOŽEF VIRK DOB

Nov zlati rog

Letošnje mednarodno tekmovanje lovskih rogistov v organizaciji Spodnjeavstrijske lovске zveze je potekalo v kraju Wieselburg v gradu Weinzierl 21. in 22. junija 2019.

KD DOMŽALSKI ROGISTI Kot vsa zadnja leta smo se Domžalski rogisti, ki igramo na Es rogove, prijavili in tekmovali v težki težavnostni skupini in s 494 točkami osvojili zlati rog, na katerega smo zelo ponosni, saj je odsev skrbnih priprav pod vodstvom dirigenta Daniela Savnika, od prijave na tekmovanje v mesecu februarju 2019. Vsako leto se za mesto ali dve povzpemo na mednarodni lestvici najboljših skupin lovskih rogistov in občutek ob povratku domov je vsako leto odličen.

Na tekmovanje smo odšli, po našem prepričanju, zelo dobro pripravljeni, tudi s potrdilom Lovske zveze Slovenije, da predstavljamo slovensko lovsko glasbeno kulturo v mednarodnem prostoru. Od prijave do tekmovanja smo imeli petnajst intenzivnih vaj, na katerih smo se poglobljali v detailje tekmovalnih skladb. Poleg dveh obveznih skladb, to je lovskega signala Damjak je mrtev in Avstrijska lovška koračnica, smo po našem izboru zaigrali še težavnostni stopnji primerno Lackenhofer lovsko polko, s katero smo poželi velik aplavz prisotnih poslušalcev in tekmovalcev.

Seveda smo bili na nastopu tudi praznje oblečeni v novih lovskih uniformah, ki so nam jih omogočili nabaviti zvesti donatorji, med njimi Občina Domžale, Krajevni skupnosti Simona Jenka in Slavka Šlandra, NK Domžale, Sam Jarše in CČN Domžale - Kamnik.

Celotno izvedbo projekta tekmovanja v Avstriji (stroške prijavnine, prevoza in nočitev) pa smo lahko prek odobrene prijave na razpisu uresničili s pomočjo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD), za kar se jim, kakor tudi vsem donatorjem, najlepše zahvaljujemo.

Če se primerjamo z drugimi tekmovalnimi skupinami, ugotavljamo, da smo relativno maloštevilni, ker veči-

no skupin sestavlja od deset do dvanajst nastopajočih, ki imajo tako lahko močnejši in polnejši 'sound'. Nas pa je v najboljšem primeru le sedem. Zato si nadalje želimo pridobiti še nekaj mladih rogistov, ki bi dopolnili naš sestav in ne nazadnje pomladili naše vrste.

Pred nami so zaslužene počitnice, misli pa nam že uhajajo, ohrabrene z lanskega drugega evropskega prvenstva na Slovaškem, na tretje evropsko tekmovanje na Poljskem prihodnje leto. Vendar je vmes še nekaj če-jev, za katere bomo morali, ob podpori naših donatorjev, še poskrbeti.

Seveda pa naš cilj ni samo udeleževati se tekmovanj, saj nastopamo tudi na prireditvah v organizaciji Lovske zveze Slovenije, lovskih društev, poskrbimo za dobro razpoloženje starostnikov po domovih za ostarele, z najmlajšimi po vrtcih zapojemo tudi kakšno pesem o zviti lisički, pa da mi smo lovci, zgodaj vstali, vsak svoj rog na ramco djali in še kaj bi se našlo. Povsod smo lepo sprejeti, kar nam daje nove energije za naše delo.

TINE PAVLI

TAJNIK KD DOMŽALSKI ROGISTI

Lepo je biti muzikant, 2. del

Veselite se, radost, srečo vam želimo ...

... tako igra in poje v eni od številnih skladb Ansambel bratov Avsenik s pevci in pesem še kako izraža voščilo, ki ga Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, ki letos praznuje prvih sedem desetletij ustvarjanja, podarja obiskovalcem letošnje domače predstave na Studencu.

Čeprav s skoraj enakim naslovom kot lanska, ima letos drugačne junake, ostaja pa zgodba o ansamblu, ki je neizbrisno zapisan v zgodovini slovenske narodno zabavne glasbe, pravzaprav bi lahko zapisala, ki postavlja spomenik vsem, ki so se, se in se bodo ukvarjali s slovensko narodno-zabavno glasbo. To v predstavi čudovito predstavlja ansambel Fantov pet, enako pa so bili aplavza deležni tudi vsi drugi, ki so na studenskem odru zapeli katero od poznanih Avsenikovih melodij.

In če je bil v lanski igri z glasbo Slavka in Vilka Avsenika, obakrat je glasbeni producent Slavko Avsenik ml., v ospredju zgodba ansambla Fantov pet – drugi del predstavlja življenjske zgodbe posameznikov, ki so različno povezani z glasbeniki. To so: gostilničar Karel (Konrad Pižorn - Kondi), ki nasmeje, pa naj bo v zakonski posredovalnici, gostilni, pri telovadbi, učenju plesa ali pri osvajanju tete Mici, njegov sin (Gregor Rihar), župan (Jure Sešek), teta Mici (predvidena Brigita Hrovat – bravo Urša Sešek, ki je igralko zaradi slabega počutja na premieri zamenjala zadnji hip) in drugi, ki so znali razvedriti občinstvo, željno humorja in vedrih melodij. Nadaljevala se je tudi zgodba vodje ansambla Mihe (Jernej Gašperlin) in njegove družine: žene Andreje (Ana Plahutnik), hčerke (Eva Majdič), očeta (Jože Vunšek) in mame (Pia Brodnik), pa tudi članov ansambla in pevec: Grega Čepon, Klemen Brečko, Blaž Prašnikar in Matej Kravcar ter Lidija Križnik, Tone Habjan in Tina Debevec), ki so v pripravah na podelitev velike Avsenikove nagrade pridno vadili ter predstavili vrsto nepozabnih Avseniko-

vih melodij. Te smo lahko slišali tudi v vokalni izvedbi (Komorni pevski zbor Šutna Kamnik, Peški oktet – zborovodja Karel Leskovec). Salve smeha je vzbujal francoski kuhar (Primož Krt), zaploskali smo ob poroki gostilničarja Karla s teto Mici in se kar malo ustrašili, ko ga je – morda tudi zaradi prevelike sreče, 'zadela kap', ki jo je pravzaprav pregnal ansambel s čudovito zaigrano in zapeto Veter nosi pesem mojo. Sploh se nismo čudili, da ga je pesem 'prebudila', da je ob koncu skoraj vstal od mrtvih in bil skupaj z vsemi prijatelji navdušen nad slovesno podelitvijo Avsenikove nagrade. Igra je uspela, konec je bil srečen in srečna bo tudi prihodnost, dokler bo živela Avsenikova glasba, posebno še, če bomo vedeli in se zavedali, da za srečo človek ne potrebuje denarja, temveč razumevajoče in ljubeče ljudi okoli sebe. Ob koncu premiere so zadovoljni obiskovalci z glasnim aplavzom ob zvokih Golice pozdravili še preostalo vrsto igralcev, pevcov in plesalcev, med njimi mnogo mladih: avtorja domače gledališke predstave Andreasa Brandstätterja, režiserja Lojzeta Stražarja, vodjo predstav in akviziterja Franceta Stražarja, pa tudi vrsto ostalih sodelavcev, ki so že desetletje ali celo precej več nepogrešljivi pri domačih gledaliških predstavah.

Seveda ne gre brez pohvale glasbenikom, ki so s svojim igranjem popestrili odmori med prizori, pa tudi brez iskrene pohvale vsem ostalim, ki so kakorkoli prispevali k še eni uspešni domači gledališki predstavi, s katero Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan tudi v jubilejnem letu navdušuje tisoče obiskovalcev, ki vsi po vrsti pritrjujejo, da bo tudi zaradi obeh predstav Lepo je biti muzikant Avsenikova glasba živela večno. Čestitke vsem, ki so tudi letošnje poletje prinesli veselje, radost in srečo na Studenec, kjer si želimo: Naj povsod bo sonce, naj povsod žari, veselje naj budi!

VERA VOJSKA

19

kulturni
poletni
festival

Studenec

Krstna izvedba domače gledališke predstave
Andreas Brandstätter

Lepo je biti muzikant
II. del

Igra z glasbo Slavka in Vilka Avsenika

Ponovitve:
3., 4.,
8., 9., 11.,
15., 16. avgust,
vse predstave ob 21. uri.

OPERA
BALET
LJUBLJANA

Bedřich Smetana
PRODANA NEVESTA
Komična opera v treh dejanjih

petek, 30. avgust ob 20. uri

Poletno gledališče Studenec

poletno.gledalisce.studenec

www.studenec.net
Info: 051 61 61 51 in 051 61 41 41

KULTURA

Zapeli so nam

Z letnim koncertom je sezono 2018/19 16. junija v dvorani Kulturnega doma Franca Bernika zaokrožil Domžalski komorni zbor.

DOMŽALSKI KOMORNI ZBOR Letošnje delovanje je že kar utečeno po Božičnem projektu skupaj s kamniškim zborom Cantemus. Oba zboru vodi zborovodja Gregor Klančič. Dvorano so napolnili predvsem tisti poslušalci, ki so željni dobrega, kvalitetnega in zvokovno polnega zborovskega zvoka. V želji, da bi program čim uspešneje predstavili, kajti dela so bila kar zahtevna, so izvedli manj skladb, kakor so jih za ta koncert študirali. Zato sta se v koncept koncerta lepo vklopila gosta večera, Duo Claripiano s Tatjano Kaučič in Dušanom Sodjo z izborom dveh del, ki sta tudi na njuni zgoščenki in s katerima sta se predstavljala tudi evropskemu občinstvu. Program je dobro in tenkočutno napovedovala in povezova-

la Helena Urbanija. Prve tri pesmi iz ustvarjalne mape skladatelja Tomaža Habeta so obdelave ljudskih. Pesmi spadajo med tehtnejša skladateljeva vokalna dela. Zbor se jih je zavzelo lotil, saj je bilo v petju čutiti veselje in željo do perfekcije, ki pa jo dirigent v prihodnjem delu lahko doseže, saj imata tako zbor kot on vse kvalitete za doseg zastavljenega cilja. Slišali smo po belokranjskih motivih komponirano Hod te k nam na kres, po napevu iz Medimurja Vsako jutro, vsako noč in prekmursko Ne de mi več rasla travica zelena. Na slednjo je bila vezana tudi rapsodija Zeleno, ki te ljubim zeleno v izvedbi Duo Claripiano, ki je v krasni interpretaciji in odlični akustiki dvorane polno zažvela.

Drugi del koncerta je bil namenjen ustvarjalnosti Janija Goloba. Krstno so predstavili Balado o repici na zahtevno v dialektu napisano besedilo Vlada Žabota. Ob odlični klavirski spremljavi Tatjane Kaučič in Nataše Štokelj je dirigent novo delo uspešno predstavil publiki. Golobovo glasbo sta v Treh prekmurskih pesmih ponovno predstavila v vseh dinamičnih in agogičnih niansah odlična muzika Tatjana Kaučič in Dušan Sodja. Slišali smo: Pojmi poj, poj mi droubna ftica, Ne ouri, ne sej in Gnes je en lepi den. Zaključek je ponovno pripadal zboru, ki je v dobrem ritmu in pulzu, ujetemu v jazzovskih harmonijah, poustvaril mašo Boba Chilotta. Iskrene čestitke zboru in dirigentu za lep koncertni večer.

TOMAŽ HABE

Zgodbe iz Kofutnikove domačije (16. del)

Dopolnitev prispevka o sorodnikih, ki so delali v slamnیکarskih tovarnah po svetu

Že dobro leto pišemo zgodbe iz Kofutnikove domačije iz Srednjih Jarš, ki so vam – vsaj upamo tako – ilustrirale življenje nekoč na obrobju Domžal konec 19. in v začetku 20. stoletja z osebno pripovedjo prebivalcev te hiše – družine Giovanelli. Namreč, v okviru priprav za ohranitev ene izmed redkih najstarejših lesenih hiš na domžalskem območju smo v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale pripravili interpretacijski načrt z naslovom Kofutnikova domačija kot ekomuzej, v katerem osrednje mesto zavzema zgodba župana Johana Giovanellija, ki pa je močno povezana tudi s slamnیکarstvom. V njegovi ožji družini je bilo kar pet družinskih članov, ki so delali v slamnیکarskih tovarnah v Domžalah, po Evropi in v New Yorku.

Zapisali smo že, da se je v družini Johana Giovanellija starejšega in Marjane Habjan rodilo sedem otrok, od katerih jih je preživel le pet. Mati Marjana je delala kot sezonska slamnیکarica v evropskih mestih. Trije otroci – Franca, France in Lovrenc so odšli delat slmnike v Ameriko, Franca in France leta 1906, Lovrenc pa leta 1920. Vsi trije so bili poročeni, imeli so družine in nihče se ni vrnil domov. Iz pisma, ki so jih sorodniki in prijatelji v letih 1922–1929 pisali v Srednje Jarše, razberemo, da je bila družina zelo povezana, skrbeli so drug za drugega tako z nasveti in navodili, kot materialno – iz Amerike so v Jarše redno pošiljali denar in stvari (predvsem obleke), v nasprotno smer pa kaj malega, kar je spominjalo na domače kraje – lipov čaj, posušene gobe ... Zelo zanimiva so poročila o tamkajšnjem socialnem življenju, tudi o tem, da je bila domžalska skupnost na tujem močno povezana. V pisnih spregovorih tudi o časih, ko je bilo težko dobiti delo in da življenje v Ameriki ni bilo tako enostavno, kot so si predstavljali doma.

Ameriška pisma s Kofutnikove domačije nam odpirajo le majhno nišo iz življenja Kofutnikovih tako v Ameriki kot doma v relativno kratkem obdobju, a so za raziskovanje zelo dragocena. Poslane fotografije so ohranjale žive podobe ljudi, ki so si bili blizu, sporočale so o pomembnih dogodkih ter tudi prinašale podobe preživljanja prostega časa in okolja, v katerem so živeli. Ker nam danes slamnیکarji ne morejo sami pripovedovati svojih življenjskih zgodb, so pisma edini dokumenti, skozi katera lahko dobimo vpogled v njihovo življenje, njihov način razmišljanja in medsebojne odnose, kot so jih opisali sami. Fotografije pa ostajajo dokument o tem, kaj jim je bilo pomembno, da pokažejo svojcem.

Kofutnikovi izseljenci v Ameriki – Franca, France in Lovrenc, okoli leta 1922. (Arhiv KDFBD)

Otroci Lovrenca Giovanellija z inštrumenti okoli leta 1926. (Vir: Arhiv KDFBD)

Odraščajoči otroci. (Vir: osebni arhiv M. Urankar in J. Jerman).

Zgodba o življenju Kofutnikovih slmnیکarjev v Ameriki pa je v zadnjem času dobila svoj epilog. Pri branju zgodb, objavljenih v Slamniku, sta se na nas prijazno obrnili bralki, ki želita dopolniti pomanjkljivosti v povezavi z družino Lovrenca Giovanellija, ki je odšla 's trebuchom za kruhom' v New York. Bralki sta potomki Lovrenčeve žene Francke Kralj in v družinski zapuščini hranita nekaj pisem in fotografij, s katerimi vam skupaj razgrinjamo do zdaj nenapisano nadaljevanje 'ameriške' zgodbe domžalskih slamnیکarjev.

Lovrenc Giovanelli se je rodil 10. 8. 1891 kot šesti otrok po vrsti. V mladosti je delal kot mlinar in slmnیکar. S Frančiško (Francko) Kralj iz Zgornjih Domžal se je poročil 9. 1. 1915. V Ameriko sta odšla pet let pozneje, pri Franckini sestri Ani pa sta pustila dve hčerki, Frančiško (rojena leta 1916) in Valentino. V ohr-

njenem pismu iz zapuščine Kofutnikovih beremo Franckino poročanje o delu in življenju v New Yorku (Brooklyn, 12. 5. 1922): »Midva se imava po navadi, zdrava sva, delava oba, od jutra do noči sva v fabriki. Zvečer pa doma delava in tako nama gre hitro čas naprej, zato pa ne smete zameriti, ker bolj malo piševa. Saj smo sami Kranjci skupaj v fabriki, nas je gotov kakih 60, tako da nam ni dolgčas. Ob nedeljah pa smo največ s Franco in Mihom (Lovrenčeva starejša sestra in njen nož) skupaj, se malo na travo peljemo ali pa v kako gmajno, posebno sedaj, ker je že tukaj v mestu zelo vroče, da se malo pofrišamo. Druge zabave tako ni v Ameriki ... Po otrocih nama je pa čezdalje bolj dolgčas, naj raje bi jih kar sem vzela, pa malo morava še počakat. Ali kaj v Jarše pridejo z njima? Jaz sem jim že pisala, ker vem, da imate sedaj veliko dela, da vam bojo prišli pomagat ...«

Češminov park
Kopalnišče Domžale
Vir /bar Sahara/
Vir /pri leseni skulpturi v parku/
Šumberk /ob brvi čez Kamniško Bistrico/
Homec /počivališče ob peš brvi/
Dob /park Močilnik/
Domžalski dom /na Mali Planini/
Ihan /igrišče/

Tri leta pozneje, maja 1923, sta starša poskrbela, da se je družina spet združila. Dokumente za hčerki je urejal Lovrenčev brat Johan Giovanelli. Tako beremo iz uradnega pisma iz leta 1923: »Po naročilu g. Lovrenc Giovanelli, 151 Harman St. Brooklyn, N. Y., vam priloženo pošiljamo listine, s katerimi skušate dobiti dovoljenje za potovanje v Ameriko za njegove dve hčerki Frančiško in Valentino Giovanelli in Nežo Yokan, katera jih bo spremljala, čim bodo tamošnje oblasti pričele sprejemati prošnje za potne liste. S slovenskimi izjavami vložite prošnje za potne liste pri domačem županstvu ali okrajnem glavarstvu. Ko dobijo potne liste, naj gre Neža Yokan z istimi in dvema angleškima listinama osebno k amerikanskemu konzulu ter vzame potrebne slike seboj, da tudi on njih potne liste podpiše in potrdi. Ostali 2 listini, na katerih je naša opazka, pa naj prinese seboj, da jih bo za – mogla pre-

nam še ni blo in hvala Bogu, toda delat moramo zmeraj in doma imam dekle, da mi otroke merka. Neža mi malo pomaga v gospodinjstvu. Angleškega jezika sem se popolnoma privadila, toda otroci morajo pa tudi vsi kranjsko govoriti.«

Z leti so otroci odrasli in ju redno obiskovali – na ohranjenih fotografijah jih lahko opazujemo, kako so bili razvrščeni po velikosti. Lovrenc je imel težave s srcem. Kdaj je umrl, ni znano, po ohranjenih fotografijah lahko sklepamo po letu 1948. Otroci so se poročili, imeli otroke, stanovanja, službe in situirano življenje. Johan je potoval po vsem svetu, saj je delal v tobačni industriji. V pismu iz leta 1969 Francka piše, da živi sama v štirisobnem stanovanju. Strah jo je kriminala, ki ga je mnogo v Ameriki. Omenja, da ji je 75 let in da je upokojena že enajst let. Zapisala je še: »Pri slmnیکih ni več dela, vsi nosijo rute

Zakonca Francka in Lovrenc Giovanelli s sinom Edijem leta 1946 na strehi stanovanjske hiše v New Yorku. (Vir: osebni arhiv M. Urankar in J. Jerman).

dložiti naselniški oblasti dospešvi v New York. Vas vljudno pozdravljajoč ostajamo s spoštovanjem, Frank Sakser State Bank.« Z naslednjim pismom sta Johanu poslala 340 dolarjev za dve ladijski karti za hčerki in njuno spremljevalko ter zapisala: »Nežiki pa le povej, da jo oba prav lepo pozdraviva in da že komaj čakava, da nama bode punčke sem pripeljala, saj tukaj ji bode dobro in vem, da bode prav zadovoljna, ko bode tukaj.«

V Ameriki so se zakoncema rodili še trije sinovi: Edi, Henrik in Johan (tudi Janček in Žan). Valentino (Tincin) pa je še kot deklico povozil avto. Iz Francinega pisma leta 1935 beremo: »Hčerka Fani je dopolnila 9. marca 19 leto ... ubogo Tincinco smo zgubili, ki še danes žalostujemo zanj in starejši fant je star 12 let, drugi 9, tretji 5 let, tako da sem vsa srečna, ko jih pogledam. Fani gre z menoj delat, in fantje grejo vsi v kloster v šolo. Hudega

ali lasulje, poleti pa nič ...«

To je zadnja ohranjena sled iz življenja zakoncev Francke in Lovrenca Giovanelli v Ameriki. Za dopolnitev njihove zgodbe se zahvaljujemo Marjeti Urankar iz Domžal in Janki Jerman iz Radomelj.

DELOVNA SKUPINA ZA VSEBINSKI NAČRT KOFUTNIKOVA DOMAČIJA KOT EKOMUZEJ

Literatura:

- Prajs, M., Ferlič, Ž., 2016. Ameriška pisma iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah iz prve polovice 20. stoletja: Raziskovalna naloga s področja etnologije. Osnovna šola Rodica, Domžale;
- Prajs, M., Prajs, Š., 2018. Fotografije iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah: Raziskovalna naloga s področja zgodovine. Osnovna šola Rodica, Domžale.

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

KO GOSPODAR UNIČUJE SVOJ EDINI DOM

Ko ljudem povem, da nam grozi katastrofa, se zavedajo, da se bo to morda res zgodilo, toda ko zapustijo predavanje in gredo ven, se hitro pomirijo.

Rečejo si: »Saj je vse v redu, trgovine so polne blaga, promet teče, imamo elektriko in vodo, komunala deluje, zdravstvo in šolstvo opravljata svoje naloge, celo država je še znosna. Seveda so problemi, kdaj pa jih ni bilo.« In ne verjamejo več. Ne morejo verjeti, da lahko vse, kar vidijo, propade in žive po starem naprej. Še naprej služijo iluziji zidanja gradov v oblakih in se vmes tolažijo z utvaro ravnovesja, ki naj bi ga v naravi ponovno vzpostavili ljudje s svojo tehnologijo.

Zaverovani v tehnološko moč pozablajo, da je narava vedno v dinamičnem ravnovesju, da se sprehaja po fraktalnem robu, kjer je življenje evolucijsko najbolj inovativno. Če z močjo tehnike izzovemo rušenje krhkega ravnovesja, bo narava prek fraktalnega roba zdrsnila v kaotično stanje in našla neko novo ravnovesje. Spremembo bomo zaznali kot naravno katastrofo, kot naključno, nenadno katastrofo. Če prej ne, se bo takrat zmagoslavno vpitje o napredku spremenilo v krike groze in strahu. Najbrž se bomo šele takrat zavedali, da bi človek lahko pametneje uporabil svoj razum.

Stara modrost nas uči: »Razum je kot ogenj, je dober služabnik in slab gospodar.« Rešitev za človeške težave ne more biti razumska, saj je prav razum izvor velike večine težav. Razum s svojimi plodovi, kot so tehnologije in ideologije, zanika vsakršen pomen čustev in intuicije in deluje zgolj v zunanjem svetu. Razum stoji za cinično krutostjo ekonomije, ki revnim vzbuja vero, da utegnejo nekega dne obogateti. Pisatelj John Steinbeck je na vprašanje, zakaj v

ZDA ni uspel socializem, hudomušno odgovoril: »Pri nas so vsi reveži zgolj milijonarji v trenutnih težavah.« Ker mislimo, da nam bosta razum in znanost pomagala iz katastrofe, še naprej neustrašeno sekamo gozdove, reguliramo reke in ubijamo prst, izsušujemo močvirja in zastrupljamo oceane, kajti vse to – tako nam govorijo ekonomisti – proizvaja dobiček, ki naj bi ljudstvu prinašal večjo srečo. Iskanje take sreče pa nas zagotovo onesreči in to se ta čas dogaja vsem ljudem. Nenehno nam prodajajo upanje, kajti kdor prodaja upanje, ima vedno kupce. In če se na koncu kupci spremenijo v žrtve, je to njihov problem. Sami so si krivi, saj so svobodno izbirali. Lahkotnost, s katero horoskopi družbenega napredka operirajo s 'konkurenčnostjo', 'družbo znanja', 'človeškimi viri' in 'multikulturalnostjo' govori sama zase. Skrajna tolažba za vse zgube je, da so si sami krivi za bedno življenje. So pač žrtve slabih genov in kolateralna škoda boja za obstanek, nakladajo preroki socialnega darvinizma, ki za potrebe elit zlorabljajo nauk Charlesa Darwina.

Ob tem je nesporno dejstvo, da ljudje zelo slabo gospodarimo z naravo. Bolj pravilno bi zapisal, da to, kar počnemo, ni sploh gospodarjenje, ampak uničevanje. Dober gospodar vzdržuje svoj dom, tako kot skrben obrtnik skrbi za svoje stroje in orodja ali pame ten kmet za rodnost svojih njiv. Kajti uničevanje bi bilo, če gospodar ne bi popravil dotrajane kritine na strehi, če bi obrtnik z macolo razbil svoja orodja ali če bi kmet s pesticidi uničil rodnost prsti. Če bi jih opozorili na njihovo nespametno držo, bi seveda

tvegali enoznačne odgovore: »Brigaj se zase, na svojem delam, kar hočem, saj je hiša moja, orodja so moja in njiva je moja!« Moje, moje, moje! »Vse zlo v zgodovini človeštva se je začelo z izjavo, to je moje!« je že dolgo tega zapisal prof. dr. France Avčin, prvi slovenski naravovarstvenik.

Prepričanje, da je narava na svetu zaradi nas, je odraz človeške prakse prilaščanja. Osvetlimo to izjavo v sprehodu skozi čas. Filozof Ernst Junger piše: »V primerjavi z našo dobo je bila kamena doba verjetno zlata doba človeštva. Človek se je počutil mnogo bolj svobodnega. Tedaj ni bilo kraljestev niti polisov niti držav in politike. Vsakdo je imel svoj lovski revir s poudarkom, da lov pozna le smeri, ne pa meja.« Lovci in nabiranci so se pravočasno premaknili na novo ozemlje in prepustili naravi, da vzpostavi porušeno ravnovesje. Takrat je bilo neskončno prostora za premike malih skupin. Veljalo je železno pravilo, nihče ni lačen, dokler niso lačni vsi. Potem se je začela neolitska revolucija. Prinesla je poljedelstvo in živinorejo, s tem pa stalna bivališča, naselja, zaloge hrane, hiter porast števila prebivalstva, delitev dela ter pojav prvih državnih ureditev. Hkrati pa je pomenila vstop v dobo kovin in rodil se je Homo faber – človek kovač. Kovač pa je koval tako pluge kot meče. S plugi je odpiral nedrja zemlje, z meči pa prsi sočloveka. Zakaj? S kmetijstvom se je namreč uveljavil pojem lastnine, to je moja zemlja, moja hiša, moj pridelek, moja živina, moje kraljestvo! Postavile so se meje, meje zasebne posesti, meje vladarjev, meje prvih držav. Pra-

“ Zaverovani v tehnološko moč pozablajo, da je narava vedno v dinamičnem ravnovesju, da se sprehaja po fraktalnem robu, kjer je življenje evolucijsko najbolj inovativno. Če z močjo tehnike izzovemo rušenje krhkega ravnovesja, bo narava preko fraktalnega roba zdrsnila v kaotično stanje in našla neko novo ravnovesje.

ksa prilaščanja pa je ponujala hude skomine plenilcem tuje lastnine. Ker pa sta si meja in vojna že od nekdaj sorodni, je človeštvo vstopilo v čas nenehnih vojn, ki traja še danes. S pomembno razliko, da danes v globaliziranem svetu ni več praznega prostora, ki bi ga bilo moč izkoriščati. Pozabimo na preselitev na druge planete, saj nimamo primerne tehnologije, sicer pa bi s sedanjo miselnostjo uničili še te. Torej globalizacija sedanje ekonomije vodi naravnost v globalno vojno za omejene planetarne vire.

Neolitska revolucija je torej tisti preobrat, ki mu tako Jared Diamond kot Yuval Noah Harari (njune knjige imamo prevedene) pravita največja napaka v zgodovini človeštva. Diamond je zapisal: »Prisiljeni v izbiro med omejeno številčnostjo populacije in povečanjem pridelave hrane, smo izbrali zadnjo, s tem pa dobili lakoto, vojskovanje in tiranijo.«

Taka izbira se izraža tudi v besedi lu Biblije, ki je odraz takratnega časa. Tam piše (Geneza 1/28): »Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji!« Ker je Biblija v svetovnem merilu že dolgo največkrat tiskana knjiga, je bila naloga vsakokratnih prevajalcev izjemno odgovorna. Po eni strani so se zavedali, da mora besedilo ostati nepotvorjeno, po drugi strani pa, da mora biti prevod čim bolj razumljiv. Zato najstarejši prevodi Stare zaveze v grščino in aramejščino v celoti gledano ne veljajo kot prevod, temveč kot interpretacija v prevodu. Načelo prevajanja torej ni pomenilo popolne zvestobe izvirnemu besedilu. Zaželeno je bilo, da vsak prevajalec za hebrejske, aramejske in grške besede poišče čim ustreznejšo rešitev v svojem jeziku. In prav v tej interpretacijski svobodi sta se pojavili besedi 'podvrzita si' in 'gospodujta', ki sta celotno zahodno civilizacijo skrenili v današnje stanje. 'Gospodovati' namreč ni isto kot 'gospodariti'. Brezobzirnost gospoda je daleč od skrbnosti dobrega gospodarja. Tako je Dominum terrae na osnovi napake v prevodu knjig začel svoj uničevalni pohod.

Podoba propada sveta, ki je v rokah človeka in je odvisen od njegove odločitve, je nekaj povsem novega. Prej so bile te zadeve rezervirane za bogove; to je bil ogenj, ki je prihajal od zgoraj in ne od spodaj. Zrenje iz oči v oči lastni končnosti je najbolj dramatično soočenje sodobnega človeka. Ali boste še vedno brezbrizno gledali proč? ☐

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Javno komunalno podjetje Prodnik s svojim ravnanjem povzroča škodo porabnikom vode

Z dnem 28. 1. 2019 je vsem lastnikom stanovanj in lokalov na Ulica Ivana Pengova 22 Javno komunalno podjetje Prodnik enostransko odpovedalo Pogodbe o zaračunavanju storitev dobave vode, odvajanja in čiščenja odpadnih voda, na podlagi katere vsak prejema račun za porabljeno vodo. Vsako stanovanje in lokal ima svoj odštevalni vodomer vključno z opremo za daljinsko odčitavanje (vodomer in sistem za odčitavanje je bil seveda investicija lastnikov in je naša last), zato so razlogi za odpoved s strani JKP Prodnik skrajno nerazumljivi.

Od 1. 3. 2019 JKP Prodnik pošilja račun upravniku za porabljeno vodo na glavnem vodomru in ne uporablja več odčitavanja odštevalnih vodomero ter ne izvede razdelitve stroškov po enotah, kot je to počel dosedanjih 12 let.

Ker pogodbe z upravnikom nima in tudi stanovalci nasprotujemo, da nam vodo deli in zaračunava upravnik, so vsi računi zavrnjeni. Tisti stanovalci, ki so sami svoj delež poravnali direktno JKP Prodnik, so prejeli sredstva vrnjena.

Glede na enostransko odpoved pogodb kar vsem stanovalcem in trmasto vztrajanje na svojih okopih in nekooperativnost skleniti kakršen dogovor, vodstvo s svojim ravnanjem podjetju JKP Prodnik povzroča lastnikom stanovanj in lokalov denarno in moralno škodo, posredno pa tudi ekonomsko škodo občinam ustanoviteljicam in občanom le-teh. Od 1. 3. 2019 JKP Prodnik za porabljeno vodo v višini približno 6000 evrov ni prejel plačil, kar je bilo vsa leta, ko smo prejemali individualne račune, to zagotovljeno in urejeno.

Iz vsega tega se lastniki stanovanj in lokalov sprašujemo naslednje: kdo od vodilnih, ki sprejemajo takšne odločitve, ki so v škodo podjetju in občinam lastnicam, bo odgovarjal, in sicer kako (finančno) in komu. In nadalje, ali občina podpira taka dejanja in takšno vodstvo in ne terja nobenih pojasnil in rezultatov dela.

Lastniki se moramo trdo boriti za svoje pravice, ker smo glede na javno komunalno podjetje v podrejenem položaju, ob tem da v našem primeru JKP Prodnik ne izvaja svojega poslanstva v interesu ustanovitve javnega komunalnega ponudnika (neustrezna komunikacija, ignoranca, nestrokovno izvajanje tržnih storitev menjave vo-

domerov, ki niso del javnega omrežja, grožnje z odpovedjo dobave vode ...).

Lastniki želimo le ustrezen dogovor, želimo imeti urejene razmere in korekten odnos.

LASTNIKI ULICA IVANA PENGOVA 22, DOMŽALE

Odgovor etažnim lastnikom na naslovu Ulica Ivana Pengova 22

Javno komunalno podjetje Prodnik storitve oskrbe s pitno vodo uporabnikom na naslovu Ulica Ivana Pengova 22, Domžale obračunava v skladu z 41. členom Odloka o oskrbi s pitno vodo v občini Domžale. Tako kot večini večstanovanjskih objektov se računi za oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode izstavljajo na podlagi stanja skupnega obračunskega vodomera in so mesečno posredovani upravniku bloka, ki je dolžan stroške razdeliti med etažne lastnike in poravnati račune.

Do marca 2019 je podjetje Prodnik upravniku bloka na navedenem naslovu pošiljalo račun le za storitev

ravnanja z odpadki, za obračun oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode pa so bile z etažnimi lastniki sklenjene individualne pogodbe, ki so omogočale obračunavanje storitev vsakemu posameznemu uporabniku/etažnemu lastniku v objektu individualno.

Zaradi stalnih sporov z nekaterimi etažnimi lastniki, ki so se od leta 2017 dalje stopnjevali, posledičnih sodnih postopkov, nespoštovanja pogodbenih zavez s strani posameznih etažnih lastnikov ter prijav podjetja Prodnik Tržnemu inšpektoratu Republike Slovenije in Agenciji za varstvo konkurence, ki sta ugotovila, da so bile pri-

jave zoper podjetje Prodnik neutemeljene, je bila sprejeta odločitev, da se odstopi od navedenih pogodb.

Na takšen način namreč ni bilo več možno zagotavljati enotnosti, kompatibilnosti in pravičnega delovanja sistema daljinskega odčitavanja. Zato so bile individualne pogodbe odpovedane, vse komunalne storitve pa se od takrat naprej zaračunavajo v skladu z zgoraj navedenim odlokom in stanovanjskim zakonom upravniku bloka, ki je pristojen za delitev stroškov med uporabnike oziroma etažne lastnike.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

POLITIČNE STRANKE

SDS / MAG. TOMAŽ DEŽELAK, PODŽUPAN

Pozor, prihajajo Projekti

Na zadnji seji občinskega sveta žal ni bil sprejet proračun za leti 2020 in 2021. Vprašanje, ki se zastavlja, je: zakaj? Ali ni bil sprejet, ker ni vseboval t. i. razvojnih projektov ali preprosto zato, ker ni bilo zadosti predhodnega usklajevanja. Pošteno povedano, ne vem. Verjetno bi znalo biti malo vsega. Verjetno se boste strinjali, da vsem vedno ni mogoče ugoditi in da bodo nekateri vedno nezadovoljni. Vendar pa je treba strmeti k cilju, da je večina zadovoljna. Tako naj bi naša skupnost funkcionirala. In zdaj nazaj na proračun. To je temeljni dokument, na podlagi katerega se zagotovijo sredstva za posamezne investicije, transferje ... Zakon o javnih financah v 32. členu med drugim določa, da če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje funkcij občine ter njihovih nalog in drugih s predpisi določenih namenov, začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu. V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju v proračunu za preteklo leto. Brez sprejetega proračuna imamo torej začasno financiranje. Tak način financiranja ne predstavlja večjih težav pri samem delovanju občine kot institucije, pomeni pa kar

“Brez sprejetega proračuna imamo torej začasno financiranje. Tak način financiranja ne predstavlja večjih težav pri samem delovanju občine kot institucije, pomeni pa kar nekaj težav za delovanje društev in pa izvajanje postopkov novih investicij.

nekaj težav za delovanje društev in pa izvajanje postopkov novih investicij. Enostavneje, brez proračuna društva ne dobijo sredstev v rokih, kot so to predvidevala, nove investicije pa se ne morejo izvajati po predvidenih načrtih (saj jih ne more biti). Zakasnitev pri izvajanju investicij pa lahko posledično pomeni tudi finančno nestabilnost pri posameznih izvajalcih in morebitnih podizvajalcih obrtniških in gradbenih del. Navedeno ne pomeni, da občina nima sredstev, ampak da preprosto lahko razpolaga le z omejenimi sredstvi, kot to določa zakon. Zato ‘lubi prijatli’, pamet v roke!

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ, VODJA SVETNIŠKE SKUPINE

Prestavitev sprejetja proračunov za leti 2020 in 2021

Prestavitev sprejetja proračunov za leti 2020 in 2021 na jesen je priložnost za uveljavitev participativnega proračuna in začetek koriščenja evropskih sredstev.

Občanke in občani Občine Domžale si zaslužijo, da poleg sodelovanja pri odločitvah dobijo tudi priložnost predlaganja projektov, s katerimi se bo izboljšala kakovost bivanja v njihovi najožji lokalni skupnosti.

Proračuna za leti 2020 in 2021 na junijski seji nista bila sprejeta, saj nas je večina svetnic in svetnikov Občinskega sveta Občine Domžale menila, da je treba dodati v predloge razvojne projekte. Ničelno koriščenje evropskih sredstev, prenova (‘muzej Univerzale’) kulturne dediščine, nič proračunskih sredstev za nove vrtce, nič o sanaciji okoljskih bremen na vodozbirnih območjih in nič o odstranjevanju divjih odlagališč ter spremljanju okolja je le del številnih pripomb na predlagana proračuna.

Oba predloga proračuna je zavrnil tudi odbor za komunalne dejavnosti in varstvo okolja Občine Domžale.

Ker v stranki Zelenih Slovenije menimo, da je treba vključiti v predloge tudi zainteresirano javnost, v prestavitvi sprejetja proračuna vidimo

“Ker v stranki Zelenih Slovenije menimo, da je treba vključiti v predloge tudi zainteresirano javnost, v prestavitvi sprejetja proračuna vidimo priložnost za uveljavitev participativnega proračuna, s katerim se bo del proračunskega denarja sistematično razporedil in porabil za projekte, ki jih bodo predlagali prebivalci in prebivalke naše občine.

priložnost za uveljavitev participativnega proračuna, s katerim se bo del proračunskega denarja sistematično razporedil in porabil za projekte, ki jih bodo predlagali prebivalci in prebivalke naše občine. S tem bodo v krajevnih skupnostih lahko lažje zaživeli tisti projekti, ki so za najmanjše lokalne skupnosti najpomembnejši.

Ker se je pri zadnjem sprejetem proračunu izkazal proračunski presežek, Zeleni verjamemo, da razporeditev omenjenih sredstev ne bo težavno.

LMM / IVAN PŠAG

Bo kdaj nekdo odgovarjal za zgrešene občinske projekte?

Na zadnji seji občinskega sveta sta bila zavrnjena predloga proračuna za leto 2020 in 2021. Kar nekaj nas je svetnikov, ki smo nastopili prvi mandat, že takoj pa smo dobili gradivo za potrditev proračuna za leto 2019 – drugo branje, pa čeprav sploh nismo še vedeli, kako zadeva poteka. Znesek proračuna je določen, lahko se vlaga jo amandmaji, kar pomeni, da se mora navesti, kje se bodo vzela sredstva in katero postavko se bo zmanjšalo na ta račun.

Ker je bilo veliko predlogov, pripomb in amandmajev, je seja zaradi dolžine potekala v dveh delih. Zdaj smo dobili predloge za nove proračune, ki pa so naravnani samo na vzdrževanje obstoječega stanja, nikakor pa niso razvojno naravnani. Domžale so bile nekoč, žal nekoč, pojem uspešne občine na vsem Balkanu, danes pa smo daleč od tistih časov. Svetniki liste LMM bomo vztrajali na razvoju, uspešnosti in čim boljših pogojih za življenje. Naposled: tako smo obljubili našim volivcem!

Zahtevali smo prevetritev delovanja JKP Prodnik in zmanjšanje zneskov na položnicah. Predlagali in poskušali smo v predlog proračuna vnesti razvojno naravnane projekte, kot so prometna študija s celostno zasnovo centra in okolice Domžal, zgraditev obljubljene pokrite

“Svetniki liste LMM bomo vztrajali na razvoju, uspešnosti in čim boljših pogojih za življenje. Naposled: tako smo obljubili našim volivcem!

železniške postaje, navsezadnje tudi pričakovano in obljubljeno krožno avtobusno progo po Domžalah in bližnji okolici, ki bi omogočala dostop do Domžal vsem občanom. Prav tako ni nikjer omenjena širitev, obnova ali izgradnja novega zdravstvenega doma, kar bi bilo že res nujno potrebno. Poskrbeti moramo tudi za starejše občane, ki potrebujejo tako dnevno varstvo kot kakovostno oskrbo na domu, vendar za precej nižji znesek. Domžale z okolico potrebujejo pokriti bazen s terapevtsko-vadbenim bazenom ob njem. Vztrajali bomo, da se rešitve vnesejo že v proračuna za leti 2020 in 2021.

Hkrati v naši listi LMM menimo, da je zadnji čas, da tudi kdo iz občinske uprave odgovarja za zgrešene (nasedle) projekte, ki jih v naši občini – žal – ni malo.

LISTA REZA / ROK UČAKAR GRAŠIČ, GENERALNI SEKRETAR

Trd matematični oreh

Letos sem matematiko dal na stran. In zato sem imel dopolnilni izpit. Verjetno naj bi bila to lek-cija, da se v prihodnje več in bolj redno učim. No, šolstvo, tule ste gotovo pihnili v stran. Še manj rad jo bom imel in bolj jo bom zanemarjal.

Edino dognanje, do katerega sem prišel med mučnim učenjem matematike, pa je bilo, da si ne morem zamisliti situacije, v kateri bi mi deljenje in množenje polinomov, računanje površine tetraedra in operiranje z logaritmi prišli vsaj približno prav. Žal, matematiki, ne razumem. Jaz ne.

Imamo pa vsi verjetno tak predmet, kakršen je zame matematika. Kdo drug pač sovraži angleščino. Ali zgodovino. In če človek nečesa ne mara, se tega težko in nerad uči. V to pa ga sili neizbežno ocenjevanje. Številčenje nečesa, česar noče razumeti. Edino, kar se s tem doseže, je to, da tak predmet še bolj zasovraži. Je to torej cilj našega šolstva? Če je, smo zadeli žebljico na glavico, sicer pa le želvo v njen neprebojni oklep.

Ravno zato si ne znam razložiti materije slovenskega šolstva. V zadnjih dneh se je dostikrat slišalo, da je slovenska šola kvalitetna šola. Pa še kaj! Sistem, ki temelji na iskanju neznanja in podcenjevanju talentov in spretnosti, naj bi bil uspešen? Kdor to trdi, si meče grob pesek v oči.

Radi rečemo, da je nekdo, ki je ‘strokovnjak’

“V zadnjih dneh se je dostikrat slišalo, da je slovenska šola kvalitetna šola. Pa še kaj! Sistem, ki temelji na iskanju neznanja in podcenjevanju talentov in spretnosti, naj bi bil uspešen? Kdor to trdi, si meče grob pesek v oči.

na več področjih, v vsakem izmed njih povprečen. Zakaj bi potemtakem katerikoli sistem temeljil na ustvarjanju povprečnežev? Zakaj bi morali vsi znati vse? Zakaj ne bi dali otrokom in mladostnikom izbire? Da se učijo določenih predmetov temeljiteje, iz drugih pa zgolj osnove. Zame je npr. množenje, poznavanje odstotkov in ulomkov pri matematiki zadosti, pri slovenščini bi pa z veseljem vedel več, kolikor mi nudi šola. Zakaj, dragi moji, potemtakem silimo z glavo skozi zid?

Imam odgovor: ker je tako najlažje. Najlažje je reči, vsi boste znali vse. V enaki meri, z enakim načrtom, po enakem postopku, z enakim kriterijem ocenjevanja. Ampak najlažja pot povečini ni tudi najboljša. Razen, kadar gre za Slovenijo.

LMŠ / OO DOMŽALE

PO LET NA LMŠ

Želimo si, da svoja družinska počitniška doživetja popestrite s članicami, člani, podpornicami in podporniki stranke LMŠ, zato vljudno vabljeni na dogodek PO LET NA LMŠ, ki bo v soboto, 24. avgusta 2019, v Arboretumu Volčji Potok od 11. ure naprej.

Zbrane bo nagovoril predsednik stranke LMŠ Marjan Šarec, pridružili pa se nam bodo tudi poslanke in poslanci Državnega zbora Republike Slovenije ter na novoizvoljena evropska poslanka Irena Joveva in dr. Klemen Grošelj.

Družili se bomo ob športnih igrah, za dodatno dobro voljo bosta poskrbela Tanja Žagar in skupina Avantura.

Ker stranka LMŠ združuje tako mlade kot tudi mlade po srcu, bomo poskrbeli za otroško animacijo, delavnice, vožnjo z vlakcem po parku ter za hrano in pijačo.

V skrbi za okolje vam priporočamo, da dogodek obiščete s kolesom, peš ali s skirojem. Želimo poskrbeti, da bo sobotni dan okolju prijazen, z manj odpadki in škodljivimi materiali.

Prosimo vas, da dvojico udeležbo sporočite v glavno pisarno LMŠ, in sicer na elektronski naslov: info@strankalms.si ali po telefonu na številko 08 160 11 05.

Vaših prijav bomo veseli do 10. avgusta 2019.

NSI / PEREGRIN STEGNAR

Zbiranje predlogov za proračuna 2020 in 2021 je pred nami

Na zadnji seji občinskega sveta Domžale smo zavrnili predlog proračuna za leti 2020 in 2021, ker želimo, da se v proračun vključi čim več dejavnikov, ki bi podali več pravih projektov in potreb ter želja občanov. Pred nami je zdaj faza zbiranja predlogov za proračuna 2020 in 2021. V NSi smo na zadnji seji občinskega sveta podali predloge in pripombe na predlog proračuna za dve leti, ker pa smo ta predlog proračuna zavrnili v prvem branju, imamo še možnosti za posredovanje novih predlogov.

Rezultat te zavrnitve je tudi poziv v Slamniku Moja pobuda – participativni proračun v občini Domžale za oddajo projektnih predlogov občanov, ki ga je podal župan. Tako smo z zavrnitvijo proračuna v prvem branju dosegli, da se bo nabralo več dobrih projektov, ki bodo zadovoljili naše potrebe in želje. Tako je zdaj odprta boljša ureditev centra Domžal, za kar potrebujemo dobrega urbanista.

V NSi smo, kot sem že omenil, podali predloge že na zadnji seji Občinskega sveta Občine Domžale. Ob tem bi rad poudaril našo pripombo o zagotavljanju sredstev za pomoč pri obnovi in vzdrževanju kulturnih spomenikov, kot so to naši gradovi Črnelo, Češenik in Krumperk, da pomagamo lastnikom k hitrejši obnovi in

“Rezultat te zavrnitve je tudi poziv v Slamniku Moja pobuda – participativni proračun v občini Domžale za oddajo projektnih predlogov občanov, ki ga je podal župan. Tako smo z zavrnitvijo proračuna v prvem branju dosegli, da se bo nabralo več dobrih projektov, ki bodo zadovoljili naše potrebe in želje.

uporabi teh spomenikov zgodovine na našem območju in tako pripomoremo tudi k bogatejši turistični privlačnosti naše občine. Prav tako je treba povečati sredstva za spodbujanje razvoja turizma in gostinstva ter okolja. Še posebno pozornost moramo zagotoviti spodbujanju gospodarstva v naši občini ter predvideti več sredstev za dodeljevanje pomoči pri ohranjanju in razvoju kmetijstva ter podeželja v naši občini.

S pravi pristopom pri zbiranju predlogov in njihovo strokovno obravnavo in pravilno vključitvijo v proračun bomo najbližje željam občanov.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA V DZ RS

Prvi vtisi iz parlamenta

9. julij 2019. Ura je 11.55, stojim pred veliko dvorano Državnega zbora in dobivam še zadnje informacije, kako bo potekala 10. redna seja DZ. Pred dvorano so za rdečo vrvico novinarji, ki želijo fotografije novih dveh poslancev, ki ju bodo potrdili na seji. Na balkonu čakajo nekateri družinski člani, predsednik občinskega odbora NSi Domžale Peregrin Stegnar in generalni sekretar Mlade Slovenije. Sodelavka iz protokola me opozori, da zdaj poteka glasovanje o potrditvi mandata in da se bova kmalu odpravili do sedeža v poslanskih klopeh.

Vse je potekalo prav. Aktualni poslanci so novima dvema sodelavcema zaploskali, predsednik NSi in vodja poslanske skupine NSi sta mi čestitala in delo se je začelo. Prvi dan redne seje DZ je vedno namenjen poslanskim vprašanjem predsedniku vlade in ministrom. Tisti dan nismo glasovali, se je pa v prihodnjih dneh odvila vroča razprava o predlogu zakona o organizaciji in financiranju osnovnošolskih programov, ki je najbolj odmeval v javnosti. Danes že lahko rečem, da sem vesela, da je predlog zavrnjen. Ker sem zdaj članica v odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino, sem, čeprav sem šele en teden poslanka, že imela možnost razpravljati na odboru in pred celotno Slovenijo podati stališče poslanske skupine NSi.

“**Ponosna sem, da mi je uspelo priti v hram demokracije. Delo je zelo odgovorno, in vesela sem, da sem obdana z ljudmi, ki jim zaupam in se lahko na njih zanesem.**”

Ponosna sem, da mi je uspelo priti v hram demokracije. Delo je zelo odgovorno, in vesela sem, da sem obdana z ljudmi, ki jim zaupam in se lahko na njih zanesem.

Veliko ljudi se zanima, kako se zdaj počutim, ali se znajdem v parlamentu, kako poteka dan poslanca oziroma zakaj je velika dvorana videti tako prazna, kadar spremljajo seje DZ po televiziji. Zaradi omejenega števila znakov v Slamniku tokrat tega žal ne morem odgovoriti. Obljubim pa, da se vam oglasim v naslednji številki. Do takrat pa mi lahko kakšno vaše vprašanje tudi zastavite v poslanski pisarni (vsak ponedeljek od 9.00 do 10.00 na Ljubljanski 58 v Domžalah) ali na e-naslov: Tadeja.Sustar@dz-rs.si in bom nanj odgovorila.

SD / OO DOMŽALE

O strankarskih alpinistih

Vplivnosti, moč, prestiž, odločanje ali vsaj sodelovanje so univerzalne človeške ambicije, ne glede na to, da način njihovega udejanjanja variira od človeka do človeka. Ker pa uresničevanje posameznikovih ambicij oziroma idej znotraj skupnosti presega njegove omejitve, je edino smiselno, da se podobno misleči ljudje, ki delimo podobne vidike družbenega razvoja in sobivanja, in imamo v življenju podobne vrednote, povezujemo. Oblika takšnega povezovanja so zlasti v demokratičnih družbah tudi politične stranke. Socialne demokrate družijo volja do demokratičnega dialoga z vsemi ter skrb za družbo in družbeno in skozi slednjo tudi za najšibkeje člene te družbe. Težava nastopi, ko se začnejo v stranke vključevati posamezniki, ki v stranki vidijo le orodje za uresničevanje lastnih ambicij, ob čemer jih niti malo ne moti izkoriščanje dela svojih kolegov in ob tem brezsravno spletkarijo proti vsem, so gluhi za kakršne koli nasprotno argumente, vse le z namenom streči ciljem lastnih ambicij, ki jih sami nikakor ne bi bilo sposobni udejanjiti.

Takšni politični alpinisti so seveda v vseh strankah tega sveta, ne glede na to ali gre za stare stranke, kot smo Socialni demokrati, ali pa novo sestavljene politične liste, ki komaj zač-

“**Politični alpinisti ne izbirajo strank zaradi strankinih političnih idej ali vrednot, pač pa le in izključno po tem, kakšno korist v stranki prepoznajo zase. V trenutku pa, ko se politični alpinist sooči z dejstvom, da znotraj izbrane stranke njegov karierni načrt ne bo deloval, jo zapustijo, ustanavljajo nove stranke ali se pridružujejo obstoječim.**”

njajo svojo življenjsko pot. Ker smo Socialni demokrati stara, izkušena stranka, se zavedamo, da je tu in tam treba stranko prevetriti: preveriti ali so ljudje z nami v resnici zato, ker verjamejo v napredne socialno demokratske ideje, ali pa le zato, da bi stranka služila njihovim osebnim interesom. Takšno prenovo hočemo speljati tudi Socialni demokrati v Domžalah ob čemer vabimo k sodelovanju vse zainteresirane, ki jim je mar socialno demokratskih vrednot. Oglasite se nam na: domzalesocialnidemokrati@gmail.com

Čim hitreje strniti vrste in odpraviti napake

Domžalski nogometaši so v prvem krogu kvalifikacij za Evropsko ligo potrdili vlogo favoritov in s skupnim izidom 5:3 izločili malteškega predstavnika Balzan.

NK DOMŽALE A v oči bode ogromno število zadetkov, ki so jih Domžalčani v svojo mrežo prejeli v uvodnih štirih tekmah sezone. Skupno kar devet, če prištejemo še tistega razveljavljenega Olimpijinega, kar 10. Preveč. Težava, s katero se zagotovo ubada celotna strokovna ekipa, ki bo morala hitro najti rešitve, drugače se lahko ponovi zgodba zadnjih let, tista o medlem začetku, s katerim so si Domžalčani sami pristrigili krila o visokoletečih ciljih.

Na uvodnem prvenstvenem srečanju sezone so rumeni doma remizirali z Rudarjem z 2:2. Obakrat so uspeši izničiti prednost tekmeča, a skrbi

dejstvo, da so Domžalčani oba zadetka prejeli po napakah izkušenih igralcev. Prvi prvem je žogo izgubil Senijad Ibrčić, njegovo neodločno igro v obrambi pa je z zadetkom kaznoval Žiga Škoflek. Slednji je unovčil še darilo novincev v rumenem dresu, izkušenih Branka Ilića in Grega Sorčana, in dosegel drugi zadetek na tekmi. Za Domžalčane sta zadela najprej Gregor Sikošek in nato z bele točke še Ibrčić, ki je stresel tudi vratnico. Priložnost tekme je v zaključku napravil še Shamar Nicholson, ki se je sam znašel pred vratarjem gostov, a izgubil dvo-boj 'iz oči v oči'. Dokaz, da je manjkalo nekaj zbranosti v celotni ekipi.

Prvo evropsko oviro so preskočili, za naslednjo bo treba prikazati dve tekmi brez napak, ki se na uvodu sezone (žal) prepogosto prikradejo v vrste Domžal.

Proti Olimpiji v 2. krogu so Domžalčani na tekmi polni tempa hitro povedli z 2:0, najprej je zadel Ibrčić v 19. minuti, prvenec pa je nato dosegel še Sven Šoštarčič Karič štiri minute pozneje. A sledili sta dve napaki, nesrečni avtogol Gabra Dobrovoljca in slabo posredovanje Tilna Klemenčiča v obrambi, ki sta Olimpijo vrnila v igro (2:2). Slednja je v drugem delu še dvakrat zatresla mrežo Sorčana, ki je bil pri prvem zadetku brez moči, pri drugem pa je premedlo svoje obrambne naloge izpolnjeval Ibrčić, kar so Ljubljanačani znali izkoristiti.

Evropsko sezono so varovanci Simona Rožmana začeli na Malti in na dobesedno vročem gostovanju pri Balzanu slavili s 4:3, potem ko je domača ekipa po uri igre vodila s 3:2. A Sikošek in Matej Podlogar sta poskrbela za odlično izhodišče pred povratnim srečanjem v Domžalah. Slednjega so domači rutinirano dobili z 1:0, edini zadetek na tekmi je dosegel Slobodan Vuk. A v drugem krogu kvalifikacij Domžalčane zdaj čaka evropsko izkušenejši, bogatejši švedski Malmö, ki je že v polnem tekmovalnem pogonu (članek je bil napisan pred prvim četrtkovim srečanjem op. a.). Po že 17 odigranih krogih švedskega prvenstva trenutno zaseda prvo mesto. Dokaz ali opozorilo, da bodo morali biti Domžalčani v svoji najboljši izvedbi, če želijo nadaljevati evropsko zgodbo. Napake so na takšnem nivoju prepovedane.

DOMEN JARC

FOTO: NK DOMŽALE

Čepon zmagal na festivalu veteranov

V Zgornji Polskavi je v gostišču Golob junija potekal že 21. odprti šahovski festival veterank in veteranov nad 50 let, odzvalo se je 99 ljubiteljev šaha.

ŠAH Odigrali so devet kol, vsak je imel 15 minut za razmislek. Zanesljivo je zmagal Dušan Čepon, ŠD Podpeč, 7,5, pred mojstrom Francem Sorčnikom, ŠK Impol Slovenska Bistrica, in Francem Peščem, Celjski ŠK, oba po 7. Četrtri je bil fm Marjan Črepan, 7, peti pa Evald Ule, 6,5, oba ŠD Postojna, na odličnem šestem mestu pa Marjan Karnar, ŠD Domžale Tajfun, 6,5, ki pa ni obranil lanskega tretjega mesta. Klubski kolega Jože Skok je

turnir začel katastrofalno in iz prvih štirih kol zbral le točko, izgubil je celo dve dobljeni partiji, naposled se je uspel zbrati in je preostalih pet partij zmagal ter s šestimi točkami pristal na 19. mestu. Brat Boris, ŠK Komenda, je s 5,5 točke osvojil 23. mesto. Zelo soliden je bil Domžalčan Jožef Brežan, ŠD Železničar, ki je s polovico možnih točk, 4,5, zasedel 39. mesto, Mirko Čokan, ŠD Domžale Tajfun pa z enakim številom točk 56. mesto.

Trije prvouvrščeni so prejeli zelo lepe pokale, tokrat prvič tudi tri najboljše ženske, in sicer mednarodna mojstrica Francka Petek, ŠD Gorenjka Lesce, Vera Jazbinšek, ŠD Šentjur, tretje mesto pa je pripadlo domžalski mojstrici Pavli Košir, 3,5, zasedla je 72. mesto. Turnir je tudi tokrat organiziralo Turistično društvo Viničar z neumnim organizatorjem Silvom Krebsom.

JOŽE SKOK

Reprezentančno poletje za domžalske košarkarje v polnem teku

Poletni meseci ne prinašajo samo počitnic, ampak za najboljše igralce Košarkarskega kluba Helios Suns številne reprezentančne obveznosti, za tiste najmlajše pa je klub v Savudriji organiziral tradicionalni poletni tabor.

KK HELIOS SUNS Kar trije domžalski košarkarji in tudi dva trenerja so bili vpeti v pravkar končano evropsko prvenstvo do 20 let, ki ga je slovenska izbrana vrsta pod vodstvom trenerja Heliosa Dejana Jakare končala na 11.

predstava na zadnjem srečanju pred odhodom v Grčijo proti Hrvaški (10 točk, pet skokov in štiri podaje) pričajo o tem, da bo Bine pomemben člen Slovenije na prvenstvu stare celine do 18 let.

mestu. Ena zmaga v skupinskem delu je Sloveniji v osmini finala namenila Špance, ki so se izkazali za prevelik zalogaj (53:71), nato pa so slovenski košarkarji v boju za končno razvrstitev najprej ugnali Italijane (74:64), izgubili proti Grkom (80:89) in na koncu še tesno premagali Črno Goro (75:73). Med najvidnejšimi igralci na parketu je bil tudi domžalski košarkar Nejc Klavžar, ki je bil na treh srečanjih tudi najboljši strelec Slovenije. Slovenske barve sta branila še Jaka Strel in Adrian Jogan. Konec julija in na začetku avgusta pa slovensko reprezentanco fantov do 18 let čaka nastop na evropskem prvenstvu v Grčiji, kjer bo slovenski dres nosil član Sunsov Bine Prepelič. Uspešen strelski večer na predzadnji pripravljalni tekmi ob zmagi proti Bosni in Hercegovini (18 točk) ter raznovrstna

Pestro je tudi v pisarnah kluba, kjer se že pripravljalo na novo sezono 2019/20. Tudi v tej bo Helios Suns nastopal v Ligi ABA 2, tako da bo tudi novo tekmovalno obdobje mednarodno obarvano. Da bodo 'barvarji' naredili še korak naprej, so v svoje vrste iz KK Šentjur pripeljali Hrvata Davorja Konjevića, ki je bil v minuli sezoni prvi strelec, drugi skakalec ter po indeksu tudi najboljši košarkar Lige Nova KBM. Oranžni dres Heliosa bo tudi v prihodnji sezoni še naprej nosil Blaž Mahkovic, eden nosilcev in s 16,5 točkami na tekmo tudi najuspešnejši domžalski strelec v državnem prvenstvu. Se pa od Domžal poslavlja mladi, 14-letni Jan Vide, ki odhaja po poti Urbana Klavžarja, in se tako seli k madridskemu Realu. Nova potrditev, da se v Domžalah odlično dela z mladimi igralci.

DOMEN JARC

ŠPORT

Nuša najhitrejša Slovenka na EP v gorskih tekih

Julij je prinesel številne atletske nastope na mednarodnem prizorišču. S 16. mestom na evropskem prvenstvu v gorskih tekih v švicarskem Zermattu se je najbolj izkazala Nuša Mali.

ATLETSKI KLUB DOMŽALE štirje člani Atletskega kluba Domžale so v zadnjih tednih oblekli reprezentančni dres. Najpomembnejši julijski nastop je čakal gorsko tekačico Nušo Mali, ki je v švicarskem smučarskem središču posegla po najboljši slovenski uvrstitvi na 18. evropskem prvenstvu v gorskih tekih. Mladinka je na šest kilometrov dolgi progi, na kateri je bilo treba premagati 440 metrov višinske razlike, s časom 37:28 osvojila 16. mesto. Tako kot lani na svetovnem prvenstvu v Andori, ko je kot najhitrejša slovenska mladinka posegla po 24. mestu, je dokazala, da ji visoka nadmorska višina – cilj je bil tokrat na 2579 metrih – ne pride do živga. Zmaga je odšla na Češko, razred zase je bila Barbora Havlickova. Slovenske mladinke so ekipno osvojile osmo mesto.

Na četverboju reprezentanc Madžarske, Češke, Slovenije in Slovaške sta Slovenijo 7. julija zastopala Jakob Mali in Jan Emberšič. V madžarskem Györu je na 3000 metrov z zaprekami Jakob Mali, aktualni državni prvak na tej razdalji, osvojil četrto mesto v teku s časom 9:49,42. Boj za medaljo, ki se

Danilo in Jan Emberšič – družinski par, ki na domačih tleh ne pozna poraza. Tandem, ki ima najvišje cilje.

mu je izmuznila za pet sekund, je zapravil v začetnih krogih, ko se je tekme v močnem vetru lotil preveč zadržano. Jan, daleč najmlajši tekmovallec, ki se je na Madžarskem meril tudi s tri leta starejšimi tekmeči, je v metu šest kilogramov težkega kladiva posegel po osmem mestu z osebnim rekordom 59,74 metra.

Teden dni pozneje se je nato serijski zmagovallec v metu kladiva med mlajšimi mladinci Jan udeležil

še četverboja reprezentanc mlajših mladincev Češke, Madžarske, Slovenije in Slovaške, kjer mu je družbo delala še ena varovanka trenerja Danila Emberšiča Janina Drolc. Jan, ki ga konec julija čaka vrhunec sezone, nastop na evropskem festivalu evropske mladine v Bakuju, je tokrat kilogram lažje kladivo kot na Madžarskem zalučal 65,91 metra. To je bilo dovolj za četrto mesto. Janina je z osebnim rekordom 48,65 metra posegla po šestem mestu.

Julij je prinesel tudi prvenstvo Slovenije za mlajše mladince in mladinke, ki je štel kot izbirna tekma za reprezentančni četverboj. Janina in Jan sta se okitila z naslovom državnega prvaka, prva je kladivo za zmago vrgla 46,49, drugi pa 66,69 metra daleč. Po medalji, vsi po bronu, so posegli še Matic Križman v suvanju krogle, Maja Per v teku na 2000 metrov z zaprekami in Alenka Pirnat tudi v metu kladiva. Bron in nov osebni rekord je na zadnji oviri v teku na 400 metrov z zaprekami napravila Nika Levičnik, ki je svoj tek končala na nevhvaležnem četrtem mestu.

DOMEN JARC

Na državnem prvenstvu osvojili kar 18 pokalov

V Športni dvorani Leona Štuklja v Novem mestu je od 25. do 30. junija potekalo državno prvenstvo v modernih tekmovalnih plesih.

PLESNI KLUB MIKI Plesalci so se pomerili v različnih disciplinah in kategorijah ter predstavili koreografije, ki so jih skupaj s trenerji vadili več mesecev. Izvrstno so se odrezali Mikijevi tekmovalci, ki so domov ponovno odnesli številna odličja in rangirali PK Miki na 4. mesto po osvojenih odličjih izmed 60 plesnih klubov, članic sekcije za moderne tekmovalne plesne.

Tekmovalci so dosegli kar 11 zlatih pokalov v različnih zvrsteh – pet tekmovalnih točk koreografskega tandema Anje Jurič in Andraža Mraka: mladinska street show formacija Monopoly Show, otroška street show formacija Dimnikarji, članska 2 street show mala skupina Back in Time, članski street show par Maša Skočaj in Žiga Farkaš, mladinski street show solist Valentin Trobevšek. V mladinskem hip hop battleu je blestel Anai Erce, njegov brat Neo Erce pa je pometel s konkurenco dečkov s hip hop solo nastopom. Zlato

grafiji Mance Čuček, Erce Anai med mladinskimi plesalci electric boogieja, pod vodstvom Andraža, ter njegov brat Neo Erce v betlanju s hip hop solisti otroci, pod vodstvom Andraža in Nastje Horvat. V članski disciplini orient solistk je pod vodstvom Andree na drugo stopničko stopila Ester Hribar.

Bronaste pokale so osvojile plesalke pod vodstvom Maje Vidonja, in sicer mladinska show formacija Does He ...? ter Klara Majdič med modern solo deklicami. Erce Anai je svojo tretjo medaljo v solo nastopih osvojil v konkurenci hip hop mladincev, pod vodstvom Andraža in Nastje.

Še 10 tekmovalnih točk se je uvrstilo v finale državnega prvenstva. Takoj pod stopničke so stopili plesalci članske street dance show formacije Fashion Show v koreografiji Nastje, mladinske street dance show male skupine Titanic v koreografiji Anje in Andraža, članski street dance show duo Ana Terčič in Nika Sa-

Pirš z Nastjino koreografijo. Mladinska show dance mala skupina Hunting in the Woods v koreografiji Eve Gorjup je osvojila 6. mesto.

Letošnjega državnega prvenstva smo se udeležili s kar 45 tekmovalnimi točkami. Ponosni smo prav na vsakega plesalca in plesalko, ki se je čez leto pridno udeleževal pokalnih turnirjev in se z nastopom maksimalno potrudil ter izkazal tudi na državnem prvenstvu. Prav tako na vse tiste, ki so se vse leto pripravljali za nastop z velikimi skupinami, formacijami. Za ogled vseh uspehov vabljeni na našo spletno stran www.mikiples.com.

Prav tako smo ponosni in se zahvaljujemo trenerjem, ki vedno znova prihajajo na plan z novimi idejami, spodbujajo plesalce in jih motivirajo, tako tiste vrhunske kot tiste, ki so še na poti do kvalitetnega nivoja športnega plesa. Najlepša hvala staršem za podporo, zaupanje trenerjem in navijanje, ki je plesal-

Z leve: članska street foramcija Fashion Show; Neo in Anai ter Nastja in Andraž; orientalske plesalke

so osvojile tudi orientalske plesalke pod okriljem Andree Zanardi, in sicer orientalska show mix mala skupina Metulji, članski orientalski par Karin Remec in Ajda Križman. Slednja je zlato osvojila tudi z nastopom v konkurenci članskih orient solistk, njeni mlajši kolegici Erika Bajde in Kim Crnkovič pa med mladinskimi orient show pari.

Srebrne pokale so osvojile štiri tekmovalne točke. Otroška jazz balet formacija Visit Scotland v koreo-

lajko v koreografiji Nastje, otroški hip hop duo Lana Tomažin in Neo Erce, hip hop deklica Lana Tomažin. Peto mesto so osvojili: mladinska street dance show par Aneja Pirš in Valentin Trobevšek v koreografiji Anje in Andraža, otroški show dance par Tiara Čolič in Eva Bolta Blejec v koreografiji Mance in Katje Škofic. Njuna otroška show dance mala skupina Reševalke iz vode so priplavale na 7. mesto, ulovila jih je mladinska street dance show solistka Aneja

ce še dodatno spodbudilo h kvalitetnim nastopom. Hvala za letošnje podporo športnega programa Občini Domžale ter Zavodu za šport in rekreacijo Domžale in medijsko podporo portalu domzalec.si.

Tako, mi se veselimo navijanja na mednarodnih tekmah, ki se jih bodo plesalci udeležili jeseni. Pred tem si bomo privoščili še zaslužene počitnice. Plesni pozdrav!

ZA PLESNI KLUB MIKI
SAŠA EMINIČ CIMPERMAN

Pirueti kar 15 stopničk na državnem prvenstvu

V dneh od 21. do 23. junija je potekalo državno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju v Renčah, ki je štel tudi za pokal Slovenije.

KK PIRUETA Udeležili so se ga tudi tekmovalci iz domžalskega kotalkarskega kluba Pirueta. Doletel jih je kar neverjeten uspeh, saj se je na zmagovalnih stopničkih znašlo kar 15 njihovih tekmovalcev v različnih disciplinah in kategorijah. Od tega jih je bilo šest na prvih mestih, pet na drugih mestih in štirje na tretjih mestih.

Tako so prva mesta osvojile Taja Cerar, Klara Kaplan, Janja Blaž, Eva Peterlin in Mina Švajger. druge so bile Izabela Deisinger, Nika Uzelac, Klara Kaplan, Alja Smrekar in Ana Marija Divovič, tretje pa Katarina Hribar, Ela Strohmaier Tavčar in Tamara Golmajer.

Tekmovanje je potekalo v dveh disciplinah, in sicer v obveznih likih in prostem programu. Prav v obeh disci-

plinah so bili tekmovalci KK Pirueta izredno suvereni in tako tudi osvajali dobra mesta drugega za drugim. To prvenstvo je bilo eno od boljših v zgodovini kluba, čeprav so bile v klubu že tekmovalke, ki so osvajale medalje tudi na evropskih in svetovnih prvenstvih. Vsi tekmovalci so si zdaj zaslužili nekaj odmora, po krajših počitni-

cah pa jih čakajo že naporni, vendar pestri treningi. V letošnjem poletju se bodo tekmovalke odpravile na kondicijske priprave na Roglo, potekale pa bodo tudi priprave vseh tistih tekmovalcev, ki se bodo priključili reprezentančnim kolegom in komaj čakajo na svoje nastope na evropskem nivoju.

KK PIRUETA

Priprave na novo namiznoteniško sezono

Kljub počitnicam potekajo številna mednarodna tekmovanja.

NAMIZNI TENIS Ravno v času pisanja tega prispevka poteka letošnje evropsko prvenstvo v namiznem tenisu, tokrat v Ostravi na Češkem. V slovensko mladinsko namiznoteniško reprezentanco so bili vpoklicani tudi tekmovalci in tekmovalke iz našega kluba: Aljaž Goltnik igra v kadetski, Rok Trtnik in Katarina Stražar pa v mladinski konkurenci. Več o rezultatih in uspehih v naslednji številki.

V Pajulahtiju na Finskem (ura vožnje iz Helsinkov in samo 15 minut stran od svetovno znanega Lahtija) so potekale letošnje 5. evropske paraigre mladih, kjer se je v namiznem tenisu z najboljšimi iz Evrope pomeril naš Luka Trtnik, ki je zastopal slovensko reprezentanco. Nastopil je odlično, v posamični konkurenci je v njegovi kategoriji v polfinalu premagal Šveda Gustafssona, v finalu pa sicer izgubil proti Slovaku Valachu, a na koncu osvojil odlično drugo mesto in srebrno medaljo. Enak rezultat je dosegel tudi v ekipnem delu, kjer je s sotekmovalcem Gustafssonom postal evropski viceprvak tudi v tej konkurenci.

Po krajšem julijskem počitku zdaj začnemo s pripravami na novo namiznoteniško sezono. Tradicionalno v Kranjski Gori, na poletnih pripravah. Sledili bodo treningi za namiznoteniškimi mizami v naši športni dvorani v Mengšu.

Vabimo tudi vse, ki vas zanima

igranje namiznega tenisa ali pridobitev naziva namiznoteniškega sodnika, več informacij pri našem mednarodnem namiznoteniškem sodniku Janezu (031 612 835), ki bo vodil seminar ter pisni del izpita, pri nje- mu dobite tudi boljše informacije glede organizacij, sojenja in vodenja namiznoteniških tekmovanj.

Z rednimi treningi za nove člane, ki bodo potekali v naši dvorani v Mengšu (Slovenska cesta 39, poleg slaščičarne Flere) začnemo septembra. Urnik: ponedeljek, torek, sredo in petek od 15,30 do 16,30.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

ZAHVALA

V naročje njene mame smo v soboto, 22. junija 2019, k večnemu počitku položili

Majdo Šikonja

roj. Mlakar 1944–2019

dolgoletno članico Cerkvenega zbora, Župnijske Karitas, Molitvene skupine in Ljudskih pevk v Domžalah.

Zahvala vsem, ki ste jo s petjem pospremili na njeni zadnji poti, hvala za besede slovesa, za svete maše, sveče in cvetje. Zahvala g. župniku mag. Klemenu Svetelju, g. Andreju Svetetu za opravljen pogreb s sveto mašo in za molitev v poslovilni vežici na ljubljanskih Žalah.

Zahvala ekipi gasilcev PGD Lukovica, bratoma Zore, dr. Marku Starbeku in medicinski sestri za pomoč.

Hvala Pogrebni službi Vrbančič za pietetno opravljen pokop pokojne.

Za njo žalujemo: hči Mojca z možem Robertom ter vnuka Domen in Urban Štifter

*Kot zlato sonce bil si ti – zaklad,
ki ga nič ne nadomesti, brez tebe nič več
smisla ni,
le srce trpeče hrepeni.
Pa vendar večno živ boš ti,
saj vsak trenutek v mislih si!*

V SPOMIN LJUBLJENEMU

Alešu Deklevi

Čeprav je nemogoče sprejeti in dojeti, da je minilo 11 prežalostnih let, odkar si mnogo prezgodaj odšel od nas, naš preljubi mož in oči.

Hvala vsem, ki ga nosite v srcu, postojite ob njegovem grobu ali mu prižgete svečko. Neizmerno te pogrešamo!

Sabina ter Nick in Deen

*Zamrl je tvoj korak,
zamrl tvoj vedri smeh,
vendar so vezi močnejše,
ki nas ne ločijo nikdar.*

V SPOMIN

18. julija mineva deset let, odkar nas je zapustila nenadomestljiva žena, mami in stara mama

Anamarija Barle

roj. Slapar

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prižgete svečko in kakorkoli ohranjate lep spomin nanjo.

Vsi njeni

*Dobrota tvojih rok ne mine,
čas ohranja nam spomine.
In hvaležna misel nate.*

V SPOMIN

18. julija je minilo pet let, odkar je svojo pot sklenila

Franciška Valenčič Pavli

z Vira

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

*Veš, da je vse tako, kot je bilo.
V vsaki stvari si, ki je v hiši,
v mislih si, besedah naših,
da, celo v sanjah,
le, da korak se tvoj
nič več ne sliši ... (Janez Medvešek)*

ZAHVALA

Stvarniku smo hvaležni, da smo te imeli, s teboj delili skupaj preživeta leta, v katerih smo čutili tvojo ljubezen, dobroto, razumevanje in molitve. Ob smrti naše drage mame

Kristine Lajevce

se srčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo zemeljsko pot. Hvala za vse sočutje in vsa izrečena sožalja, darovane svete maše, cvetje in sveče. Iskreno se zahvaljujemo g. župniku Juretu Ferležu za spodbuden nagovor in lepo opravljen pogrebni obred. Hvala Pogrebni službi Vrbančič za profesionalno opravljene storitve. Hvala pevcem župnije Dob za krasno petje, celotnemu ministrantskemu zboru in pritrkovalcu. Hvala vaščanom za ureditev okolice cerkve. Hvala vsem, ki ste bili z nami ob njenem slovesu, in vsem tistim, ki boste spomin nanjo ohranjali skupaj z nami.

Žalujoci: sin Roman ter hčerki Janja in Mojca z družinami

*Ko tvoje zaželim si bližine,
gremo tja, v mirni kraj tišine,
tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče,
da te več med nami ni.
Čeprav tvoj glas se več ne sliši, beseda tvoja
v nas živi, povsod te čutimo mi vsi ...
Med nami si!*

ZAHVALA

V 63. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, tati, dedi in odšel v topel objem sina Aleša

Zlatko Dekleva

z Vira

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena in pisna sožalja, podarjene sveče, cvetje in vso podporo, ki ste nam jo nudili.

Hvala vsem, ki ste našega dragega Zlatka pospremili na njegovi zadnji poti, posebno še vsemu osebju ZD Domžale, g. župniku Aleksandru Ureku, PS Vrbančič ter pevcem in trobentaču.

Žalujoci: žena Majda, sin Simon z družino in Sabina z družino. Dedi, ostajaš z nami. Radi te imamo! Tvoji sončki: Nick, Deen, Mark, Matic

*Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage

Brigite Grabnar

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnjo pot. Hvala tudi vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 96. letu nas je zapustila naša mama

Marija Vovk - Vesna

z Vira pri Domžalah
1924–2019

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za besede sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvala gospodu Francu Jankoviču za lep poslovilni govor, Domu upokojencev Domžale za skrb in praporščakom Zveze borcev.

Vsi njeni

*Čudno, kako prazen je svet,
ko umre en sam človek.
(Dante Alighieri)*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 81. letu sklenila naša draga mami, sestra in teta

Ljubica Šelja

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob boleči izgubi stali ob strani, nas tolažili, darovali sveče in cvetje in izrekli sožalje.

Sin Drago ter sestri Klara in Marija z družinama in ostalo sorodstvo

*V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal.
In čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 72. letu sklenil naš dragi oče, dedi, tast in stric

Frenk Štempihar

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Andreji Jarc za lepo napisan in prebran govor.

Pogrešali ga bomo!

Vsi njegovi

*Ni več tvojih toplih besed,
ni objema in stiska tvojih rok,
ostal je nate le spomin.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša ljuba mami, babica, tašča, sestra in teta

Ivanka Klopčič

z Rodice, zadnja leta oskrbovanka Doma počitka Mengeš

Ob boleči izgubi naše mami se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in izkazano pozornost. Posebno zahvalo izrekamo osebju Doma počitka Mengeš.

Hvala vsem, ki ste bili del njenega življenja in ste jo imeli radi, se prišli od nje posloviti, in vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Žaluoja hči Bojana z družino in ostalo sorodstvo

MALI OGLASI

Taxi Domžale - prevozi oseb - spremstva starejših – najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Instrukcije matematike in fizike v centru Domžal.
t: 031 504 357

Nudimo vam razrez cistern za kurilno olje
t: 040 872 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo 14. 8. 2019 pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Bistro Kiwi, Depala vas nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

Odkup vozil od letnik 1998 naprej, cela, lepa, karambolirana ali v okviru.
t: 041 774 816

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo 14. 8. 2019 pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uradništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

SIMAX

Domžale

Masljeva 11, 1230 Domžale

tel. 01 724 16 56

Kamnik

Ljubljanska c. 21A (Duplica)

tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

POMOČ: APARRI-filipinsko pristanišče, DAMAR-smola indonezijskih dreves, KELATOR-snov, ki tvori kelate, KOKILA-kovinski livarski kalup, PLASTIKA-kiparstvo, TREMOLO-tresenje glasu v glasbi, VALADON-francoska slikarka (Suzanne)